IKL:n
JOULU

M K

I LUOKAN
KAHVILA-
RAVINTOLA

MUSTA KARHU

Hieno, aistikas huoneisto.

KESKUSKATU 7

KAPELLIMESTARI EINO RAITION
ORKESTERI SOITTAA:

Päivällä	klo	13.30—15.00
(Lauantaisin	„	14.00—15.30)
Illalla	„	20.00—23.30

AAMIAINEN klo 10—14	Smk.	10:—
PÄIVÄLLINEN klo 15—19	„	12:—
MUSTAN KARHUN HALPA ATERIA	„	6:—

4—10 mk:n annoksia, puuroa ym. koko päivän.

KAHVIA kupittain . . . . klo 8—13.30

'ALA-KARHU' *avataan jo klo 7 aamulla.*

KAIKKIALLA MAASSAMME

saavuttavat STADION-kahvisekoitukset uusia ystäviä viikko viikolta, sillä STADION-kahvisekoitukset ovat maultaan parempia kuin huokea hinta edellyttäisi. STADION-kahvien suosituimmat vakiolaadut ovat: N:o 3, N:o 5, N:o 7, N:o 10 ja N:o 20. Saatavana 1/8 kg:n ja 1/4 kg:n kullankeltaisissa pakkauksissa.

STADION

Stadion-merkki laadun takuuna.

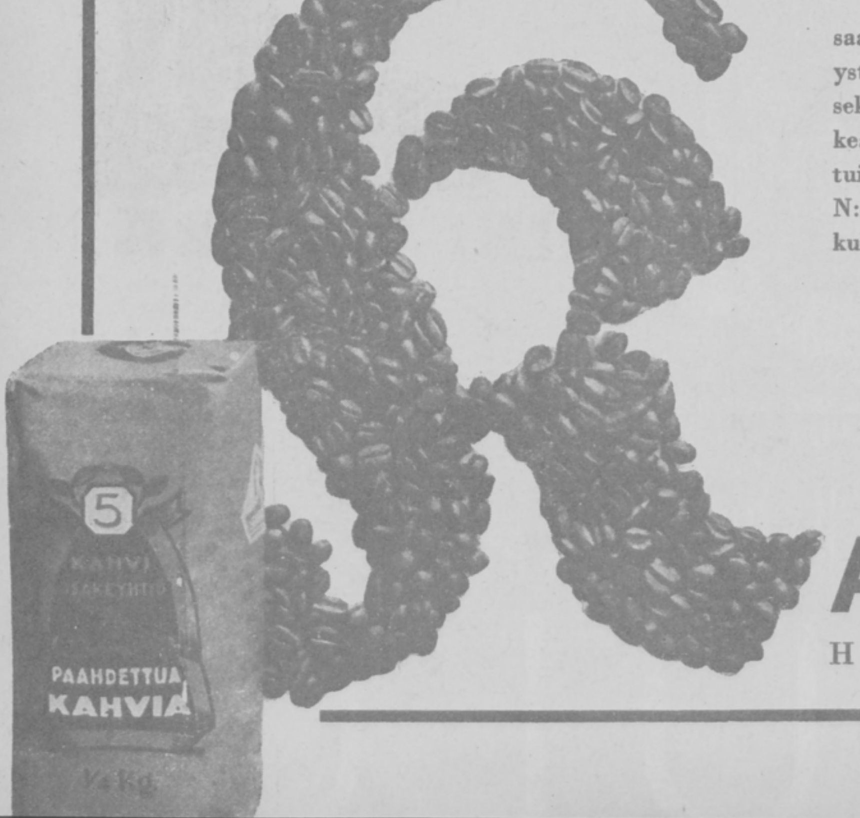

AHVI O.Y.

HELSINKI - PUHELIN 25371.

IKL:n Uudenmaan piirin johtaja, maisteri Vilho Helanen.

Hänen ensimmäinen surunsa...

— se johtui vain särkyneestä lelusta... Muuten on pikku valtiaan elämä vain hauskan leikin ja onnellisen unen vaihtelua — äidin ja isän hellässä hoidossa. Tietenkin haluatte varmuuden siitä, että myös hänen tulevaisuutensa muodostuu onnelliseksi — kaikissa olosuhteissa!

Varmin turva yllätysten varalta on riittävän suuri henkivakuutus SUOMI-yhtiöstä!

SUOJA NUOREN VARA VANHAN

KESKINÄINEN HENKIVAKUUTUSYHTIÖ **SUOMI**

Maan suurin henkivakuutuslaitos

KESKITTÄMINEN

ON EITTÄMÄTÖN ETU.

VAKUUTUSTARPEENNE VOITTE NYTTEMMIN KESKITTÄÄ, SILLÄ

AURA

MYÖNTÄÄ

HENKIVAKUUTUKSIA, TYÖVÄEN TAPATURMAVAKUUTUKSIA, YKSINÄISTAPATURMAVAKUUTUKSIA, AUTOVAKUUTUKSIA JA AUTOKULJETUSVAKUUTUKSIA.

HELSINKI - SIMONK. 6 - P. 20627.

ASIAMIEHIÄ KAIKKIALLA.

Tarkkuus — keittiöliesi

Aistikas ulkoasu — Nerokas rakenne.

Säästää 60% polttoainetta, työtä ja aikaa.

Saatavana jälleenmyyjiltä ja suoraan tehtaalta. —

Näyttely: Helsingissä Yrjönkatu 16.

Pyytäkää hinnastoja ja esittelyvihkosia.

E.&J. LEINO SALO

UUSI AURA

on Suomen vauraimman maakunnan ostokykyisimmän väestön äänenkannattaja

UUSI AURA

on valpas uutislehti ja tehokas ilmoitusväline.

S.O.K:n

kolme

HYVÄÄ

Kahvisekoitusta

jotka jatkavat voittokulkuaan kautta Suomen.

KAHVIKULTA

hyvä arkikahvi.

KEKKERIKAHVI

maukas pyhä- ja vieraskahvi.

JALOKAHVI

hieno laatusekoitus.

Kysykää näitä sekoituksia S.O.K:n jäsenosuuskaupoista, niin tiedätte aina saavanne samaa hyvää kahvia mahdollisimman halpaan hintaan.

IKL:n Satakunnan piirin johtaja, maanviljelijä Yrjö Kares.

KESTO-kenkävoide

— kotimainen loistovoide —
puhdistaa, kiilloittaa, suojelee.

KESTO-nahkaväri

soveltuu kaikkiin nahkaja nahkajäljittely-esineisiin, sen ohut, murtumaton pinta tekee ne uuden näköisiksi.

Nahka alla Kesto päällä ne ne kestää joka säällä.

KIILTO O.Y.
Tampere

OSAKEYHTIÖ SAHANTERÄ, Epilä

Puh. Tampere 4315. Postios.: Epilä.

Valmistamme ensiluokkaisia: kehä- ja pyörösahoja, metsänkaatosahoja, halko- ja käsisahoja, kuorima- ja kolousrautoja, maanviljelyskoneen teriä, eril. puutarhatyökaluja.

Tutustukaa meidän halkosahamerkkeihin:
"SINI HAI", "SINI HAI 2", "SINI HAI 3"

LÅNG TURKU, HUMALISTONKATU 15
(Lähellä asemaa)

MYY

tunnetusti halvoilla hinnoilla kangas- ja lyhyttavaraa, trikootuotteita, paitoja y.m.

Jos minne kuljen mistä lähden,
niin Yhdysolut oivaa on.
Ja oivaa on se vain sen tähden,
sen maku kun niin raikas on.

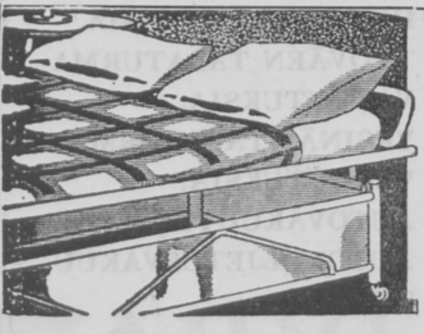

MERIVAARAN Duplo-sohva

on yllättävän huokea. Tämän käytännöllisen kaksoisvalmisteen jatkuvasti kasvava kysyntä osoittaa pitkäaikaisten kokeilujemme onnistumisen. Tarkatkaa siis Tekin, että valmisteessa on tehtaamme merkki kestävyyden takuuna.

J. MERIVAARA

MYYMÄLÄ JA NÄYTTELY:
Helsinki, Aleksanterinkatu 13 - Puh. 32 630.

IKL:n Etelä-Hämeen piirin johtaja, eversti Ernesti Suolahti.

Lujana kuin tammi myrskyssä

seisotte silloin, kun elämän vaikeudet koettelevat Teitä, jos ajoissa olette istuttaneet 'Elämän Tammen' taimen, ottamalla riittävän suuren henkivakuutuksen

KALEVASSA

vakavaraisessa suuryhtiössä, joka voi tarjota Teille edullisimmat ja sopivimmat vakuutukset.

KALEVA on tähän mennessä suorittanut vakuutetuilleen nykymarkoissa 700 miljoonaa markkaa ja sen rahastot nousevat 300 miljoonaan markkaan

KALEVA on ensimmäinen suomalainen henkivakuutusyhtiö!

VAKUUDESSA VAHVA TURVA PERUST. 1874

KESKINÄINEN VAKUUTUSYHTIÖ

KALEVA

KESKINÄINEN HENKIVAKUUTUSYHTIÖ

POHJA

Vakuutuskanta 787 milj. mk.
Sijoitukset . . . 81 „ „

Sijoittaa maaseudulta kerätyt varat maaseudun talouselämää palvelemaan.

Joka haluaa „pysyä rahoissaan" ja silti pukeutua hyvin, hankkii

Ritaripuvun!

Ryhdikkäät Ritaripuvut (ja samoin päällystakit) tehdään huoliteltuna tarkkuustyönä parhaista, kutistetuista kankaista ja ensiluokkaisista tarveaineista. Lukemattomat tietävät kokemuksestaan Ritaripuvun kestävän parin vuoden käytön — ja vielä sittenkin se on käyttökelpoinen. Mutta loistavista laatuominaisuuksistaan huolimatta Ritaripuvut ovat huokeita, koska niitä valmistetaan tuhansittain. Useimmat hyvät pukuliikkeet kautta maan myyvät niitä.

TAMPEREEN PUKUTEHDAS O.Y.

Tampere, Viinikankatu 19. Puh. 29 77.

TPT

HELSINKI
Mikonk. 8
Puh. 26 852

TURKU
Aurak. 5
Puh. 2756

OULU
Kirkkok. 10
Puh. 367

VARTIJA SEISOO PAIKALLAAN
turvaten maan ja kansan rauhaa.
Kodin juhlan kynnyksellä tarkistakaa ja vahvistakaa kotinne ja perheenne turvallisuuden vartijat — *vakuutukset*. Kuoleman hävitystä, tulipalon ja tapaturman tuhoja sekä muita taloudellisia tappioita vastaan ne yksin pystyvät suojaamaan kotinne.
HENKIVAKUUTUSYHTIÖ
SALAMA
VAKUUTUS OY
POHJOLA
TAPATURMAVAKUUTUS OY
KULLERVO
Kolme suurta, suomalaista, vakavaraista yhtiötä, edustaen kaikkia vakuutusaloja.

IKL:n Joulu

JULKAISIJA: ISÄNMAALLISEN KANSANLIIKKEEN KANNATUSYHDISTYS r. y.
VASTAAVA TOIMITTAJA: REINO ALA-KULJU.

Kansa, joka pimeydessä waeltaa,
näkee suuren walkeuden;
jotka asuwat kuoleman warjon maassa,
niille loistaa walkeus.

Sinä lisäät kansan,
annat sille suuren ilon;
he iloitsewat sinun edessäsi,
niinkuin elonaikana iloitaan,
niinkuin saaliinjaossa riemuitaan.

Sillä lapsi on meille syntynyt,
poika on meille annettu,
jonka hartioilla on herraus,
ja hänen nimensä on:
Ihmeellinen neuwonantaja, Wäkewä Jumala,
Iankaikkinen Isä, Rauhanruhtinas.

Herraus on olewa suuri
ja rauha loppumaton.

Jes. 9.

Joulusaarna

Matt. 1. 18—25.

„Ja Hänen nimeksensä on pantava Immanuel, mikä merkitsee: Jumala meidän kanssamme."

Yksi niistä nimistä, jotka jo ammoin ennen pyhän jouluyön ihmetapahtumaa oli wanhassa liitossa annettu profeettain ennustamalle Betlehemin Kuningas-lapselle, oli Immanuel, mikä merkitsee: Jumala meidän kanssamme.

Herra oli jo usein ennen, kansansa historian suurina kohtalonhetkinä, woinut sanoa sille: »Minä olen sinun kanssasi.» Niinä aikoina Israel oli saanut kirjoittaa historiansa kauneimmat lehdet. Mutta niitä aikoja oli jälleen seurannut suuren luopumisen jaksot. Sydän täynnä tuskaa Herran profeetat näkiwät kansan ja sen johtajien kauhistuttawan uskottomuuden historiansa pyhimmille muistoille ja sen korkeille tarkoitusperille. Mutta heidän henkensä yleni silloin ennustamaan aikaa, jolloin historian Jumalalla oli olewa maan päällä uusi Israel, ja Jumala itse wielä ilmeisemmin kuin ennen kuninkaana sen keskellä.

Tämä ennustus on täyttynyt. Israel tosin on luopunut, mutta Jumalalla on kansansa maan päällä. Se kansa wiettää nyt jälleen kuninkaansa syntymäjuhlaa.

Rakas lukija! Oletko sinä sen kansan jäsen? Onko joulun ruhtinas Immanuel sinun kuninkaasi ja sinun Jumalasi?

*

Onnellinen on se koti, jonka joulunwieton Immanuel-kuningas saa läsnäolollaan pyhittää. Onnellinen on se kansa, jonka keskuudessa on paljon tällaisia koteja. Niistä ja niiden jouluilloista lewiää koko kansaan wäkewät, uudistawat elämänwoimat, jotka tekewät sen elämän ja historian suureksi. Se kansa saa tuntea ja tunnustaa kohtalonsa kaikissa waiheissa: Immanuel, Jumala meidän kanssamme.

Emme tosin woi kuwitella sellaista aikaa, jolloin Suomen kansan kaikki lapset tunnustautuisiwat joulun ruhtinaan, Immanuel-kuninkaan, walkean waltikan alaisuuteen. Mutta se wiesti ikuisen hywyyden ja pyhimmän rakkauden maasta, mitä joulun ewankeliumi merkitsee, on woittawa, niin uskomme, wielä paljon sydämiä, jotka siltä nyt owat sulkeutuneet. Jumala on nähnyt tästä kansasta liian paljon waiwaa woidaksensa sitä wieläkään jättää wirran wietäwäksi. Tällä hetkellä tosin pimeyden woimat wielä laajalti eksyttäwät kansaamme, sen ylhäisiä ja alhaisia, ammentamaan kaiwoista, joissa ei wettä ole. Todellisen joulunkin ne woimat owat tuhansilta riistäneet ja sijaan antaneet jonkunlaisen joulun korwikkeen, joka jälkeensä jättää wain lohduttoman tyhjyyden tunnon sieluun. Tämä on kuin kuwa ja esimerkki siitä suunnasta, johon niin monella alalla muutenkin ollaan kulkemassa. Parhaimmassakin tapauksessa puhutaan usein rauhasta ja hywästä tahdosta ihmisten kesken, mutta perustus ja pohja, »kunnia oltoon Jumalalle korkeuksissa», se unoh-

detaan, wieläpä tietoisesti kierretään. Puhutaan wapaudesta ja siwistyksen elähyttäwästä waikutuksesta, mutta tosi wapaus ja sydämen siwistys näkywät katoawan jäljettömiin. Suunnitellaan uusia maailmanparannusohjelmia ja parannellaan wanhoja, mutta parhaimmatkin yritykset luhistuwat alkuunsa. Ei ole kysytty, onko Jumala meidän kanssamme. Joulun ruhtinas Immanuel on nwista yrityksistä syrjäytetty. Jumalaton kulttuuri on osottautunut ytimeltään lahoksi. Sen turmiollisia waikutuksia koetetaan turhaan estää, kun koko suunta on wäärä.

Tämä sama on ollut myös niin monen yksityisen elämän onneton historia. Hylättiin ylimielisesti hurskaan lapsuuden kodin »wanhanaikainen» joulu, häwettiin sen harrasta ewankeliuminlukemista, wiihdyttäwää jouluwirttä ja kokoontumista seurakunnan yhteiseen jumalanpalwelukseen. Tahdottiin muka »elää» ja salattiin itseltään, että sen halun sywimpänä waikuttimena oli lihan himo elää huonosti. Tuloksena oli waiwoin peitetty ammottawan tyhjyyden tunto sielussa, ja sen pohjalta irwistiwät yhä selwemmin epätoiwon, wieläpä elämänpilkan ilkkuwat kaswot. Koetettiin ehkä sitten salatussa hädässä palata lapsuusajan joulun ulkonaisiin muotoihin; sytytettiin kynttilät, rakennettiin joulupuu, mutta joulua ei tullut. Tunto ei antanut itseänsä pettää. Se tiesi, että paras on poissa ja sen mukana kaikki.

»Sinä, Jumala, loit meidät yhteyteesi, ja sydämemme on lewoton, siksi kun se jälleen saa lewon sinussa.»

»Immanuel: Jumala meidän kanssamme!» Sinä olet ihmissydämen sywimmän kaipauksen kohde, ehkäkin tietämättämme usein. Sinä olet elämän poisottamaton ehto. Kaikki hywä ja pyhä elämässämme ja kansamme elämässä sortuu maahan, jos sinä pysyttelet meistä loitolla.

Mutta niin ei tarwitse käydä. 1934:nnen kerran julistaa taas joulu, kristikunnan suurin juhla, koko maailmalle: käykää Betlehemiin, kumartukaa käymään sisälle tallin matalasta owesta, ja siellä seimessä olkien päällä näette kaipuunne täyttymyksen. Siellä on hän, Immanuel, Jumala meidän kanssamme.

Niin — lukija — jos sinä uskoisit, sinä näkisit Jumalan kunnian. Ja sinä löytäisit wielä maan päältä kansan, joka kautta wuosituhansien on kumartanut polwensa seimi-kätkyen ääressä, Jumalan kansan, joka sieltä on löytänyt elämän. Sen kansan ei enää senjälkeen ole tarwinnut kumartaa tuntemattomia jumalia eikä se ole niitä kumartanut. Se kansa muodostaa täällä maailmassa waltakunnan, jota eiwät helwetin portit kukista.

Mitenkä tämä on mahdollista?

Wain siten, että Jumala on heidän keskellänsä. Sen tähden se kansa ei horju. Se kansa on todella wapaa, sillä sitä ei synnin orjankahle paina. Sen kuningas Immanuel on nimeltään myös Jeesus, joka merkitsee Wapahtajaa, sillä hän on wapahtanut kansansa sen synneistä. Kun tämä kansa wiettää joulua, se samalla juhlii wapautensa päiwän koittoa.

Herran kansa wiettää juhlaa sywän nöyryyden ja sydämellisen kiitollisuuden tunnossa. Sen korkea wapaus on sille Jumalan sanomaton armolahja Jeesuksessa Kristuksessa. Ja sen kansan sydämessä asuu pyhä pelko, ettei se tätä kuninkaallista lahjaansa elämän matkalla kadottaisi.

Rakas lukija! Oletko sinä sen kansan jäsen?

Jos tahdot olla, niin notkista sinäkin polwesi Betlehemin seimelle ja rukoile:

Sinä, joka itse olet walkeus, poista silmieni sokeus. Sinä, joka olet elämä, anna minun Sinussa saada elämä. Taiwaallinen Rauhanruhtinas, suo minulle rauhasi ja pidä minua waltakunnassasi iankaikkisesti, että minä kunniassasi taiwaallisten sotajoukkojen kanssa kiittäisin ja ylistäisin Sinua, joka Isän ja Pyhän Hengen kanssa elät ja hallitset iankaikkisesti. Amen.

L. P. Tapaninen.

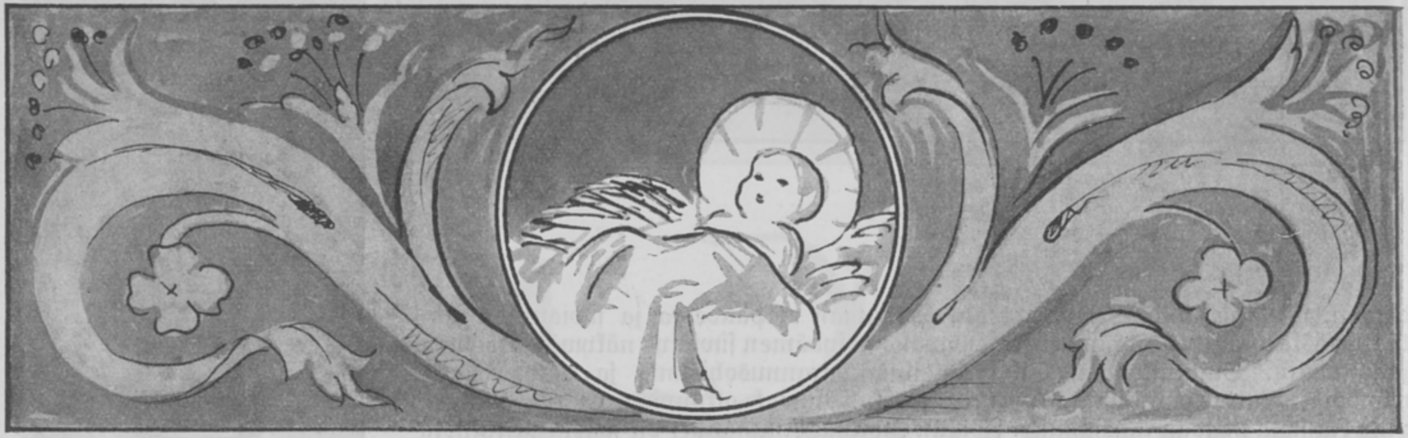

JOULURAUHA — JUMALANLAHJA

Betlehemin ketojen yllä se kerran viihtyi. Seimen oljilta se säteili kuin valovirta. Siunaavana se levisi yli kaupunkien ja valtakuntien, halki vuossatojen ja -tuhansien. Se oli ehkä meilläkin lapsuusaikanamme. Mutta onko sitä vielä? Jaksammeko säilyttää joulurauhan keskellä ajan myrskyjä ja eri henkivoimien ankaraa taistelua?

Maailmansodan rintamillakin julistettiin joulurauha. Pienet kuuset palavin kynttilöin kohotettiin juoksuhautojen reunalle. Saksalaiset ja englantilaiset sotilaat kiipesivät juoksuhaudoistaan joulukuusten äärelle. Mutta seuraavana päivänä he jo syytivät toistensa kaivantoihin kuolemaa ja hävitystä.

Jaksammeko me säilyttää joulurauhamme ja valmistaa sen täydellistä saapumista?

"Ja maassa rauha", julistivat Betlehemin enkelit. Murheellisen vähän tuota rauhaa käytännössä sittenkin on ollut kautta vuosituhansien. Mutta me olemme saaneet tuon rauhankaipauksen siitä sieluihimme. Me kurkotamme sitä kohden. Me tahtoisimme sen kerran saavuttaa. Me haaveilemme ajasta, jona joulun lapsen "herraus on oleva suuri ja rauha loppumaton", jolloin "minun pyhällä vuorellani ei tehdä pahaa eikä vahinkoa", jolloin "maa on niin täynnä Herran tuntemusta niinkuin vedet peittävät merenpohjan".

Ihmiskunnan suuret henget ovat tuon ajan tuloa aavistuksellisesti julistaneet. Mainitsen tässä lähinnä vain sävelmestarien kuninkaan, Beethovenin. Viimeisessä, yhdeksännessä, sinfoniassaan, joka nytkin on melkeinpä ihmeellisellä tavalla aktuaalinen, sävelmestarien kuningas taistelee ihmiskunnan kohtalon puolesta. Hän asettaa itselleen kysymyksen "rauhan" ja "hyvän tahdon" tilasta maan päällä ja siitä, miten ne saavutettaisiin. Villit, jättiläismäiset tuskan valitukset kohoavat kuin miljoonista sydämistä. Ihminen, onneton prometeus, tempoilee kahleitaan ja "katoavaisuuden orjuudessa" huokaileva luonto yhtyy häneen. Silloin kesken elämän myrskyä ihmisääni laulaa: "Veljet, ei enää näitä säveleitä!" Iloinen julistus kuuluu: "*Kaikki* ihmiset tulevat veljiksi keskenään." Ja riemuisasti tervehtivät äänet kansoja ja kansanheimoja: "Yhtykää, miljoonat, rakkauden ja ystävyyden onneen ja siinä aukeutuvaan koko elämän ihanuuteen." Nämä lukemattomat tuntevat nyt toisensa *veljiksi* ja vavisten hartaudesta he rukoilevat näkymätöntä isää, sävelten riemuitessa ihanaa kerran koittavan onnen ylistyshymniä Schillerin sanoin:

"Veljet, yllä tähtien
asuu isä rakastava."

Jotkut ajattelevat Joulurauhan Herran tulevan kerran maahan sellaisena, että Hänet koetaan rakkauden ja hyvän tahdon kautena, jommoista ei ihmiskunta ole koskaan ennen kokenut. Ne henkivallat, jotka silloin ihmiskunnan elämää elähyttäisivät, olisivat rakkauden henkivaltoja, ei enää vihan ja viettelyksen. Toiset ajattelevat sitä toisin, aineellisemmin, ja kolmannet eivät ajattele sitä ensinkään. Mutta se on varmaa, että hyvin, hyvin laajalti on levinnyt aavistuksen tapainen ajatus siitä, että johonkin uuteen ja entistä onnellisempaan ollaan saapumassa. Ei kai suoraan, vaan kärsimysten, ehkä äärettömien kärsimysten kautta. Sitten kun on loppuun asti

JOULUN KULKUNEN

Tutun viestin — hartaan ja riemullisen —
olet, joulun kulkunen, tuonut.
Kai luulin jo, että elämä sen
oli jäiseen kätköönsä luonut.
Ilo sävelin kirkkain hiljaisiin
sydämiin jää helkkyen soimaan:
taas käännyt, sieluni, taivaisiin
ja uskot armon voimaan.

Tule, Jeesus, ja anna mun sydämessäin
nyt kaiken uudeksi tulla.
Suo, ett' olis joulutähtenäin
taas lapsen uskoni mulla.
Sinä johdata sieluni seimes luo,
ja varjoihin valollas loista.
Oi Jeesus, oikea joulu tuo
oman henkesi asunnoista.

Niin jälleen joulun kulkusen
soi hopeanhelkkyvä ääni,
ja ma lapsena, Jeesus, aattelen
Sua — parasta ystävääni.
Ja vaikk' olen pieni, heikkokin,
on Sinussa turvani mulla.
Sinä katselet silmin siunaavin —
ja sallit mun tykösi tulla.

Arvo Laro.

---

verille koettu, mitä tietä *ei* voida päästä ihmiskunnan onneen.

Leo Tolstoi näki Euroopan tämän vuosisadan ensi puoliskon tulen ja veren vallassa, mutta hän aavisteli, että sitten alkaa sellainen onnen aika, jollaista ei vielä ole koettu. Monet muut ajattelevat enemmän tai vähemmän samantapaisesti. On omituista todeta, että huolimatta suunta- ja mielipide-eroavaisuuksista sellainen vaisto on laajalti olemassa. Ja luonnontieteistä tiedämme, että vaistolla yleensä on todellinen vastaavaisuutensa. Muuttolinnut lentävät syksyn tullen etelään; — lämmin etelä on siis olemassa j.n.e.

Mutta meidän on "monen ahdistuksen lävitse käytävä". On kuvaavaa, että n.s. rauhan aatteen ajajina toimivat meidän päivinämme usein veren ja vihan tietä kulkevat kommunistit. Siinä näemme rauhanaatteen irvikuvan. Meidän kaikkien taas, jotka isänmaamme rakennustyötä harrastamme, täytyy sitä tehdä miekka toisessa ja muurilaasta toisessa kädessä. Ihmiskunnan tragiikkaa!

Meidän maapallomme elinikä saattaa olla miljoonissa vuosissa. Jos meillä nyt vasta on historiallisesti tunnettua kulttuuriaikaa muutama vuosituhat, täytyyhän sen olla vain aamuhämärää, aikaa, jolloin ihmiskunta ei vielä ole löytänyt itseänsä, jolloin hyvä tahto ja veljeys ovat vielä saavuttamattomia. Voihan olla, että tähänastinen historiallinen elämä on ollut vasta "synnytystuskien alkua" ja että se, mikä on tuleva, ei ole vielä päässyt ilmaantumaan, mutta että me kaikin aavistuksessamme kurkotamme sitä päivännousua kohden, jonka tiedämme tulevan.

Mitä on nyt kello? Joko on puoliyö? Onko se neljännestä vailla 12 vai neljänneksen yli? Vai joko näkyy aamun valoviiva taivaalla?

Emme sitä tiedä. Joka tapauksessa voimme työskennellä päivän tuloa varten. Me voimme julistaa rakkauden kansakokonaisuuden aatetta. Me voimme työssämme käytännössä kulkea sitä kohden, että ei olisi enää erottavia muureja eri kansanluokkien välillä, että puoluemuurit kaatuisivat, että sydämien väliset raja-aidat murtuisivat. Liittäkäämme riveihimme yhä useampia ja useampia niitä, jotka ovat kansakokonaisuuden aatteen ja isänmaan ja veljesrakkauden läpitunkemia.

Vapaussodan jälkeen kirjoitin kantaatin "Aamuruskon väki". Ajattelin siinä nuorisoa, puhdasta, kirkasotsaista nuorisoa, joka on tulossa ja joka kerran "sen" toteuttaa. Miten hämmästyinkään, kun ensi kerran Isänmaallisen Kansanliikkeen puhujan julisteena kaikuivat nuo vaatimattomat ja yksinkertaiset sanat, jotka tulevaisuuden kuvana olin kirjoittanut:

Rakkaus ja usko,
arvot ikuisat,
niillä todennamme
Suomen unelmat.

Martti Hela.

URHO MUROMA:

JOKO—TAHI

"Joka ei ole Minun puolellani, hän on Minua vastaan." Matt. 12: 30.

Kristus seisoo ihmiskunnan keskellä kuin suuri halkaisija. Hänen edessään täytyy jokaisen määrätä kantansa. "Joko — tahi."

Näin oli laita Hänen vaeltaessaan maan päällä. Toiset liittyivät Häneen sellaisella rakkaudella, että olivat valmiita menemään kuolemaan Hänen puolestaan. Toiset suuttuivat Häneen niin, että vihasivat Häntä aina kuolemaan asti.

"Joko — tahi."

Näin on tänäänkin. — Kristus vaatii meitä ottamaan selvän asenteen Häneen. Hän ei tahdo tietää mistään sovittelusta Jumalan Hengen ja maailman hengen välillä. Joko annamme Jumalalle elämässämme sen paikan, mikä Hänelle kuuluu, tahi sitten kiellämme sen selvästi. Tässä kuten kaikessa muussakin vaatii Kristus *selviä värejä.*

— — —

Näin jouluaattoiltana tuntuu siltä kuin koko maailma juhlisi *Kristuksen* syntymää. Mutta kuinka harvat ne todella ovat, jotka sydämestään iloitsevat Vapahtajan syntymisestä tähän sekasortoiseen ja pimeään maailmaan!

Keitä ne ovat?

Niitä, jotka todella *tarvitsevat* Häntä.

He ovat oikeastaan elämässään vararikkoon joutuneita ihmisiä. He eivät enää jaksa uskoa ihmiseen, ei itseensä eikä muihin. Ja ihmistähän maailma jumaloi. He eivät jaksa uskoa itsekkäiden ihmisten ponnistuksiin luoda omalla voimallaan jotain todella arvokasta ja pysyväistä tänne. Kaikkeen parhaaseenkin sekoittuu niin paljon syntiä ja huonoa. Kulttuurioptimismi, valistus ja kaikki senkaltainen on vienyt heidät auttamattomaan vararikkoon. He näkevät maailman kuin liikemiehen kamppailemassa mahdottomien velkataakkojen alla, koettaen torjua epätoivon vimmalla vararikkoa, joka kuitenkin varmasti tulee. He ovat nähneet itsensä tuossa samassa asemassa omassa pienessä elämässään ja — tehneet vararikon.

"Mitä ihminen on?" — "Virvaliekki levoton."

Siksi ovat heidän katseensa tähdätyt korkeammalle.

Apua ei tule keneltäkään muulta kuin yksin Jumalalta.

Ei omaan elämään. Ei kansakunnan elämään. Eikä koko maailman hätään. Vasta kun omassa ja muiden elämässä tapahtuu sellainen muutos, että Herra saa sen aseman, mikä Hänelle kuuluu, ja ihminen ottaa sen paikan, mikä hänelle kuuluu, voidaan odottaa apua niin yksityisen kuin koko yhteiselämän hätään.

Mutta silloin seistään taas Kristuksen edessä, ja Hänen edessään on tinkimätön "joko — tahi." Kristus ei siedä mitään ontumista kahden puolen. Joko tunnustetaan Hänen hallitusvaltansa ja taivutaan ilman ehtoa Hänen henkensä johtoon, tahi sitten kuljetaan tämän maailman hengen johdossa ja taivutaan niitten ihmisten hallitusvaltaan, joita tämä maailman henki johtaa. Tämä ihmisen omantunnon elämän kannalta puhuen. Ja silloin muodostuu jyrkkä ero. Jumalan henki ja maailman henki sopivat yhteen yhtä vähän kuin tuli ja vesi. Joko tuli muuttaa veden höyryksi ja se näin haihtuu ilmaan, tahi vesi sammuttaa tulen. Samassa sydämessä ei näillä kahdella hengellä voi olla hallitusvaltaa. Jokaisessa sydämessä käy kamppailu niiden välillä ja ihmisen itsensä ratkaistavaksi jää: "joko—tahi".

— — —

Näin jouluiltanakin.

Maailma juhlii Kristuksen syntymää, se maailma, joka vihasi Häntä niin, että valmisti Hänelle ristinpuun. Maailman mieli on aivan sama tänään. Jos Kristus ilmestyisi kaikkialle, missä nyt jouluvalot loistavat, niin vallan harvoissa kodeissa tunnettaisiin, että Hänen läsnäolonsa lisäisi jouluiloa. Useimmissa tunnettaisiin vaivaa ja painostusta. Hänen seurassaan.

Mikä merkillinen ristiriita!

Vietetään hänen syntymänsä muistojuhlaa, mutta oltaisiin perin vaivattuja, jos Hän itse saapuisi juhlijain keskuuteen.

Niinkö sinäkin, hyvä lukijani?

Tee itsellesi selväksi, kuinka ottaisit Hänet vastaan, jos Hän itse saapuisi kuusesi juurelle juhlimaan joulua kodissasi. Tuntisiko Hän sinussa sellaisen ihmisen, josta voisi sanoa: "Sinä elät elämäsi tällä puolen rajaa", — sen rajan, joka kulkee läpi sydämien, erottaen ne kahteen ryhmään. Jumalan puolella oleviin ja maailman puolella oleviin, vai sanoisiko Hän:

"Sinäkin, joulun juhlija, olet sittenkin *sydämessäsi* Minua vastaan."

Sillä Jeesuksen Kristuksen edessä on selvä ja jyrkkä tinkimätön "joko — tahi".

YRJÖ KIVENOJA:

Joulukirje

Tänä jouluna väikkyy mielessämme monet suomalaiset työläiskodit, joissa uurastavat vanhemmat ja lapset isiltä perityn uskon askelissa, isänmaan rakkauden pyhän tulen sytyttämin sydämin.

Pimeä on nyt aika ulkona luonnossa. Lumen peittämä maa huokuu kylmää. Mutta ei ainoastaan luonnossa ole näin, vaan muutenkin ihmiskunnan ja kansojen elämässä on pimeä aika. Viimeksi kulunut vuosikymmen ja kauemminkin on ollut pimeyden ja tuskan aikaa Herran seurakunnalle. Venäjän kristittyjen kärsimykset ja kielteisyyden hengen hyökkäykset monin paikoin muuallakin ovat järkyttäneet kaikkia, jotka vähänkin voivat ajatella. Ilmoituksen sanassa luemme sellaisesta ajasta, jolloin vääriä kristuksia ja vääriä profeettoja nousee ja he tekevät suuria tunnustekoja ja ihmeitä, niin että eksyttävät jos mahdollista valitutkin (Matt. 24: 24). Nyt on juuri tuo aika, on moni lukija huudahtanut. Nykyjään "kun laittomuus pääsee valtaan, niin useimpain rakkaus kylmenee" (Matt. 24: 12) ja "ellei Herra tätä aikaa lyhentäisi, niin ei yksikään liha pelastuisi. (Mark. 13: 20.)

Epäilemättä silloin monen uurastajan kodissa tunnetaan erittäin koetusten hellettä ja ajan tuskallista painoa. Kun työpaikoilla on koossa paljon miehiä, niin monen jumalattoman sydämessä synti johtaa puhetta, ei ole heillä Jumalan pelkoa silmäinsä edessä. Sillä synti uskottelee heille sitä, mikä on heille mieleistä: ett'ei heidän paha tekonsa muka paljastu ja ett'ei heitä kohtaa viha. Heidän suunsa sanat ovat turmiota ja petosta, he ovat hylänneet järkevyyden eivätkä tahdo tehdä mikä hyvää on. Turmiota he tuumivat vuoteillaan, he astuvat tielle, joka ei ole hyvä, ei mikään paha heitä kammota.

Muistakaamme kuitenkin, veljet Herrassa, meille on opetettu rukous: "Älä ylpeän jalan minua tallata anna, älä jumalattoman käden minua karkoittaa pois." Ps. 36: 12.

Meillä on Herra, jonka armo ulottuu taivaisiin ja totuutensa pilviin asti. Hänen vanhurskautensa on kuin Jumalan vuoret, hänen tuomionsa niinkuin suuri syvyys, ihmistä ja eläintä Herra auttaa. Ihmislapset turvaavat Herran siipien suojaan. Hänen huoneensa runsaus ravitsee heidät. Herran luona on elämän lähde ja hänen valossansa me näemme valon. Hän avartaa armonsa niille, jotka hänet tuntevat, ja vanhurskautensa vakaamielisille. Tuolla kaatuvat pahantekijät, he ovat kumoon syöstyt eivätkä siitä nouse.

Pimeitä taistelun aikoja on kyllä kuolemaan asti uskollisille, mutta onhan ihmeellinen auttaja lähellä. Kun olet odottava, kestävä rukoilija, joka hengessä ja totuudessa rukoilet, tulee myös kerran rukouksen kuulemisen hetki ja silloin olet kuin unta näkeväinen.

Pohjolassa, hallan ja yön mailla, oli joitakin vuosia sitten kevätuittotyöt käynnissä jokien varsilla. Suureen työläisjoukkoon, joka oli koottu eri paikkakunnilta saapuneista tulijoista, oli joutunut myös vakaamielinen, uskova työmies, joka rohkeasti tunnusti uskonsa ja saattoi myös lausua nuhteen sanan. Suurta rohkeutta vaaditaan tunnustajalta yksin ollessa sellaisessa seurassa.

Niin pitkät kuin päivät olivat, satelivat keskeytymättömänä ryöppynä pilkkasanat ja ilkeät puheet hänen ympärillänsä. Tuo yksinäinen sankari taisteli kumminkin taisteluansa voitokkaasti.

Näin oli saavuttu muutamaan pienoiseen torppaan joen partaalla. Aamiaistunninkin aikana lentelivät pilkat ja herjaukset kuten raekuurot, pöydän ääressä aterioivaa hiljaista raatajaa kohtaan. Ja erittäin joukon johtoon asettunut räyhääjä teroitti tällä kertaa haavoittavat sanansa teräviksi ja osuviksi.

Kun mitta näytti olevan pintaa myöten täynnä, nousi pilkattu pöydän äärestä seisomaan, käveli rauhallisesti pilkkaajan luo, sillä hänelläkin oli sanottavansa, se ei ollut ihmisiltä saatua, vaan Herralta. Tultuaan pilkkaajan luo, hän kohotti kätensä sadattelijan pään yläpuolelle, noin kämmenen verran jäi välimatkaa hänen kätensä ja toverin pään välille. Ja sitten lausui hän: "Isän, Pojan ja Pyhän Hengen nimeen, minä uskon elävään Jumalaan. Amen."

Näin lausuttuaan hän siirtyi jatkamaan ateriaansa.

Silloin kaikkien hämmästykseksi pilkkaaja alkoi heitellä vaatekappaleen toisensa jälkeen päältänsä. Hän riisuutui ilkialastomaksi siinä miesseurassa. Ja ennenkuin kukaan ehti käsittää mitä oli tekeillä, hän syöksyi kuin ammuttu nuoli tuvan ovelle ja siitä ulos, riensi sen tien joen rantaan, otti puun, jolla siirsi rantaan tulleita tukkipuita syrjään ja heittäytyi suin päin kevätkylmään veteen ja painui kuin kivi pohjaan.

Hämmästyneille miehille tuli hätä auttamaan. Niin nopeasti kuin oli mahdollista he kiiruhtivat ryhtyäksensä pelastustoimiin. Uponnut saatiin jotenkin pian nostetuksi kuivalle rannalle ja henkiinpalauttamiseksi ryhdyttiin kaikkiin mahdollisiin toimiin.

Niissä oli innokkaasti mukana myös saarnaajamme, ja hänen tuskaisesta sydämestänsä purkautuivat sanat: "Voi, voi, näinkö äkkiä sinun armonaikasi päättyi? Etkö enää palaakaan elämään? Joko, joko nyt kuolema tuli?"

Eihän kuollut enää eloon vironnut. Järkyttyneinä ja hiljaisina miehet katselivat siinä rannalla hengettömänä makaavaa. Heräsikö jonkun mielessä sanat: Ei Jumala anna itseänsä pilkata? Kenties. Ehkä joissakin tunnoissa selveni, että Jumalan tuomio oli käynyt tässä. Se oli tapahtunut siinä muodossa, että Jumalan varjelus oli väistynyt pois tämän onnettoman kohdalta.

Kun kerran tätä tapahtumaa pohdittiin eräässä kodissa, kuului huudahdus: "Tässähän kävi kuten Gennesaretin meren rannalla, kun Herran Jeesuksen sanojen johdosta riivaajain vaivaamista miehistä pahat henget siirtyivät sikolaumaan ja koko sikolauma syöksyi mereen."

Varmaa kuitenkin on, että Herran käden kautta väärintekijät kaikkialla viruvat kaatuneina, he ovat maahan syöstyt eivätkä kykene nousemaan.

Meillä on, veljet, ihmeellinen, väkevä Jumala. Olkoon joulujuhla siunauksen juhla sinullekin. Jumala sen suokoon!

IKL:N JÄRJESTÖ

Vuosi on vierähtänyt IKL:een järjestön perustamisvaiheesta. Paljon on se jättänyt jälkeä. Järjestön jäsenmäärä on tänä aikana kymmenkertaistunut.

Tämä järjestömme aines edustaa varmasti parhainta Suomen kansasta. Siinä näemme yhteisymmärryksessä ja rinta rinnan työskentelemässä eri yhteiskuntapiireihin kuuluvia. Maamies ja työmies, virkamies ja teollisuudenharjoittaja kilvoittelevat siinä luottamuksellisesti isänmaan suurten asiain hyväksi. Järjestömme kuvastaa Suomen kansaa pienoiskoossa. Siinä on tasapuolisesti edustettuna kansan eri osat. Mitään vastaavaa järjestöä — suojeluskuntia ehkä lukuunottamatta — ei meillä ole. Kuuluuhan järjestöömme varsinaiseen työväestöömmekin lukeutuvia yli kymmentuhantinen joukko. Ja se kasvaa päivä päivältä osoittaen, että ennakkoluulot vähitellen häviävät ja luottamus lisääntyy. Tämä on järjestömme yksi kaikkein suurimpia tähänastisia saavutuksia. Marxilaisten luoma kuilu työväestön ja muun kansanosan välillä alkaa vähitellen kaveta. Työväestömme saadaan jälleen, vaikkakin hitaasti, yhteistoimintaan toisten kanssa. Kansa eheytyy. Se saa suoniinsa jälleen sen veren, jonka marxilainen internationaali oli siitä pais imenyt. Vaikka ei kansanliike, vastoin varmaa vakaumustamme, pystyisikään saavuttamaan muita päämääriään, niin yksin se tosiasia, että se on ratkaisevasti edistänyt työväestön palaamista kansakokonaisuuteen, riittää antamaan sille unohtumattoman sijan historiassamme.

Kansamme eheyttäminen onkin kansanliikkeen suuren tarkoitusperän, suomalais-kansallisesti sisään- ja ulospäin voimakkaan Suomen luomisen ensimmäinen ja tärkein edellytys ja ehto. Tämän edellytyksen toteuttaminen on sen vuoksi järjestömme tehtävä. Sen on taistellen luokkahenkeä, puoluemielisyyttä ja itsekkäitä ryhmäpyyteitä vastaan kohotettava kansakokonaisuuden yhteishyvä ainoaksi ja korkeimmaksi määrääjäksi ja tienviitaksi poliittisessa ja taloudellisessa elämässä. Sen on hävitettävä luokkarajat herättämällä kaikissa kansalaispiireissä voimakas kansallinen yhteenkuuluvaisuuden henki. Samalla on sen luotava pohja tälle eheytymiselle julistamalla ja käytännössä toteuttamalla m.m. periaatetta, että heikoille on yhteiskunnassa voimakasta suojaa annettava. Jollei nimenomaan tästä pidetä tinkimättömästi kiinni, niin taistelumme kansan eheyttämisen hyväksi on kuin ääntä tyhjässä. Muistettakoon, että vasta teot todistavat sanojen rehellisyyden. Olkoot järjestömme jäsenet tässäkin kohden esimerkillisiä. Siten tekevät he kaikkein voimakkainta työtä kansanliikkeen aatteiden hyväksi ja luottamuksen herättämiseksi rehellisiin tarkoitusperiimme.

Kansanliikkeen päämäärien toteuttajana on järjestöllämme muutenkin ratkaiseva merkitys. Kun sen jäsenet, täyttäen velvollisuutensa, pelkäämättä levittävät uutta julistusta kaikkialle, pääkaupungin sydämestä erämaiden viimeiseen asumukseen saakka, aikaansaadaan varmasti herätys, joka kokoaa sinimustain tunnusten ympärille yhä suuremmat kansalaisjoukot. Totuus ja isänmaanrakkaus on järjestön avulla siten kerran voittava, ellei kansamme ole tuhoon tuomittu. Itsekäs puoluevalta on häviävä. Kansankokonaisuus ja yhteisetu on tuleva kaiken toiminnan määrääjäksi.

Järjestön jäsen! Et tee turhaan työtä, kun uhraat voimasi näiden päämäärien voittoon viemiseksi. Sillä toteutat osaltasi myös ikuista joulun julistusta: maassa olkoon rauha ja ihmisillä hyvä tahto.

Bruno A. Sundström.

Joulun evankeliumi ja köyhän kansan asia

Mielessäni on joulun ajatukset ja edessäni kaksi kirjaa. Toinen on Uusi Testamentti, josta luen joulukertomuksia, ja toinen IKL:n ohjelma, josta katselen, miten IKL suhtautuu köyhän kansan asiaan. Miksi asetan rinnakkain joulun ilosanoman ja köyhän kansan? Siksi, että joulun sanoma kuuluu köyhille. Synnistä pelastavana sanomana se kuuluu hengessä köyhille. Sen ääressä isoovat täytetään hyvyydellä, mutta rikkaat jätetään tyhjiksi. Mutta joulun ilosanoma tuo apua aineelliseenkin köyhyyteen. Hengessä köyhät, nöyrät ihmiset ovat usein, eivätköhän useimmiten, myös taloudellisesti köyhiä. Jos heidän sieluunsa valahtaa taivaallinen kirkkaus, niin se antaa heille voimia kestämään maallista köyhyyttä, samoin kuin muitakin ajallisia kärsimyksiä.

Mutta toisellakin tavalla joulun sanoma tavoittaa ulkonaisessa suhteessa köyhiä. Jos joulun evankeliumi on saanut sijaa sydämissä, niin ihmisissä herää osaaottava ja auttava mieli kärsiviä lähimmäisiä kohtaan. Tämä joulun evankeliumin vaikutus on niin tehoisa ja laajalle ulottuva, että nekin, jotka ovat sisällisesti vieraat taivaalliselle ilosanomalle, joulun aikana joutuvat sen lumoihin ja silloin osoittavat odottamattoman suurta huomaavaisuutta köyhiä kohtaan. Moni suruton rikas muistaa jouluna kunnalliskodin köyhiä asukkaita, ja useasta maallismielisestä kodista lähetetään silloin lahjoja ympäristön köyhille. Näemme, että joulun evankeliumi vielä tänäkin aikana, noin kaksituhatta vuotta joulun suuresta tapahtumasta, levittää sekä iankaikkista että ajallista hyvää, ja erityisesti juuri köyhän kansan keskuuteen.

Jo silloin, kun taivas ensi kerran aukeni ja sieltä kuului joulun sanoma, se julistettiin köyhässä ympäristössä. Joosef ja Maria olivat vähävaraisia työläisiä, joille Betlehemissä ei ollut sijaa majatalossa. Heillähän oli siellä asuntona talli, eläinten suoja. Paimenet, jotka jouluyönä vartioitsivat kedolla laumaansa, olivat myös köyhiä, eiväthän rikkaat rupeaisikaan sellaiseen tehtävään, jolleivät joskus huvikseen. Joka on yhdenkään pimeän ja kylmän yön ollut vartiossa, ymmärtää, ettei yöllä valvominen ja vartioiminen ole hyvien päivien viettäjien ammatti. Köyhille nytkin saarnataan jouluyön evankeliumia. Joulu ja köyhät kuuluvat yhteen. Kun muistaa toista, muistaa toistakin. Sentähden asetan rinnakkain joulun ilosanoman ja köyhän kansan asian.

Mutta mitä tekemistä tässä on IKL:llä? Eikö sen mainitseminen joulun yhteydessä ole pyhän rienausta? Olen kuullut, että IKL ajaisi köyhän kansan parasta. Kun se on minunkin sydämelläni, niin siitä syystä, jos muustakin, minussa on herännyt mielenkiintoa IKL:ään ja erikoisesti sen tätä asiata koskevaan ohjelman kohtaan. Onhan ohjelmassa hyviä asioita: Nykyisen vaikean tilanteen johdosta kärsimään joutuneiden kansalaispiirien, erittäin maata viljelevän väestön toimeentulomahdollisuuksien parantaminen — valtiovalta huolehtikoon Suomen kansalaisten työvapauden turvaamisesta — isänmaallisten työläisten vainoamista marxilaisten taholta ei ole sallittava — yhteiskunnan velvollisuus on huolehtia siitä, että kaikilla on työnsaantimahdollisuus. — Tottapa on lupa luottaa siihen, että IKL käytännössäkin jatkuvasti ja hellittämättömästi tuohon suuntaan toimii ja saa siinä tehtävässään yhä laajempien piirien ja erittäin myös köyhän kansan suuren joukon kannatuksen. Jos niin tapahtuu, näen siinä jouluyön kirkkauden heijastusta.

Matti Pesonen.

IKL:n Po... Helsinki II:... joulujuhlasta työttömille 1933.

YKSI PIENIMMISTÄ —

JA KUITENKIN: YKSI SUURIMMISTA

En luule, että milloinkaan pääsen irti niistä kasvoista.

Mies oli vanhastaan tuttu. Hänen naamansa olin nähnyt vuodesta vuoteen. Mutta vasta tuona päivänä näin hänen *kasvonsa*.

Tunsin hänen tarinansa. Hän oli Eestin-kävijä vuodelta -19. Hänen tarinansa ulkonaiset puitteet olivat samanlaiset kuin tuhansien muiden suomalaisten vapaaehtoisten tuolta tekojen vuodelta -19. Ensin uhrimieltä, kärsimystä ja uljuutta. Sitten pettymys, karvas pettymys, joka jäi kirvelemään kuin otsaan painettu poltinmerkki.

Hän oli ollut ennen merimies. Mutta kevään -19 jälkeen hän sai ansaita leipänsä kuivalta maalta, jos leipää tahtoi. Sillä eräässä Eestin etelärintaman taistelussa ryssät ampuivat hajalle hänen oikean kätensä. Siihen jäi vain pari sormea ja sekava kasa luita ja lihaa.

Hänestä tuli sekatyömies. Hän elätti itseään tekemällä mitä työtä sattui vain saamaan ja mihin kykeni. Niin kuluivat vuodet, harmaat ahdistuksen ja mustat epätoivon vuodet. Enimmäkseen hän oli rakennuksilla, yhdellä toisensa perästä.

Hän oli nyt samalla asialla kuin monesti ennenkin. Rahat olivat lopussa.

Katsoin tuota kumaraista, huonosti puettua olentoa. Ei tarvinnut kysyä. mihin suuntaan hänen elämänsä oli edellisestä vuodesta kulkenut. Hän oli entistä kumarammassa ja vaatteensa entistä kuluneemmat.

Niinhän niiden kaikkien laita oli. Noiden miesten, jotka sankariretkeltään palasivat invaliideina ja joiden vaiheita jatkuvasti jouduin seuraamaan heidän avustamisekseen perustetun säätiön asioiden hoidossa. Vuodet eivät olleet helläkätisiä heitä kohtaan. Kunnes yhden ja toisen kohdalta vuotuiset avustusanomukset lakkaavat ja seuraava rahalähetys palaa varustettuna lyhyellä merkinnällä: ”Kuollut”.

Mutta kun mies sitten nosti päänsä ja katsoi minuun, näin vanhat tutut, kirkkaat silmät keskellä kärsimyksen uurtamia kasvoja. Niissä oli sama loiste kuin silloin kerran, kauan sitten, jolloin hän oli mies miesten parissa.

— Viikon olen nyt taas turhaan hakenut työtä, sanoi hän. — Toissapäivänä veivät vielä vaimonkin sairaalaan, niin ettei sen palkkaa liioin ole enää apuna. Menisihän se muuten, joten kuten. Mutta ne kaksi lasta. Ajattelin, että jos saisi niille vähän leipää ja maitoa.

Tunsin hänen perheolonsa. Tiesin hänen lapsensa. Niin, vuosikymmen sitten hän oli todellakin ollut niin uhkarohkea, että oli perustanut perheen. Hän, työmies ja Eestin-kävijä vuodelta -19! Hän oli kai silloin muistellut niitä kauniita sanoja, joita heille kotimaasta lähdettäessä oli lausuttu. Että he lähtivät taisteluun isänmaan kunnian ja isänmaan etujen puolesta. Ja että isänmaa ei unohtaisi heitä. Kaiketi juuri näiden

sanojen varaan hän oli rohjennut rakentaa kotinsa. Sanojen varaan.

Seuraavien vuosien mittaan hän oli kyllä saanut tuta erehdyksensä. Tuntea katkerasti nahoissaan, että isänmaa oli tyyten unohtanut heidät ja heidän palveluksensa — hän niinkuin sadat kohtalotoverinsa. Mutta julminta oli, että eräät toiset eivät olleet unohtaneet! Ja siksi hän sai vuodet läpeensä vaeltaa työpaikasta toiseen vailla turvaa ja vailla toivoa — hän niinkuin sadat kohtalotoverinsa.

Kauankos se kesti, ennenkuin marxilaisesti luokkatietoisuuteen kiihoitetut työläiset pääsivät selville, että hän oli ollut Eestissä vapaaehtoisena. Silloin oli tuomio lyhyt, ja siihen tuomioon alistuivat niin pomot kuin työnantajatkin. Niin se jatkui, työmaalta toiselle ja vuodesta vuoteen. Hänhän oli työväenluokan vihollinen!

”Työväenluokan vihollinen!” Hän, joka oli taistellut ja vuodattanut vertaan Eestin veljeskansan puolesta, sen työväestön niinkuin muidenkin kansanluokkien puolesta. Punaista petosta oli joka sana tuossa katalassa väitteessä, joka järjettömänä usvana oli puhallettu suomalaisen työväestön enemmistön sieluun.

”Työväenluokan vihollinen!” Oh, toisenlainen olisi ollut noiden petettyjen marxilaisjoukkojenkin arvostelu, jos he olisivat itse olleet näkemässä ryssien ja kiinalaisten veristä hyvästijättöä eestiläisissä kylissä ja kaupungeissa. Kuoliaaksi kidutettuina ja eläimellisesti raadeltuina makasi siellä työläisäitejä lapsinensa papin ja opettajan ruumiiden rinnalla. Ja kuinka paljon niin köyhän kuin varakkaammankin väen verta säästyi vain sen kautta, että suomalaiset apujoukot huimilla ja nopeilla iskuillansa sekoittivat murhaajajoukkioiden suunnitelmat! Mutta sittenkin: ”Työväenluokan vihollinen!”

Näihin kuviin ja näihin muistoihin minä tuijotin. Eikä mieskään kiirehtänyt.

Minä häpesin hänen edessänsä. Häpesin suomalaista yhteiskuntaa, joka on niin saamaton ja heikko, ettei se tahdo tai ei kykene hänelle ja hänenlaisilleen takaamaan alkeellisinta ihmisoikeutta: oikeutta tehdä työtä itsensä ja perheensä elatukseksi. Häpesin isänmaata, joka tällä tavoin ”palkitsee” niiden teot, jotka ovat suurimman ja vaikeimman uhrin isänmaan alttarille kantaneet.

Tämän mielialan vallassa sanoin miehelle:

— Ettekö ole katunut? Ainakin teillä olisi oikeus katua, että silloin kerran astuitte ”väärälle” puolelle rintamaa.

Miehen silmissä välähti hurja tuli. Hän iski terveen vasemman nyrkkinsä pöytääni ja huusi:

— En kadu! En! En kai minä sentään elämäni parasta tekoa kadu!

Sitten hän hillitsi äkisti itsensä.

— Suokaa anteeksi, että kiivastuin, pyysi hän aivan toisella, hiljaisella äänellä. — Kyllä minä ymmärrän, mitä te tarkoititte. Että minulla olisi helpompaa, jos olisin punainen. Että silloin ei perheelläni olisi kurjuutta. Että silloin minua kohdeltaisiin kuin kunnioitettavaa kansalaista ikään, eikä enää ajettaisi takaa kuin vesikauhuista koiraa. Niin, tiedän tuon kaiken. Mutta ne eivät saa pakotetuksi minulle punaista jäsenkirjaa eivätkä saa minua pyytämään anteeksi sitä, että olen tehnyt hyvää. Eivät, vaikka yhteiskunta ristissä käsin katselisi, miten ne repivät minut palasiksi! Eivät, sillä omatuntoni sanoo, että olen tehnyt oikein!

Nämä eivät olleet vain sanoja. Vuosikymmenen mittaisella katkeralla ja yksinäisellä kamppailullaan hän oli piirtänyt ne arkisen elämän kivitauluun.

Noissa sanoissa ja tuossa kamppailussa näyttäytyivät hänen oikeat kasvonsa. Isänmaallisen suomalaisen työmiehen kasvot.

Niitä minä istuin tutkimassa vielä kauan sen jälkeen, kun mies oli mennyt.

Sellaisen isänmaallisuuden rinnalla tunsin meikäläisen, päivänpuolelaisten, uhrimielen surkean mitättömäksi.

Ja tällaisille miehille on tällä kansalla ja maalla otsaa ojentaa yhä ja yhä vain kiviä leivän asemesta! Se on kansallinen häpeä.

Mutta kaiken katkeruuden keskeltä nousi mieleeni lämmin ja vapauttava ihmettely: *sellaiset ovat siis todellisuudessa suomalaisen työmiehen kasvot! Sellaiset ne siis ovat, kun marxilainen vihannaamio ei niitä ole vääristämässä.*

Hän, tuo mies, oli yksi pienimmistä — ulkonaisesti. Mutta sisäisiltä voimiltaan: yksi suurimmista. Ja senvuoksi olen tahtonut näillä palstoilla tehdä kunniaa hänelle ja hänen osatovereilleen.

Vilho Helanen.

PAAVO RAUTALA:

RAJA

"Raja railona aukeaa
edessä Aasia, Itä.
Takana Läntta ja Eurooppaa.
Varjelen vartija sitä."

Uuno Kailas.

Suomen kansan historiallinen tehtävä on ollut olla lännen etuvartija itää vastaan. Ja tehtävämme on yhä edelleen sama. Menneet polvet ovat kunnialla tämän tehtävän täyttäneet. Maamme ja kansamme on ollut kilpenä idän iskulle. Muurina jonka takana länsi, m.m. Ruotsi on saanut olla suhteellisessa turvassa idältä. Tätä suojamuuria ei aina vahvistettu, vaan usein ohennettiin vieden miehiämme vieraille taistotanterille. Yksin on Suomi saanut kestää, yksin on sen kestettävä vastakin. Vain Jumala turvanaan.

Harras on toivomuksemme, että Jumala johtaisi niin, että valtakuntamme raja kerran kulkisi kansallisella rajalla. Tätä me toivomme, mutta hengellämme meidän on vastattava että raja säilyy edes siinä missä se nyt on, siirtymättä länteen päin. "Sotahuutomme soi tuhatkertaa ei, eivät he milloinkaan ota maatamme tuuman vertaa, joka tuumasta taistellaan."

Vuosisadasta vuosisataan on maamme kamaralla itä ja länsi yhteen iskeneet. Viimeksi vuonna 1918. Onnettomissa olosuhteissa, kansamme ollessa kahtia. Historiallinen tehtävämme lännen etuvartiona on meidän edelleen täytettävä. Kansamme kaikkien toimintojen yllä ja ylinnä on kuuluttava huudon: raja on turvattava.

Meidän on luotava kansastamme sisäisesti eheä, yhtenäinen, isänmaataan rakastava, onnellinen, puolustustahtoinen kansa, joka ei keskuudessaan salli puolustuskuntoisuuttamme heikontavien aatteiden levitystä, vaan armotta ne vaientaa. Jokaisen kansalaisen yhteiskunnallinen ja taloudellinen oikeus on turvattava, onnellisten kotien muodostaminen tehtävä mahdolliseksi. Jumalanpelossa kansallisessa tietoisuudessa isänmaatansa rakastavana, kaikkensa isänmaalle antavana on kansan kasvaminen. "Veli myö veren hintahan miekkas, mies väisty ei paikaltaan. Pyhä synnyinmaa Sinun hiekkas mitä kerran se kertookaan." Pois kaikki, mikä on tällaisen maanpuolustushengen kasvattamisen tiellä.

Ei meidän itäinen rajamme ole maantieteellinen. Ei ole siellä suuria vesiä, virtoja tai edes puropahaista rajalla, vain rajalinja. Ei ole se kansallinen, vaan kulkee Karjalan kansan keskellä, jakaen sen kahtia. Oma syymme. Oman eripuraisuuden synnin seurausta saamme kantaa. Venäjä, maa rajalinjan takana, on marxilaisittain hallittu maa, punainen maa. Onko kansa rajalinjan tällä puolen punaisuudesta vapaata, ovatko rajakylien asukkaat kansallisesti herännyttä, isänmaataan rakastavaa valkoisen Suomen kansaa? Pohjoiset rajakylät ovat kaukana korvessa, köyhiä karussa ympäristössään. Niihin on viety punainen oppi, esitettynä köyhän kansan asiana. Taitavasti on viljelty helposti kansamme sieluun pesiytyvää katkeruutta ja kateutta paremmissa oloissa eläviä kohtaan. Niiden varalta, jotka tekevät eron kommunismi- ja sosialismipunaisuuden välillä sanottakoon, pohjoiset rajakylät ovat olleet kommunistipunaisia. Ajatelkaa, eikö tällaisissa olosuhteissa sekin rajalinja joka on, ikäänkuin häivy olemattomiin. Näin on ollut ja on vieläkin suurelta osalta. Virallinen Suomi on tämän todennut, mutta ei ole toiminut valkoisen rajan luomiseksi. Raja on kuitenkin Suomen puolelta luotava aatteellisesti edes siihen missä nyt kulkee rajaviiva. Rajakylät valkoisiksi!

Isänmaallisen Kansanliikkeen työ kansamme herättämiseksi kansallis-isänmaalliseen työhön on jo tavannut rajakylätkin. Ihaillen ja innostuen tutustuu työhön jota Pohjois-Suomen rajaseudun IKL:läiset tekevät valkean rajan luomiseksi rajaviivalle. Rajakylien kansa on saatavissa pois punaisuudesta. Heille on vain vietävä sanoma paremmasta — kansakokonaisuudesta. Te rajan isänmaalliset. Jumala teidän työtänne siunatkoon, se on työtä jota tämän päivän virallinen Suomi ei kiitä, mutta kerran tulee aika, jolloin työnne mitataan oikealla mitalla.

Nyt kuulevat heimolaisemme rajan takaa, temppelien kellojen kumahtelun vain rajan tällä puolen. Heidän kirkkonsa on hävitetty, mutta Jumala elää.

Raja on turvattava jotta me täällä aina voimme kokoontua kotona ja temppelissä joulua vastaanottamaan ja yhtyä enkelien kiitoslauluun: "Kunnia olkoon Jumalalle korkeudessa ja maassa rauha, ihmisten kesken mielisuosio."

ELIAS SIMOJOKI:

ADVENTTIAJATUKSIA

"Meillä on yhä adventtiaika. Jumalan silmät näkevät meidät ja Hänen rakastava sydämensä on meidän kanssamme."
Erään inkeriläisen kirjeestä.

Kuinka mieltä kohottava onkaan adventtijuhla, jolloin kirkot täyttyvät kansasta, sellaisetkin kirkot, jotka muuten harvoin täyttyvät, ja seurakunnan kirkkokuoro kajahduttaa Herran ylistystä Voglerin muhkeilla "Hoosianna"-sävelillä! Kirkkokansan mieli on juhlavireessä, joulun odotus väreilee ilmassa. Uusi kirkkovuosi on alkanut.

On joulukiireiden aika Helsingissä. Kuljen iltavaloista kimmeltävän kaupungin katuja. Kirkuvat reklaamivalot heittävät monivärisiä sädekimppujansa pitkin katuja vyöryviin ihmismassoihin. Elokuvien, kabarettien ja tanssipalatsien ovilla kuohuvaa elämää, loistoautoja, kallisarvoisia pukuja ja turkiksia. Koetan raivautua tungoksen läpi. Mutta sieluani vaivaa kuohuvan elämän keskellä ajatus: Nythän on *adventtiaika*, nyt täytyisi Herran kansan valmistua ottamaan Siionin Kuningasta vastaan. Mutta kuinka monet tästä kansasta sitä muistavat? Kuinka monella näistä on huoli kuolemattomasta sielustaan, Suomen kansan sielusta, Suomen nuorison sielusta? Kuinka moni tässä hälisevässä joukossa, jonka piiskatut hermot janoavat aina vain uutta kiihoitusta, uusia sensatioita, tuntee tuskaa Jumalansa hyljänneen Suomen kansan kohtalosta tai ajattelee mitä kärsitään nyt itäisen rajan takana? Kuinka moni rukoilee heidän puolestansa, rukoilee, että Herra pelastaisi Suomen nuorison ennenkuin se kokonaan tuhoutuu tanssisalien alkoholihöyryisessä ilmassa, tämän nuorison, jonka täytyisi nousta kerran Suomen sorretun heimon pelastajaksi.

Tämä pitäisi olla rukouksena nyt adventtikirkossa ja joulukirkossa ja joka hetki. Meille ei merkitse mitään hetken juhlatunnelmat, ei enemmän tai vähemmän hyvin harjoitetun kirkkokuoron "Hoosianna"-laulu, ei joulukirkon elävät kynttilät, ei: "Enkeli taivaan lausui näin . . ." virren aiheuttama omituinen hartaus, jos me tuon tunnelman häivyttyä elämme jälleen synneissämme kaivaen niillä hautaa omalle ja kansamme sielulle. Sillä jos me niin teemme, niin kesken meidän juhlatunnelmaamme vuotavat Kristuksen kyyneleet kansaparkamme syntien tähden ja kuuluu tuomionsana: *"Teidän huoneenne jäävät autioiksi"* niinkuin Hän huuti ratsastaessaan ensimmäisenä adventtina Jerusalemiin.

Kädessäni on adventtikirje. *"Meillä on yhä adventtiaika. Jumalan silmät näkevät meidät ja Hänen rakastava sydämensä on meidän kanssamme."* Ei tämä adventtikirje ole kirjoitettu täällä Suomessa, vaan sen on kirjoittanut inkeriläisäiti kaukana Siperian vankilahelvetin parakissa. Ei tämä äiti tarkoita adventilla sitä juhlaa, mikä vietetään täällä alhaalla maan päällä, vaan taivaallista adventtia. Onhan näiltä karkoitetuilta kielletty kirkkojuhlien pito, kuten eräässä kirjeessä mainitsee toinen inkeriläisäiti: *"Me olemme pitäneet täällä jumalanpalveluksia vuorten rotkoissa, mutta nekin on meiltä nyt kielletty"*. — Kaukana Punaisten Vuorien takana, tuhansien kilometrien päässä Inkerinmaalta viettää inkeriläisäiti adventtiaikaa jo keväällä, jolloin kirje on kirjoitettu. Kylmä arotuuli puhaltaa parakin harvojen seinien läpi, toisella kädellänsä hän painaa pienokaistansa kuihtuneita rintojansa vasten, toinen käsi piirtää vapisevia kirjaimia: *"Meillä on yhä adventtiaika . . ."*

Tämä äiti eli mittaamattomien kärsimysten keskellä ihanampaa hengellistä adventtiaikaa kuin me täällä rauhan majoissa. Hänen ja perheensä, niinkuin tuhansien muiden inkeriläis- ja karjalaisperheiden "via dolorosa" on jo päättynyt ja adventti saapunut, taivaallinen adventti. Viimeisen kirjeensä mukaan söi hän lapsineen heiniä, nyt on tuo perhe päässyt Isänmaahan, joka on kauniimpi kuin Inkeri, kun siellä ei ole *piikkilanka-aitoja*. Siellä on hän kuollut, kaukana kotimaastaan, heinätukko suussa, samaan aikaan kuin Genevessä samppanjalasit kilisivät Kansainliiton diplomaattien kutsuissa Neuvosto-Venäjän kunniaksi. Kuinka sattuva olikaan herra Litvinovin vastaus hänelle kohdistettuun imartelevaan tervetuliaispuheeseen: "Minut on erään lehden pilakuvassa kuvattu tanssivaksi miss Geneven kanssa. Minä kyllä tanssin, mutta en paikallani, minä tanssin aina eteenpäin, mutta en vieraan vaan oman musiikin soidessa. Minua on verrattu äskensyntyneeseen lapseen, koska Venäjä on liittynyt Kan-

RAJAN HENGESSÄ

sainliittoon. Mutta minä eroan tavallisista äskensyntyneistä siinä suhteessa, että minä en itke vaan nauran. *Mutta silloin kun minä nauran, silloin muut itkevät.*"

Ne *"muut"* nyt itkevät kautta suunnattoman Venäjän. Tai paremmin: *"Ovat itkeneet"*, sillä niin monien kyynellähteet ovat jo kuiviin vuotaneet. Meillä on täällä adventtiaika, jo jouluaikakin silloin kun "IKL:n Joulu" joutuu Suomen koteihin. Täällä kumisevat joulukellot, ei Inkerissä eikä Karjalassa, vaan heimorippeittemme kuolinkellot. Ei paista siellä kotien yllä joulutähti, vaan Neuvosto-Venäjän verinen tähti. Muistatko lukijani Sinä tätä nyt jouluherkkujesi ääressä hajamielisesti silmäillessäsi tätä ikävystyttävältä vaikuttavaa joulukirjoitusta?

Kunpa Jumala armossansa antaisi Suomen kansalle hengellisen adventtiajan, herätysarmonsa, ennenkuin on liian myöhä! Ilman hengellistä adventtia ei tälle kansalle koita koskaan kansallinenkaan adventtiaika, *kansallinen ylösnousemus.* Ilman sitä ei sen sielua järkytä tälläkään hetkellä joulunvietto heimosirpaleittemme karkoituspaikoilla, siellä missä he juuri nyt vaipuvat siunaamattomiin hautoihinsa arotuulen ulvoessa kuolinvirttä haudoillansa. — *"Meillä on yhä adventtiaika . . ."*

Hyrsylän vanha tsasouna on kuin Suomen kansan kohtalon vertauskuva. Raja kulkee nimittäin tsasounan keskeltä, — siten, että ovi on jäänyt ryssän puolelle. Niinollen se on jäänyt käyttämättömäksi, sillä ovesta ei anneta mennä eikä muualta sinne pääse.

Niinhän tämä Suomen kansakin on monen luonnottoman rajan niin pahasti pirstoma, että se ikäänkuin on jäänyt suurimman itsensä ulkopuolelle. — —

Naisylioppilaiden Karjala-Seura lähetti viime kesänä neljä jäsentään raja-Karjalaan kiertueelle. Kiersimme paljon ja näimme paljon, mutta Hyrsylä ja Hyrsylän vanhan rukoushuoneen kuva on jäänyt mieleen koko matkan polttavimmaksi muistoksi.

Hyrsylä on kuin pala Aunusta, — ensimmäinen pala.

Jo matka Suojärven asemalta Hyrsylän mutkaan on mielestä lähtemätön. Kulkuneuvona on propsiauto, — jos sattuu, ei auta muu kuin kiivetä ylen korkealle lautakuormalle ja pidellä lujasti ketjuista kiinni. Niin lähdetään kohti itää. Kuljetaan läpi suurten salojen, välillä näet hetteisiä soita, jokunen kyläkin on matkan varrella, ja rajavartiotupien kohdalla suuret koirat haukkuvat ja tempovat kahleitaan.

Ensimmäisen lossipaikan kohdalla on Hyrsylän mutkan "kaula". Siinä on tätä Suomen valtakuntaa vain kapea kaistale, vähän lossialuetta leveämpi, ryssä työntäytyy molemmilta suunnilta lähelle. Sitten metsää, metsää, — ja samalla rajan tuntua yhä enemmän. Vasemmalla puolella tietä, vain muutaman metrin päässä on raja, pienen puron toisella puolella alkaa Venäjän hallitsema Karjala, toinen valtakunta, toinen maailma. Vastaan tulee autoja, jotka ovat täynnä rajan takaa tullutta puuta. Niitä on outo katsella: noita tukkeja ovat karjalaiset kaataneet orjan-

työssä, vieraan hyväksi. Minkähänlaisia terveisiä niiden mukana on Suomeen lähetetty?

Tulimmepa sitten lopulta Hyrsylän kylään, rajan ääreen.

Kun Hyrsylään tullaan, huomaa varmasti jokainen ensimmäiseksi Hyrsylän uljaan kansakoulun. Suomalainen katsoo sitä ylpeydellä, kelpaapa sitä ryssillekin näyttää, näkyykin se hyvin tuonne heidän puolelleen. Kylässä on myös Suomen itäisin suojeluskuntatalo. Molempien yhteydessä on ehdottomasti mainittava opettaja Matti Pajusen nimi. Hän on tavallaan molempien rakennusten aikaansaaja ja tämän rajaseudun varmasti kuuluisin henkilö.

Koulun ympärillä leviää laaja karjalaiskylä. Siellä on monia oikeita karjalaistaloja. Ne ovat suuria hirsirakennuksia, monet kaunein puuleikkauksin ulkoa koristettuja, kuten esim. Konttisten kaunis, vanha talo. Saman katon alla ovat siinä vajat ja ihmisten ja eläinten suojat. Ihmisten asumukseen mennään ulkoa suoraan toiseen kerrokseen, usein vajan läpi tullaan asumuspuolelle, jossa voi olla laajatkin tilat.

Kävimme katselemassa Hyrsylän kylää melkoisen laajalti. Saimme vilpoisen kylvyn vanhan myllyn vesiputouksen alla, poimimme mansikoita ja mesimarjoja ahoilta, kuljimme metsäteitä, joilla täytyi varoa, ettei vain joutunut liian lähelle rajaa. Kuljimme myös kylätiellä, poikkesimme joihinkin paikkoihin.

Poikkeamispaikoista on erikoisesti mainittava se iso talo, jossa vielä on oikea savupirtti. Siinä se on kummulla ihan rajan vieressä ja sisällä voi ihan kuvitella olevansa oikeassa Aunuksen maassa. Siellä ottaa vieraat vastaan talon emäntä, joka joskus nuorikkona on tuotu tähän Aunuksen Jessoilasta. Ruskeat silmät välkähtelevät pirteästi kun hän soljuvalla aunuksenmurteellaan selittelee kotinähtävyyksiä, maistattaa sultsinoitaan, näyttää kangaspuunsa ja työkalunsa, nostaapa vielä kolpitsan kannen, josta tikapuita pitkin laskeudutaan lattian alle karsinaan katsomaan käsikivien paikkaa. Sitten mennään tupaa vastapäätä olevaan varastoaittaan. Siellä emäntä nostelee näytteille kudonnaisiaan, siellä on Aunuksesta ”myyneinä” tuotuja, Aunuksen pellavista, itsevärjätyistä langoista ”omilla näpeillä” kudottuja kauniisti kirjailtuja tavaroita. — Taitavat nyt Aunuksen pellavat joutua kollektiiviryssäin paidoiksi. Eihän omaisista ole tietoa saanut rajan sulkemisen jälkeen. Ennen niitä tapasi usein, sillä ei täällä rajasta piitattu, vaan kylässä ja praasniekoilla kuljettiin puolelta toiselle niinkuin saman suvun jäsenet ainakin.

— Käväsimmehän toisissakin taloissa. Jossakin saimme kuulla itkuvirsiä, jossakin kuulla paikkakunnan asioista ja tavoista.

Koko tällä matkallamme Hyrsylän kylällä oli meillä oppaina rajavartioston väkeä, jonka vieraanvaraisessa hoivassa täällä olimme.

Täällähän sitä oppikin pitämään arvossa rajavartijan uljasta ja tärkeätä paikkaa. Täällä, penikulmien takaisissa sydänmaan kylissä varjellaan meitä Aasialta. Pääkaupungin puolessa ja rintamailla tuntuu idän vaarakin väliin niin kaukaiselta. Mutta rajavartijalla se on aina edessään, hänellä on ryssä ja ryssän työt aina nähtävillä. Eikä se ole rajavartijaa kauhistanut, vaan terästänyt ja lujittanut mieltä isänmaalle uskolliseksi.

Rajan hengessähän koko Hyrsylän väki elää. Niinpä siellä onkin vahva suojeluskunta-osasto. Kun isänmaasta lauletaan, lauletaan sydämen pohjasta.

Mutta Hyrsylässä asuukin monta Aunuksen pakolaista, joitten on täytynyt jättää kotinsa vieraan raiskattavaksi ja kiukku ja kipu mielessä muistellaan, miten jäätiin alakynteen, kun sitä yritettiin puolustaa.

Koko ajan, kun Hyrsylän kylällä kuljimme, oli siinä rajaviiva lähellämme. Keskellä Hyrsylän kylää on pienoinen järvi, ja raja kulkee senkin poikki. Siinä on sekin niemeke, jossa on se rajan jakama tsasouna. Ja järven toisella rannalla voi seurata marxilaisuuden toteuttamista käytännössä. Sinne ovat ryssät rakentaneet komean kolhoosirakennuksen, kai meidän koulurakennuksemme vastapainoksi. Mutta muut senpuolen talot näyttävät siltä, että katto niistä kohta romahtaa. Hiljaista siellä oli, — missä lienevät ihmiset?

Muistorikkain hetki Hyrsylässä kai oli se, kun seisoimme metsikössä rajalla sillä kohtaa, missä

maantie loppuu. Se ei oikeastaan lopu, vaan jatkuu rajan toisella puolen. Sinne se häviää metsän peittoon, kohti Aunuksen tasankoja. Siitä on ennen kuljettu Salmiin, ei täältä ennen päässytkään muuta tietä kuin tuosta Aunuksen alueen kautta. Ja olisihan siitä päässyt vaikka Petroskoihin. Nyt se on ruohottunut, se tie. Mutta kumminkin se niin kummasti vetää ja kutsuu, — vastustamattomasti. Eikä ihme. Sillä niinkuin tämä tie oikeastaan jatkuu rajasta väliäpitämättä, niin jatkuu tuolla tuon mitättömän ojan toisella puolen tätä meidän isänmaatamme, siellä on tätä samaa kansaa, näiden hyrsyläläisten omaisia ja ystäviä. Ja siinä on silmien edessä tuota meidän heimomme omaa maata, jota et saa käsin koskettaa, siinä tuo kutsuva tie, jota et saa astua.

Ja hengessäsi kuulet sieltä vastaasi henkivän heimosi tuskan. Sehän se kutsuu. Ja kun et voi sitä kutsua noudattaa, täyttää mielen siinä rajalla seisoessani sydäntä puristava ahdistus.

Niin täytyykin lähteä takaisin — länttä kohti. Siinä lautakuormalla loikoessa takoo mielessä merkillinen tunto: väärään suuntaan, väärään suuntaan. Muistuu elävästi mieleen tulomatka Hyrsylään: saattoi hyvin kuvitella, että painuttiin yhä syvemmälle Karjalan metsiin, yhä syvemmälle kohti Aunuksen sydäntä, auttamaan Aunusta ja Karjalaa, siirtämään rajaa. —

Siinä kasvaa mielessä päätös: tänne täytyy päästä vielä uudelleen. Täytyy päästä käymään siihenkin tsasounaan, jonka nyt raja halkaisee. Ja ovesta.

Anna-Liisa Heikinheimo.

RINTAMAMIEHET

(Marssi.)

Lauletaan "Uusmaalaisten laulun" sävelellä.

ME NOSTAMME SOIHTUMME KESKELLÄ YÖN,
MI KAIHENA KANSAAMME PEITTÄÄ.
TÄÄ LIESKA ON VALKOISEN VALVEUSTYÖN,
SE VAPAUDEN VIRVOJA HEITTÄÄ.
SE SYTTYNYT ON, SITÄ SAMMUKSIHIN
EI SAA RUTON VÄIJYVÄ VALTA.
TAAS ROHKEENA VIHURIA VINHEMMIN
LYÖ POHJOLAN TUULI: — POIS ALTA! —

ME SAAVUMME SANKARIPERINNÖIN
JA SALLIA EMME ME SAATA,
ETT' ON SE, MIN OSTIMME MIEKKAVÖIN,
TAAS INHAA "EI-KENENKÄÄN-MAATA",
TAAS ETTÄ ON KAUPALLA SYNTYMÄMAA
JA MARKKINAT MARXIN AATTEEN . . .
ME TAHDOMME KANSAMME VAPAUTTAA,
POIS POLJEMME PUNAISEN VAATTEEN.

ME ISKEMME RINTAMAAN RIENAAJIEN,
EI VÄLITETÄ RIEHUNNASTAAN.
KEN EI OLE PUOLELLA VALKOISTEN,
ON VALKOISTA SUOMEA VASTAAN.
NÄÄ TUNNUKSET LIPPUUMME PIIRRETTY ON:

— MAAN RAUHAN ME TAHDOMME TAATA
JA TURVATA ISIEMME USKONNON
NÄIN PALVELLEN SYNTYMÄMAATA.

ME KULJEMME SUORAAN JA PYSTYSSÄ PÄIN,
TAAS KUTSUMME KAIUN JO TAPAA.
JA ENNEN EI LEVÄTÄ, — ME VANNOMME NÄIN, —
KUIN SUOMI ON SUURI JA VAPAA,
KUIN KANSAMME RINNASSA HENKI ON UUS'
JA LAASTU ON ISIEMME MAASTA
POIS RIITA JA VALHE JA PETTURUUS,
POIS PUNAISEN HORNAN SAASTA.

ME RYNTÄÄMME PAUHULLA PITKÄISEN.
ME LYÖMME KUIN UKKOSEN VAAJA.
JA NÄIN RAJA-AITOJA MURSKAILLEN
KÄY JOUKKOMME LAAJA JA TAAJA.
KAS, NÄIN JOKA PIRTTIIN JO ÄÄRELLÄ MAAN
TÄÄ HERÄTYSHUUTOMME KIIRI,
JA VAVISTEN TURHASSA VIMMASSAAN
LYÖ VASTUKSEN TUULIVIIRI.

JOS KUINKA LIE KAUKANA MÄÄRÄMME PÄÄ,
JOS TAIVAL NYT RASKAALTA NÄYTTÄÄ,
SEN ULJAAMMIN TOHDIMME RYNNISTÄÄ
JA VELVOLLISUUTEMME TÄYTTÄÄ,
KUN TUNNEMME, MEIHIN NYT TÄHDÄTYT ON
TAAS KATSEHET KANSAMME ARMAAN.
SEN NOSTAMME YÖSTÄ NYT AURINKOHON
JA VOITTOOMME VUORENVARMAAN.

REINO HIRVISEPPÄ.

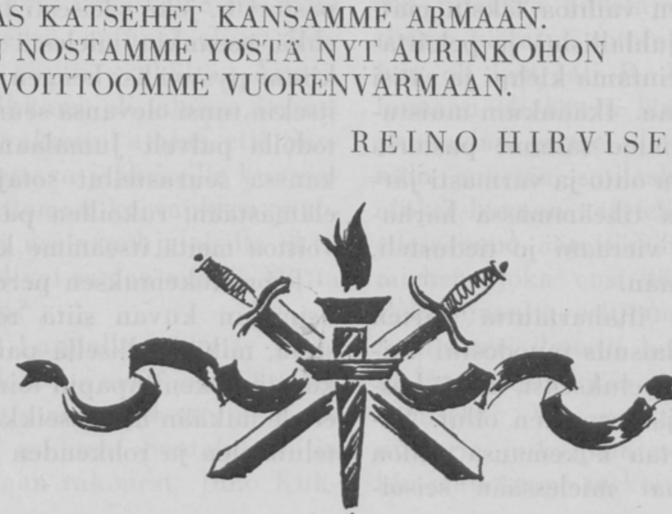

PAAVO SUSITAIVAL:

ILTA AHVOLASSA

KATKELMA VANKILASSA KIRJOITETUISTA MUISTELMISTA

— — —

Majoituspaikaksemme oli määrätty Kossaaren talo Seitsolassa. Talo sijaitsi pienessä metsäsaarekkeessa alttiina tykistötähystykselle Kavantsaarelta ja radalta päin. Taloon aikaisemmin majoittuneet joukot olivat sieltä pari päivää sitten poistuneet senjälkeen kun — todennäköisesti ratavarresta toimivasta punaisten panssarijunasta, jolla oli mahdollisuus ahdistaa Seitsolaa, mikäli rohkeni ajaa linjojen väliin — suoralla suuntauksella ammuttu kranaatti oli osunut katosta keskelle tupaa tappaen ja haavoittaen muutamia sattumalta sisällä olleita miehiä. Veriläiskät lattialla ja suuri reikä katossa saattoivat miesteni mielet vakaviksi heidän hiljoilleen valmistautuessa yöteloilleen sitä ennen syötyään edeltäkäsin paikalle saapuneiden emäntiemme valmistaman illallisen. Ja niin tuli ilta. Tasaisena pauhinana kuului taistelumelske tähtikirkkaan taivaan alla.

Ulkona liikkuvan vartijan pistin kiilsi kauniissa kuutamossa, hänen hiljalleen liikkuessaan vartiopolullaan.

— — —

Kävin pataljoonan esikunnassa missä minulle ilmoitettiin, että rintaman kenttäpappi, pastori I., tulisi vielä illalla kylään ja pitäisi iltahartauden osastolleni. Tiedoitin tulevani jonkun matkaa tulijaa vastaan hänet majapaikkaamme opastaakseni. Oltuani vielä lyhyen hetken asemissa seuraamassa miesten vaihtoa läksin matkaan. Ulkona leiskuivat juhlallisina ja peloittavina tykkien suutulet, ja rintama kiehui ja rätisi tavallisessa yötulituksessaan. Ikäänkuin muistutuksena katoavaisuudestamme saimme pastorin kanssa, jolle näky oli aivan outo ja varmasti järkyttävä, kulkea tavallista tiheämmässä harhakuula-alueessa, niin, että vieraani jo tiedusteli, olimmeko kulkeneet harhaan.

Kokoonnuimme kaikki iltahartautta varten avaraan talon tupaan. Tilaisuus muodostui vaikuttavimmaksi jumalanpalvelukseksi, missä koskaan sitä ennen tai sen jälkeen olen ollut. Vakavina, päivällä ensi kertaa kokemansa oudon asemataistelun vaikutelmat mielessään seisoivat mieheni avoneliössä. Kaksi kynttilää lepatti alttariksi aiotulla, syrjälleen käännetyllä sokerilaatikolla luoden himmeää valoaan hiljaiseen tupaan, kattokoristeena kranaatin sisääntuloreikä. Jotta valo ei näkyisi ratavarteen ja houkuttelisi siltä suunnalta vihollisen tykistöä kimppuumme, olivat ikkunat peitetyt suurilla irtileikatuilla tapetinkappaleilla. Kaikessa oli sodan ja kuoleman läheisyyden tuntua, niin ulkosalla kuin sisälläkin. Kun katselin miehiäni, ajattelin aivan vaistomaisesti: ketkähän meistä seuraavalla kerralla ovat riveistä poissa ja kukahan nyt oli — ilman, että sen tiesi — viimeistä kertaa jumalanpalveluksessa mukana?

Hartaushetkemme alkoi, ja hitaasti ja vakavana kaikui virsi jokaisen meidän huulilta. Kun teksti luettiin ja selitettiin, ei rykäystäkään kuulunut. Tilaisuus lopetettiin lyhyellä sotilaan rukouksella — ja niin olimme valmiit kohtaamaan seuraavat vaikeat ajat.

En siihen aikaan ollut mikään uskonnollisuuteen taipuva luonne enkä ole saavuttanut täyttä vakaumusta ja rauhaa nytkään, mutta tuo lyhyt tilaisuus ulkonaisesti järkyttävine puitteineen muodostaa vieläkin yhden koko sota-ajan keskeisimmistä tunnelmista. Seisoimme ikäänkuin lähempänä Jumalan valtaistuinta Hänen mitatessaan meille kullekin kohtalomme ja elämänlankamme pituuden.

Luulen, että myöhemmin hyvin tuntemani pastori I., joka yleisesti tunnetaan leikkisäksi — ehkä useankin mielestä papiksi liiaksi maassa kiinni pysyväksi hengen mieheksi — sinä iltana itsekin tunsi olevansa seurakunnan keskellä, joka todella palveli Jumalaansa. Olimme kuoleman kanssa seurustellut sotajoukko, joka teki tiliä elämästään, rukoillen paitsi rohkeutta itselleen, voittoa meitä itseämme kalliimmalle isänmaalle.

Tuon kokemuksen perusteella sain mitä edullisimman kuvan siitä rohkaisevasta vaikutuksesta, mikä otollisella paikalla ja oikeita sanoja käyttäen kenttäpapin toiminnalla sodassa on. Se ei ole mikään muotoseikka, vaan tärkeä lisä taistelumielen ja rohkeuden ylläpitämiseksi. Reser-

Jatkoa siv. 26

VIHTORI KOSOLA:

"Hänen kyynpi"

Etelä-Pohjanmaan aktivistit eivät vapaussodan päätyttyä jääneet laakereilleen lepäämään. Valtiollisessa suunnassa oli paljon sellaista, joka antoi meille aiheen vastatoimintaan. Heimotaistelujen lisäksi jouduimme tekemään moniaita alotteita, joilla on ollut perustava merkitys. Omalta kohdaltani olen niistäkin kertonut näinä aikoina ilmestyvässä muistelmateoksessani "Viimeistä piirtoa myöten". Eräs näitä alotteita tunnetaan ylläolevan otsikon nimellä.

Toimiessani jääkäriliikkeen aikana Lapuan etapin hoitajana olin kiinnittänyt huomiota Saksaanmenijäin yleisesti kehnoon vaatetukseen ja rahattomuuteen. Sama oli laita Saksasta komennuksella olleiden suhteen, joita kesällä ja syksyllä 1917 usein majaili talossani. Minuun koski kipeästi, että miesten, jotka vasta kukkaan puhjenneen nuoren elämänsä olivat päättäneet uhrata isänmaalle, oli kuljettava melkein kerjäläisten tavoin. Vapaussodan mentyä tein saman huomion. Monet jääkärit olivat vielä velkaisia, moni oli menettänyt terveytensä, opinnot olivat keskeytyneet, tulevaisuus näytti synkältä. Armeijaankin jääneiden palkkaus oli alussa kehno. Yhä enemmän minussa vakautui ajatus, että Suomen kansan olisi maksettava jääkäreille kunniavelkansa edes vaatimattoman korvauksen muodossa. Puhuinkin tästä usein pohjalaisille aktivistitovereilleni, ja he olivat samaa mieltä. Mutta miten asian saisi alkuun?

Kun kesällä 1918 oli Lapualla päätetty pitää suuri maakunnallinen kokous aioin esittää asian siinä. Mutta jouduinkin samaan aikaan matkalle Helsinkiin kiireellisissä asioissa. Sentakia soitin ennen lähtöäni Kurikkaan rak.mest. Juho Kukkulalle, jonka tiesin saapuvan Lapuan kokoukseen. Matkalla tapasimme Seinäjoen asemalla, jossa esitin hänelle suunnitelmani pyytäen, että hän alustaisi asian kokouksessa. Sen hän tekikin. Maakuntakokous kannatti asiaa ja ehdotukseni mukaan se asetti sitä varten toimikunnan valiten siihen kokoonkutsujaksi minut, muiksi jäseniksi Juho Kukkulan, Juho Vehkaojan, J. E. Härmäsen, Matti Malkamäen ja Juho Ekolan. Tultuani matkalta kutsuin heti toimikunnan koolle ja päätökseksi tuli, että asiaa on ruvettava pontevasti ajamaan hallitus- ja eduskuntapiireissä siihen suuntaan, että jääkärit saisivat Saksassa ja sieltä komennuksilla oloajaltaan 250 mk. kuukausikorvauksen. Kun eduskunta oli tällöin juuri kokoontunut, lähdimme koko toimikunta Helsinkiin ja siellä kutsuimme koolle kaikki pohjalaiset kansanedustajat puolueisiin katsomatta esittäen heille asian. He asettuivatkin hanketta kannattamaan ja lupasivat tehdä propagandaa sen puolesta edustajapiireissä. Niinikään päätimme kääntyä sotaministerin puoleen, jona silloin oli kenraali R. Walden. Audienssi hänen luonaan oli hyvin lämminhenkinen. Sitten vapaussodan emme olleet joutuneet kosketuksiin näin suurten sotilashenkilöiden kanssa, joten aluksi hieman arastelimme, mutta kun näimme edessämme äärettömän kohteliaan, ystävällisen miehen, joka ensi töikseen kyseli kuulumisia Pohjanmaalta, esitimme reippaasti asiamme. Sotaministeri ilmoitti heti asiamme hyväksyvänsä ja lupasi niinikään tehdä parhaansa sen onnistumiseksi. Vastaanottohuoneessa oli ollut kaksi upseeria, jotka palatessamme tiedustelivat myöskin matkamme tarkoitusta ja kuultuaan sen ke-

hoittivat meitä illalla saapumaan jääkäritoimistoon. Kun menimme sinne, olivat nämä upseerit jo siellä ja selittäneet sen hoitajalle maist. Kailalle asiamme. Kaila ilmoitti meille ilahduttavan tiedon, että heidänkin pohdittavanaan oli ollut sama asia, mutta heiltä puuttui tukea saadakseen äänensä kuuluville. Tämän tuen he saivat maakuntamme alotteesta. Ja se auttoikin. Tekemämme ehdotuksen mukaan hallitus asetti komitean, jonka tehtävänä oli valmistaa asiasta esitys eduskunnalle. Toimikuntaan hallitus nimitti puheenjohtajaksi prof. Hugo Rautapään ja jäseneksi kansaned. J. A. Heikkinen (Hallan ukko), aktivistit taas puolestaan valitsivat siihen Matti Malkamäen ja minut, sihteeriksi kutsuttiin Jääkäritoimiston hoitaja Kaila.

Kului aikaa, mutta tätä komiteaa ei kutsuttukaan koolle. Poliittinen suunta oli vähitellen kääntymässä saksalaisystävällisestä englantilaismyönteiseksi. Pelkäsin, että sen mukana pian koko hankkeemme ajautuisi karille. Senvuoksi kirjoitin huoleni maist. Kailalle pyytäen hänen vaikutustaan komitean koollekutsumiseksi. Kävi niin, että se kutsuttiin koolle ja pitikin sitten useita istuntoja käsitellen asiaa perinpohjaisesti. Marraskuulla se sai valmiiksi mietintönsä, jossa ehdotettiin, että jääkäreille maksettaisiin valtion varoista kansallislahja kunkin jääkäriajan pituuden mukaan, vähintäin 3,000 mk. ja korkeintaan 10,000 mk., ja että eduskunta tätä tarkoitusta varten myöntäisi 15 milj. mk. määrärahan.

Kun hallitus sitten komitean suuntaviivojen mukaan antoi asiasta eduskuntaesityksen, tulikin se sellaisenaan ilman vastustusta hyväksytyksi. Harjoitettu propaganda oli tehnyt tehtävänsä, ja kerrankin eduskunta oli yksimielinen. Näin tulivat jääkärit saamaan pienen korvauksen isänmaan pelastamiseksi tekemästään ratkaisevasta työstä. Se ei suinkaan ollut paljoa, mieluumminkin voi summaa pitää liian pienenä, kun otamme huomioon, että juuri jääkärit olivat vapaussodassa muodostaneet tarvittavan johtaja- ja kouluttaja-aineksen ja heidän sitä varten Saksassa saamansa valmennus ei ollut maksanut valtiollemme penniäkään. Mutta joka tapauksessa tämä oli jääkäreille tunnustuksenosoitus, joka silloin myös tuli monelle kipeään tarpeeseen. — Mainittakoon vielä, että tämä Jääkärikomitea työskenteli vielä myöhemminkin ottaen huomattavalla tavalla osaa ehdotuksineen jääkärien eläke- y.m. asioiden järjestelyyn.

Tulkoon tässä vielä huomautetuksi, että jääkärit itse eivät suinkaan olleet kärkkymässä mitään avustusta. Eiväthän he palkkion toivossa olleet lähteneetkään vieraan maan sotakentille. Moni päinvastoin nyt hankkeesta kuultuaan otti asian enemmänkin yhtäkaikkisen kannalta. Niinpä kerrotaan Isontalon Antin — asian ollessa vielä alkuasteellaan — leikkisästi lausuneen:

— Kymppejä ne meille tällaiset summat ovat.

Antin sanasutkaus jäi elämään kansan suussa, ja niin tuo raha sai Etelä-Pohjanmaalla nimen ”Härmän kymppi”.

ILTA AHVOLASSA (jatkoa).

vissä olevien joukko-osastojen luona, taistelutaukojen aikana, sitomapaikoilla ja kaatuneiden hautajaisissa on kenttäpapilla mitä kiitollisin toimiala. Kovan ja karkeasanaisen sotilaan takin alla sykkii usein mitä herkin, kaikelle jalolle altis sydän. Taistelun kovuus pakoittaa meidät kaikki ja etenkin johtajat ammattimaisesti ja kylmästi toimimaan ja näkemään tunteettomina sodan hävittävässä pyörteessä, mutta sisässämme me olemme ihmisiä — ehkä me vasta siksi tulemmekin ystävien ja toverien sekä oman hädän hetkellä.

Kärsimys kehittää aina persoonallisuutta, ja missä hengen tuli lämmittäen palaa — sinne kerääntyvät viluiset.

Iltahartauden jälkeen painuivat miehet levolle. Seurasin hetken nukkuvia sotilaitani, kuten joskus muulloinkin oli tapani. Taisteluiden jälkeinen sotilaan uni on jotain erikoista. Miehet nukkuvat levottomasti, ruumis nytkähtelee suonenvedontapaisesti ja useat puhuvat unissaan. Kuuluu komentosanoja, avunpyyntöjä, katkonaista keskustelua ketjussa maanneen vierustoverin tai esimiesten kanssa. Taistelun kriisikohta eletään unissa uudelleen, ja tulevat silloin ilmi ne ajatukset, jotka taistelussa liikkuvat miehen sisimmässä. Omituisen järkyttävän vaikutuksen tekee tämänkaltainen nukkuva sotajoukko. Se valittaa usein kuin lapsi tuoden julki sen sieluntuskan, jonka se miehekkäästi valveilla ollessaan on kaikilta peittänyt. Toisinaan taas kuulee jonkun nimeltä kutsuvan jotain läheistä omaista tai lapsiaan. Taistelussa ylikiihoitettu hermosto täten unessa reagoi. Se, joka tätä voi seurata olematta itse taistelun uuvuttama, saa täten hetkeksi pilkistää sotilaan sielunelämän tavallisesti niin lukittuihin sopukkoihin ja löytää hänessäkin kärsivän ihmisen.

SINIMUSTAN RUKOUS

JOULUTÄHDELLE

TÄHTI JOULUYÖN, SA TAASEN LOISTAT
KIRKKAHANA, IHME IKUINEN.
VIESTIN TUHATVUOTTEN TAKAA TOISTAT,
RAUHAA LUODEN TAISTOON SIELUJEN.

TÄHTI JOULUYÖN, SUA KUNNIOITTAIN
NOSTAN KÄDEN KOHTI VALOAS,
KUN SÄ PIMEYDEN, MURHEEN VOITTAIN
KATSOT MAAHAN, TAIVAAN VALTIAS.

TÄHTI JOULUYÖN, SUA PYYDÄN ANON:
ANNA MULLE KAIPUU RINTAHAN,
TOTUUDEN JOS ANNOITKIN JO JANON,
SALLI POLTOKSI SEN KASVAVAN!

SAATA KANSA KAIKKI VELJEKSIKSI,
VIHAN PETO MEISSÄ KUOLETA,
SYDÄMEMME LIENNÄ NÖYREMMIKSI,
YLPEYTEMME TYYTEN NUJERRA!

SILMÄT KAIKKEIN AVAA NÄKEMÄHÄN
ISÄNMAAMME VAIVA, AHDISTUS. —
VOI, ON SIELUSSAMME PERIN VÄHÄN
UHRIMIELTÄ, PUUTTUU RAKKAUS.

PYHÄKSI TEE MEILLE PYYTEHEKSI
ISÄNMAAN JA KANSAN ASIA,
ETTEI KENKÄÄN EDES HETKISEKSI
VAELTAISSAAN SITÄ UNHOTA.

TÄHTI JOULUYÖN, ME VELJILLEMME,
TUSKAN YÖSSÄ JOTKA VAELTAA,
PELASTUSTA SULTA RUKOILEMME,
AAMUN SALLI KOITTAA RAJAN TAA!

VIIMEISEKSI, TÄHTI JOULUYÖN
PYYDÄN: TIENI AINA VALAISE,
ANNA MULLE UUSI MIELI, SYÖN,
JOHDA KIRKKAUTTAS LÄHELLE!

OTTO AL'-ANTILA.

"Se on nuotio uskon uuden,
joka loimusi silloinkin,
kun vaalijat vaivaisuuden
repi kansani alttarin;
joka alttarin rauniolla
ylösnousemuspäivää ties.
Mun on pakko alati olla
tulen väkevän vahtimies."

(Asunta).

LEIRI—

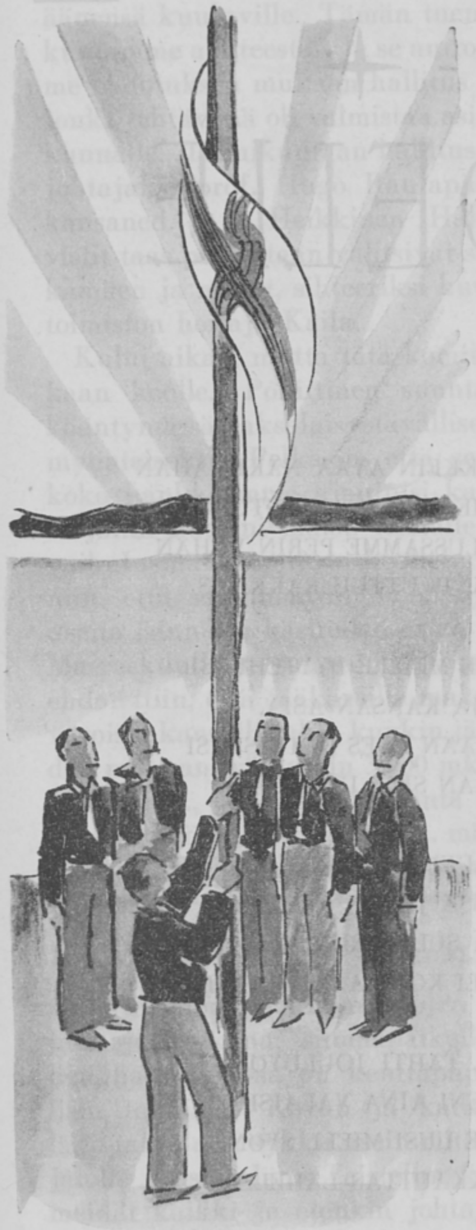

Tummeneva kesäilta ja rauhantyyen Kuortaneenjärvi. Valkoinen telttarivi sen rannalla, solakoiden mäntypuiden keskellä. Ylinnä kaiken sinivalkea pyhä vaate kohti korkeuksia viittomassa.

Se on sinimustaleiri. Se on uuden elämänuskon, uuden nuorison leiri. Siinä on vihattu ja rakastettu joukko. Siinä on parjattuja ja siunattuja poikia.

Mutta rakkaus on suurin kaikista. Tämä on nuorten sydämien suuri ja ihana tietoisuus. Viha ja ylenkatse eivät ole mitään rakkauden rinnalla.

*

Leirillä on iltahartaus. Hiljaiseen iltaan kajahtaa virren sävel. Se on nuorekasta, mutta vakavana värähtelevää, harrasta, ylöspäin pyrkivää. Se on sinimustien virttä, heikkojen huokausta maasta taivaaseen päin.

"Jos et Sinä, Herra, huonetta rakenna, niin turhaan ne työtä tekevät, jotka sitä rakentavat." Siinä leirin iltatunnus. Siinä on sydämien nöyrtymys, mutta myös kaikki voima.

*

Leirin lippu lasketaan. Sinimustat seisovat sen luona vartiona kuin vannoen: "Meidän henkemme ja ruumiimme olkoon panttina siitä, ettei sinua, kaiken pyhän ja kalliin tunnus, pilkkaaja saa koskaan häväistä."

*

Sitten syttyy leirinuotio. Signaali kajahtaa, ja samassa sinimustat ovat vartiotulen ympärillä tummana muurina.

Leiripäällikkö puhuu:

"Pojat! Älkää antako vartiotulien sammua. Teidän pitää alati ja uskollisesti vaalia niitä. Tämän seudun kansa tietää, mitä merkitsee hyljätä vartiotulet, tietää sen Suomen sodan ajoilta 1808—09. Suomen joukot olivat silloin lyöneet ryssän pois Ruonan kummuilta. Mutta taistelupäivän jälkeisenä yönä pelkuruuden henki oli vallannut suomalaiset. He jättivät vartiotulet ja vetäytyivät pois. Antoivat tulien sammua! Tämän vaaniva ryssä näki, palasi takaisin ja korjasi verin ostetun voiton hedelmät. — Sinimustat! Tekin seisotte Suomen yössä. Ryssä ja ryssän renki vaanivat teidän ympärillänne. Vaanivat, milloin teidän tulenne sammuvat! Kuulkaa, te veljet! Valvokaa ja vartioikaa! Olkaa uskolliset ja aina valppaat. Sillä tietäkää! Niin kauan kuin teidän isänmaanrakkauden liekkinne palavat, niin kauan ei vainolainen uskalla tulla, niin kauan isänmaan yössä toivon tähdet tuikkivat."

NUOTIOLLA

Sinimustat seisovat vakavina. He painuvat tiukaksi muuriksi leirinuotion ympärille. He lisäävät puita siihen, vartioivat sitä, vaalivat sitä. Siinä on paljon puhuva vastaus leiripäällikön sanoihin.

*

Tulinen ja harras sinimustalaulu kajahtaa tuontuostakin vartiotulelta tummaan yöhön. Se on uuden nuorison laulua. Yksi kaunein kieli on uudelleen viritetty Suomen kanteleeseen, kieli, joka on ollut kauan katkenneena, mutta tuolla leirinuotiolla taasen soi niin ihmeellisesti.

*

Sinimustapäällikkö tarinoi. Poikain silmät palavat kuin sielua heijastaen. He näkevät edessään taistelun Suur-Suomesta. Päällikkö nojaa sauvaansa, antaa ajatustensa palata niihin aikoihin, jolloin suurisänmaa kutsui nuorisoa tekoihin, jolloin oli etsikkoaika käydä verellä ostamaan vapaus Inkerille ja Karjalalle. Päällikkö puhuu pienestä, unohdetusta, vihatusta heimosoturien joukosta keskellä äärettömiä lumierämaita. Puhuu kaikki alttiiksi antavasta uskollisesta ja palavasta veljesrakkaudesta. Puhuu mittaamattomista kärsimyksistä ja tuskista. Puhuu taisteluista, tappioista, voitoista ja sankarikohtaloista. Hän kertoo ruumiiltaan vielä hennoista nuorukaisista, joita kylvettiin Karjalan korpiin kuin kalliiksi siemeneksi tulevia aikoja varten. Ja vielä Päällikkö puhuu kylmästä Suomesta ja niistä miehistä, jotka ovat tehneet itsensä syypäiksi Kainin kohtaloon. — Lopuksi puhujan ääni alenee hiljaiseksi vuorokeskusteluksi niiden vainajain kanssa, joiden tomumajaa hänkin oli ollut saattamassa Suur-Suomen multaan ja joiden kummulle hänkin oli saanut vuodattaa kyyneliä viimeisiksi jäähyväisiksi aseveljiltä.

Sitten leirinuotiolla on hiljaisuus — — —

Mitä silloin sydämissä liikkui, sitä ei ole lupa kertoa. Ei vielä. Mutta tulevaisuuden teot kertokoon. Uudet erämaahaudat mahtavat puhua vielä. Sankaripatsaat haastanevat kerran omaa kieltään.

*

Siihen leirinuotion ääreen oli tullut silläválin joukko pieniä lottatyttöjä. Kymmenvuotiaita mahtoivat olla. Hekin tahtoivat tulla vartiotulille. Heidänkin sydämessään paloi sama hehku, joka oli sinimustienkin rinnassa ja joka ei ole tästä maailmasta kotoisin.

Nuo pikku lotat lauloivat kirkkain äänin:

"Luo lippujen!"

Pojat eivät koskaan unohda sitä laulua. Se oli kuin pikku siskon laulua veljelle. Se oli kuin enkelien kehoitus pojille: "Kulkekaa, sini-

Kolme sinimustaa körttipoikaa.

mustat, oikeiden lippujen alla! Voi, mitä lippuja maailma teille mahtaakaan nostaa. Sillä on paljon kutsuvia, houkuttelevia viirejä, jotka vetävät teitäkin. Mutta teidän, sinimustat, pitää inhota niitä vääriä lippuja, maailman monia viirejä. Teidän pitää seurata vain yhtä. Sitä, minkä tunnuksena on tämä pyhä

Jumala ja Isänmaa."

*

Sinimustat ovat laulaneet viimeisen taistelulaulunsa. Ovat jo päivän vaivoista levolla. Leirillä on elämä vaiennut ja kaikki on hiljaista. Yö on käärinyt kaiken tummaan vaippaansa.

Mutta leirinuotio palaa. Pojat eivät ole antaneet tulen sammua!

*

Yksinäinen vartija valvoo. Hän havahtuu mietteistään ja käy kierroksen teltasta toiseen. Toverit nukkuvat. Nukkuvat tyytyväisinä, vaikka heidän vuoteenaan on vain hiukan olkia ja sitten kylmä maa. Mutta heitä lämmittääkin pyhä liekki, joka palaa heidän rinnassaan.

*

Yksinäinen vartijaveli palaa kierrokseltaan leirinuotiolle. Nyt siellä tapahtuu ehkä suurinta ja kauneinta. Hän nojaa sauvaansa, tuijottaa lakkaamatta tuleen, ja hänen ajatuksensa kulkevat suuria ja vakavia teitä. Sinimusta valvoo ja rukoilee. Hän muistaa kaukaisen kodin ja siellä isän, äidin, siskot ja veikot, jotka varmaan ovat jo levolla. Hän pyytää, että jumalan enkelit varjelisivat heitä rakkaita. Ja sitten sillä vartijamiehellä on niin paljon asiaa ylhäälle. On nukkuvat sinimusta-veljet. On kaikki Suomen sinimustat, koko nuoriso ja koko kansa. On vielä Inkeri kärsimyksineen, sen äidit, isät ja lapset. On Karjala tuskineen ja taisteluineen.

Vartijamies oli rukoillut kauan ja palavasti. Hän uskoo. Hänen uskonsa on väkevä ja toivonsa kirkas.

Aamuvoimistelu.

*

Vihdoin sinimusta alkaa nähdä aamun sarastusta. Yön varjot väistyvät päivän tieltä. Valkeus astuu esiin!

Vartija puhaltaa silloin merkkitorveen. Se on aamusignaali! Veljet heräävät uuden päivän taisteluihin, luo lippujen.

*

Lukija! Kerran on kajahtava suuri merkkitorvi. Se soittaa aamua pimeyden varjossa vaeltaneelle Suomen heimolle. Silloin on pimeys voitettu. Valkeuden voimat hallitsevat Suur-Suomea. Ja koko sen kansa on tullut yhden lipun luo, jonka tunnus on:

Jumala ja Isänmaa.

ERKKI ERVAST.

Hämeenlinnan Sm.-leiriltä.

Hämeenlinnan leiri retkeilyllä Aulangolla.

UUDESTA POLIITTISESTA IHMISESTÄ*

Jääkäriliike ja vapaussota osoittivat, että isänmaanrakkautta ja uhrimieltä on kansassamme, kuten Runeberg ja Topelius ovat runoilleet. Runoilijoiden ansiota suureksi osaksi on, että isänmaanrakkaus kasvoi ulkonaisen sorronkin aikana. Vänrikki Stoolin tarinoilla ja Maammekirjalla on suuri osuus menestyksellisen vapaussotamme valmisteluissa.

Runebergin, Topeliuksen ja monen muun runoilema isänmaanrakkaus vei maamme nuorison jääkäriliikkeeseen ja vapaussotaan. Kun sota oli voitettu, katsoi nuoriso täyttäneensä velvollisuutensa. Voiton hedelmät se luovutti, itselleen mitään pyytämättä, puolueiden pystyttämälle hallitusvallalle. Nuoriso osoitti omaavansa Runebergin ja Topeliuksen ajatuksen esivallan auktoriteetista. Kansan tuli luottaa hallitukseensa ja hallitus oli Jumalan lahja kansalleen.

Näin ajatteli nuoriso, kun se laski voitokkaat aseensa vapaussodan loputtua. Mutta vapaussota oli kylvänyt siemenen Karjalan, Aunuksen ja Viron vapauttamiseksi.

Viro vapautui itsensä ja pienen suomalaisjoukon, mutta ei Suomen valtiomahdin, avulla.

Karjalassa, Aunuksessa ja Inkerissä vuoti nuorison veri hukkaan. Jos aseemme siellä olisivat olleet voitokkaat, olisi nuoriso laskenut ne, kuten keväällä 1918. Se olisi tuntenut tyydytystä saavutetusta voitosta ja olisi palannut kotiinsa mitään pyytämättä. Nuoriso olisi tyytynyt kunniakkaisiin taistelumuistoihin ja arpeutuviin haavoihinsa.

Kohtalo ja ennen kaikkea hallitusvallan toimettomuus, saamattomuus, ehkäpä arkuuskin järjesti asiat niin, että Karjala, Aunus ja Inkeri yhä vieläkin huokaavat vieraan ikeen alla.

Mutta vainajien veri ei ole sittenkään vuotanut hukkaan. Karjalan metsissä kestetyt kärsimykset ja tappioiden katkeruus opetti taisteluista palaaville, että syynä tappioon ei ollut puuttuva urheus ja taistelutahto, vaan isänmaata ohjaavan hallitusvallan heikkous ja pelkuruus. Hallitusvalta ei ollut tehnyt kaikkea sitä, mitä sen olisi pitänyt tehdä. Se oli laiminlyönyt kansansa etsikkoajan. Se oli unohtanut oman verensä Karjalan korpiin. Se ei tunnustanut Aunusta heimonsa asuinsijaksi. Inkerin puolesta se ei tehnyt mitään.

AKATEEMISEN KARJALA-SEURAN synnyn näen näin tapahtuneen. AKS on syntynyt siitä verestä, joka on vuotanut Karjalassa. Kukaan ei voi laskea sitä kärsimysten määrää, mikä on Karjalan metsissä kestetty. Tuska ja kärsimykset synnyttivät ajatuksen, jolla on pysyvä arvo. AKS on sen ajatuksen vaalija, kerran vielä sen toimeenpanija. Mutta ennen kaikkea AKS:llä on suurin ansio siihen, että meillä on kehittymässä uusi poliittinen ihminen, joka ei sovellu entisiin kaavoihin.

Jääkäriliikkeen ja vapaussodan aikana ei uutta poliittista ihmistä voinut vielä syntyä, sillä silloin ei ollut edellytyksiä sellaiseen. Vain karvas tappio sekä korkeiden ihanteiden ja päämäärien toteutumattomuus vasta voi sellaisen aiheuttaa. PER ASPERA AD ASTRA, kärsimysten kautta kirkkauteen, tarkoitan ajatuksen kirkkauteen, on tässäkin totuus.

Lapuan liike, talonpoikaismarssi ja Mäntsälä ovat antaneet osansa uuden poliittisen ihmisen luomiseen. Lapuan liikkeen saavuttamat voitot, sen kärsimät tappiot ja sen tekemät erehdykset ovat tässä luomistyössä olleet hyvin tärkeät. Ilman karvaita erehdyksiä, ilman katkeria tappioita ei uusi poliittinen ihminen voi kehittyä. Hänen ajatuksensa eivät voi kirkastua eikä hän kykene isänmaalleen mitään antamaan, ellei hänen ole pakko tutkia omaa itseään ja punnita omaa arvoaan omantuntonsa lahjomattomalla vaa'alla. Erehdykset eivät ole totuuden etsijälle vahingoksi, vaan kohotukseksi. Kärsitty tappio on vain kehoitus uusiin ponnistuksiin.

Tällä hetkellä IKL yhdessä AKS:n kanssa on uuden poliittisen ihmisen luomistyössä. Synnytystuskat on kestetty Karjalan äärettömissä metsissä tappion tuottaman tuskan kourissa. Mutta tämän poliittisen ihmisen olemus ei ole vielä täysin kehittynyt. Se ei ole enää lapsi. Se on murrosiässä oleva nuorukainen, jonka sielu on vielä kehitettävissä, jonka ajatustapa on vielä ohjattavissa.

Uusi poliittinen ihminen ei ole enää yksilö, vaan kokonainen uusi sukupolvi, joka levittää aatteitaan ja elämänkäsitystään koko kansaan. Siellä, missä isät eivät voi hyväksyä kansanliikkeen periaatteita, siellä heidän poikansa liittyvät IKL:een järjestöön. Nuorison mielipide muokkaa vanhempaa polvea ja vetää sitä voimakkaasti kansanliikkeen taistelurintamalle.

T. Seppä.

* Katkelma puheesta.

OSMO I. AULAMO:

KANSALLISESTA NUORISOTYÖSTÄ

Nuorisosta nuorisolle, uudesta nuorekkaasta ajan hengestä.

Maailma kulkee kulkuaan, edeltäpäin aavistamattomat voimat myllertävät ja muuttelevat kansojen kohtaloita. Mikä tänään oli mahdotonta, on ehkä huomenna mahdollista. Kansan, kuten yksilönkin, on asetettava pyrkimyksensä päämäärä korkealle, sillä *pyrkimys on kaiken kehityksen perusta.* Missä todella ymmärretään, että kansan tulevaisuus on nuorison käsissä, siellä nähdään myös nuorten ja vanhain rinnakkain työskentelevän ruumiillisesti ja henkisesti terveen nuorison kasvattamiseksi.

Nuorisokasvatus on johdettava kansalliselta pohjalta, sillä vain tämä pohja on kyllin läheinen ja samalla kyllin syvä lähtökohdaksi. Jokaisen kansan on tässä löydettävä oma itsensä, omat menetelmänsä. Otamme muutaman esimerkin.

Nuoriso on nuorisoa Venäjälläkin. Tietysti tästä kommunistisesta nuorisosta tahdottiin tehdä jonkinlainen "uusi" nuoriso, jolla ei olisi sen "entisen nuorison" huonoja puolia ja paheita. Venäjän lakeus on jo luontonsa avulla omiaan kasvattamaan laumatunnetta ja tätä nuorisokasvatuksessa vielä tehostettiin siten, etteivät nuoret juuri missään asiassa saaneet seurata omia yksilöllisiä taipumuksiaan, vaan oli kaikki voimat suunnattava kommunististen aatteiden levittämiseen. Tulos olikin suotuisa, sillä kansassa oli tähän "kansalliset" edellytykset. Mutta esimerkiksi huvituksiinsa nähden ei nuoriso ajan pitkään tyytynyt niihin kollektivistisiin huvituksiin, joita neuvostoviranomaiset suvaitsivat sille järjestää. Nuoriso kaipaa yksilön maun mukaista vaihtelua. Kirvelevin sydämin onkin viranomaisten täytynyt tehdä nuorisolle luovutus toisensa jälkeen. Lopputulos kaikesta kasvatustyöstä on se, että Venäjän nuoriso, josta piti tulla "maailman veljesrakkauden apostoli", kohta on aivan yhtä nationalistinen, kansallismielinen, kuin muuallakin maailmassa. Venäjän nuorison kansalliskiihko käy sitä merkittävämmäksi, kun siihen liittyy vahva militaristinen piirre. Jo lapset saavat sotilaallista kasvatusta ja tämä opetus jatkuu sitten läpi koko

'Sotilasleikkiä' Neuvosto-Venäjällä. Lapsista kehitetään tulevaa puna-armeijaa. — Pr. Ph. N. S.

Italian fascistinuoriso kantaa marxilaisia kansaa häpäiseviä ja isänmaata pilkkaavia sanomalehtiä poltettaviksi.

kouluajan kaikkien asteiden, niin että *nuoriso armeijaan tullessaan on sotilaallisen hengen valtaama. Kommunistiset mielipiteet omaavana onkin se täten valtava käyttövoima bolshevikien palveluksessa.*

Italian fascistisessa nuorisokasvatuksessa on kaiken lähtökohtana uudistuva suuri Italia ja esikuvana vanhan Rooman maailmanvallan parhaat saavutukset. Kun kasvatuksessa nimenomaan osoitetaan, kuinka uhrautuva, jalo ja sankarillinen toiminta valtion hyväksi valtion hyötyessä samalla nosti Rooman parhaat miehet kunniaan, mutta kuinka omanvoiton pyyntö, itsekkäät ajatukset ja halpamaiset teot syöksivät sekä valtion että yksilöt perikatoon, vetoaa tämä kasvatus sellaisiin nuorison tunteisiin, joilla todellisuudessa on vastakaikua. *Sillä niin itsekästä kuin nuoriso saattaakin olla, ihailee se kuitenkin epäitsekkäitä tekoja. Lisäksi on sillä suuri halu voimain koetukseen. Mussolini on osannut innostaa nuorisonsa kansalliseen työhön ja tämä työ on lyhyessä ajassa luonut Italian suurvallalle vankan tulevaisuuspohjan.*

Varsinkin varakkaan englantilaisen säätyläisluokan lastenkasvatus alkaa siten, että äiti pojan ja perillisen synnytettyään katsoo täyttäneensä ensimmäisen velvollisuutensa ja jättää lapsen hoitamisen kokonaan toisille. Siihen asti kuin englantilainen poika on saavuttanut kuuden vuoden iän, on lastenkamari ja läheinen puisto hänen koko maailmansa, ja "nursi", lapsenhoitajatar hänen turvansa. Lukuisten kylpyjen, koko päiväisen raittiin ilman, mitä suurimman täsmällisyyden, säännöllisyyden ja tarkkuuden avulla hänestä tulee sellainen loistolapsi, joita usein saadaan ihmetellä tässä maassa. Sitten joutuu hän kouluun, ja jätetään tällöin niin paljon kuin mahdollista oman onnensa nojaan. Hän saa itse koettaa selviytyä vaikeuksista ja häntä karaistaan sen ohella samalla kuin pakotetaan jo varhain ajattelemaan ja toimimaan itsenäisesti. Yksipuolisen mutta perinpohjaisen opiskelun kautta oppii englantilainen sen keskittämisen taidon, joka on hänen huomattava ominaisuutensa, mutta ehkä myös sen rajoittuneisuuden, joka on koko kansalle ominaista. Joutuessaan koulusta kodin piiriin, saa hän vaikeita edustustehtäviä ja hänen on niistä selviydyttävä. Yliopisto vielä kasvattaa

häntä edustuskykyiseksi. Näin *hänestä kasvaa tuo englantilainen gentleman — hallitsija, maailmanvallan mahtava ylläpitäjä.*

Saksassa on enemmän kuin missään muussa maassa tajuttu retkeilyn merkitys nuorison kasvatukselle. Siellä on

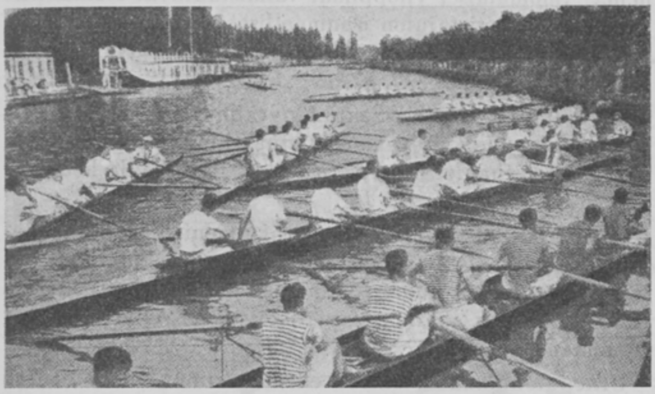

Näköala Oxfordin laivasillalta collegien keskeisten kesäkilpailujen — Summer Eights-päivänä. — Moni Englannin taloudellisen ja poliittisen elämän huomattavista johtohenkilöistä on ylioppilaana osallistunut soutukilpailuihin.

nähty, ettei korkea kulttuuri sinänsä luo kansalle onnea. Talouselämän korkeajännitys, kilvoittelu "mammonasta", kansan pakkautuminen suurkaupunkeihin, missä viettelykset kasvavat ja myös velttouteen vaipumisen vaara on suuri, ovat olleet vähällä tuhota kansan sielun ja ruumiin. Kuluneiden vuosikymmenien suurin erehdys on ollut etäytyminen maasta ja luonnosta. Mutta mikään kansa, olipa se sitten ruumiillisesti tai henkisesti luova, ei voi tehdä tätä rankaisematta. "Korkeita, nokimustia seiniä, kappale taivasta, välillä likainen katukivitys — kas siinä kotiseutumme!" Tässä haikeassa säkeessä kuvastuu pohjaton elämän tuska. Huomatkaamme: on kysymys ihmiselämästä. Elämä oli ohjattava raiteilleen jälleen. Kun ei voitu tuoda luontoa kaupunkeihin ihmisten luo, oli ihmiset johdettava luontoon. Näin on uudistuvan Saksan nuorisokasvatuksessa pyritty aikaansaamaan uusi kansainvaellus siinä mielessä, että käsitys ihmisten huvitustarpeesta on muutettava. Vähemmän huvituksia, mutta enemmän iloa, on uuden kasvatussuunnan tunnushuuto. *Tanssipaikat, elokuvateatterit, kahvilat j.n.e. voivat tyydyttää Saksan uutta nuorisoa. Kaikuu huuto: Vaelluksen ilot arvoonsa! Lyhyessä sanassa: vaeltelu, on kokonainen maailma kauneutta, iloa ja parhainta lajia nautintoa. Nuoriso seuraakin sankoin parvin tätä kehoitusta.* Saksan nuorisonkasvattajat ovat saaneet oikean, kansallisen otteen nuorisostaan, ja tulokset ovat olleet jo mitä siunausrikkaimmat. *Terveys palautuu puutteen ja taistelujen uuvuttamiin jäseniin, elämän ilo ja toivo on kasvanut ja eri yhteiskuntaluokkia repinyt puoluekirous on poissa. Nuoret näkevät uutterassa rakennus- ja raivaustyössä uudistuvan Saksan päivännousun.*

Suomenkin nuoriso on oikeutettu saamaan kansallisen kasvatuksen. "Tulevaisuus rakentuu nykyisyyteen. Siksi on kiinnitettävä erikoista huomiota siihen, että lapset ja nuoriso saavat uskonnollis-isänmaallisen kasvatuksen. Tämän ohella on myös pidettävä huolta ruumiillisen kuntoisuuden kehittämisestä." Tämä ajatus oli jo Cygnaeuksen kansakoulun pohjana. Ei siinä ollut uskonnon historioita, valistavia kirkollisia elämäkertoja, vaan oli selvää, kirkasta Jumalan sanaa, oppia meidän iki oman Isämme armosta ja hyvyydestä. Ei siinä puhuttu kansainvälisestä vapaamielisyydestä, vaan isänmaanrakkaudesta ja kansallisen työn kunniasta, — ja juuri tällainen kansakoulu on "lasten oma koulu". Se ei ole ainoastaan varmin suoja epäsiveellisyyttä, paheita ja rikoksia vastaan, vaan myös kansan henkisen ja aineellisen vaurastumisen voimakkain edistäjä. Samojen perustunnuksien tulee olla määräävinä kaikilla kouluasteilla ja muillakin kasvatuksen aloilla. Jos nykyisen Suomen kasvattajat tämän laiminlyövät, niin syntyvä, uusi nuorekas ajan henki on nostava toiset miehet heidän paikoilleen. Nuoriso voi astua itsekin tietään varmoin askelin.

Näitä askelia viittovat mielestäni selvästi eräät koululaisten retkeilyhavaintoinaan esittämät lausunnot. Ne ovat kirjoittajansa kynästä lähteneet todellisina sydämen tunteina. Muuan oppilas kirjoittaa käynnistään Turun historiallisessa museossa m.m., kuinka hän suuria, komeita tauluja katsellessaan yhtäkkiä tuntee yhden, vaikkei ole koskaan ennen sitä nähnyt, ainoastaan siitä kuullut. Se on "Hyökkäys". Niin kauniiksi hän ei ole sitä uneksinutkaan. Hän muistaa kertomukset taulusta ja vuosisadan vaihteessa eletystä sortoajasta ja haluaa rukoilla Jumalalta, että Suomi, hänen synnyinmaansa, aina pysyisi vapaana ja itsenäisenä. Muuan toinen kertoo vaikutelmistaan, jouduttuaan Kansallismuseon vanhanaikaiseen tupaan. Velttona hän on kulkenut huoneesta toiseen, vasta tähän savupirttiin jouduttuaan hän tuntee oikein kiitollisuutta Kansallismuseota kohtaan. Tuvan penkillä istuen hän muistelee omia elämyksiään varhaisemman lapsuutensa kodista vaarin ja mummon mökissä ja iloitsee siitä, että suurkaupungin lapsikin voi tuolla museossa nähdä, millaisissa olosuhteissa esivanhempansa ovat eläneet ja millaisissa oloissa vielä nytkin osa maamme väestöä elää. Eräässä Turun kuvauksessa nuori retkeilijä hartaana ihailee Tuomiokirkon kellotornista näkemäänsä näköalaa, tuntien runoilijan sanoin:

"Isänmaani on suuri ja kaunis, yli kaiken maisen se on.
Se on maailman maista rakkain, side siihen on
murtumaton."

Samoin valtaa hänet selittämätön onnen tunne astuessaan tuomiokirkon alttarin luo ja hän lausuukin: "Olisi ihanaa saada täällä ensi kertaa polvistua Herran pyhää Ehtoollista nauttimaan."

Hitlernuorisoa — päämäärää kohti marssimassa.

KIRKKO

SEN KIRKON KIMALTAVA TORNI KUVASTUI
NYT AIVAN ERILAILLA TYYNEEN VETEEN.
KUIN SAAPUNEENA TOTUUTENSA ETEEN
SE KOHDEN SYVYYTTÄ NYT ALAS OJENTUI.

TUO KUVAJAINEN TUNTUI SILTÄ, NIINKUIN OIS
SE KIRKON SIELU, HENTO, VÄRISEVÄ,
VEEN SYVÄN SALAISUUTTA KYSELEVÄ,
KUIN JOTAIN KERTOA SE TIETÄMÄSTÄÄN VOIS.

NIIN SILLOIN HARJUN TUULI KUIN SE LEIKKINYT
OIS IHMISLASTEN PINTAPUOLISUUTTA
POIS KIRKON HAURAAN SIELUKUVAN PYYHKI NYT.

MUT TORNI KOHOS TAIVAAN MEREEN SINISEEN.
NYT RUKOILI SE VETEEN HILJAISUUTTA
TAAS ETTÄ TIETÄ VOIS SE NÄYTTÄÄ SYVYYTEEN.

Oiva Paloheimo.

Erään oppikoulun retkeilykerho muinaisten erämiesten kokoontumispaikalla. Kerhon johtaja kertoo nuorisolle kotoisen heimon taisteluista ja raivaustyöstä, joka näkyy kuvan esittämän yli koko seudun kohoavan kukkulan juurella. Esityksen päätyttyä sytytettiin "eränuotio" ja laulettiin isänmaallisia lauluja sekä pidettiin lyhyt rukoushetki.

Suomen nuorisossa on tällä hetkellä hyvä pohja uskonnollis-isänmaalliselle kasvatustyölle, sillä mieliala on otollinen. Lueteltakoon tässä eräitä aloja ja mainittakoon samalla muutamia työtunnuksia.

Ylioppilasnuorisostamme on harmaapäinen, arvossapidetty piispa antanut kauniin tunnustuksen lausuessaan m.m.: "Suomalaiset ylioppilaat valmistautuvat elämäntehtäväänsä syvästi tajuten isänmaalliset velvollisuutensa. — Nykyajan nuoriso tajuaa kirkon suuren tehtävän kansakunnan elämässä."

Akateemisen Karjala-Seuran pyrkimykset Suomen heimon kohottamiseksi ovat oikeutetut, sillä jokaisen kunnon suomalaisen ihanteena ja päämääränä täytyy olla heimomme yhdistäminen.

Partioliikkeen kauniit päämäärät ilmenivät m.m. partioviikon lopettajaistilaisuudessa Tampereella. Soihtujen palaessa kuuntelivat nuoret johtajansa puhetta, jossa lausuttiin: "Loistakaa tähtinä ympäristössänne. Olkaa valmiit isänmaan puolesta."

Urheilutoiminnassa olkoon edelleen tunnuksena: "Terve sielu terveessä ruumiissa", ja jääköön turha ennätyspistemetsästys ja palkintojen tavoittelu vähemmälle.

Nuorisoseuroissa ei saa unohtaa, miltä pohjalta nuorisoseuraliike lähti. Tanssi vähemmälle, aatteet etualalle ja opintokerhotoiminta alulle, missä sitä ei vielä ole.

Koulukasvitarhakerhojen kaunis tunnus: "Me luomme suven Suomelle, kun työhön uskomme", levitköön myös muihin kerhoihin.

Suojeluskunnan poikaosastoissa silmät säihkyvät innostuksesta, kun heidän yhteislaulustaan kaikuvat Ateenalaisten laulun sävelet, sillä nuoret tajuavat sen sanain sisällön.

Jokaisen Sinimustan ylevä velvoitus on aina muistaa, että hän on kaikesta vastuussa Jumalalle ja Isänmaalle. Päämäärä vaatii jokaiselta uhrautuvaisuutta ja velvollisuudentuntoa.

Retkeilynuoriso imee itseensä luonnosta raikasta elinvoimaa laulaen: "Ei askele allamme paina, tie pitkä ei taivaltaa, kun teinien lauluun aina myös yhtyvi taivas, maa."

Kristilliset nuorisokerhot ja kesäiset koulunuorisokokoukset kutsuvat sankat parvet nuoria esim. seuraavien tunnuksien alle: "Taistele uskon jalo taistelu." "Hän, joka on alkanut teissä hyvän työn, hän on sen päättävä Kristuksen Jeesuksen päivään mennessä."

Väistyvän ajan henki kuvittelee voivansa avata meille uusia onnen maailmoja ja loihtia elämäämme lukemattomia iloja ja nautintoja päästämällä vapaamielisesti suvaiten aistinelämän kahleista ja antaen täyden vallan vieteille, jopa paheillekin. — Uusi, nuorekas ajan henki tuo taas jälleen tarjolle vanhat, mutta samalla aina uudet, uusissa muodoissa esiintyvät, kansalliset kulttuuriarvot. — Mutta nuorten taistelu on ankara. Saako nuoriso turhaan odottaa kasvattajiltaan apua? Eivätkö vanhemmat kansalaiset tajua: Nuoriso kaipaa lisää johtajia, jotka johdattaisivat sitä kohden uutta päivää?

"Hoivaamme uskottu huomenen suku,
kunpa sa saisit, minkä sa toivot!
— — — — — — — — — — — —
Kunpa sun henkesi hehku ja palo,
oisi kuin auringon tahraton valo!"

KOTISEUTU

LAURI HAARLA – MARTTI KORPILAHTI.

ARVO LAITINEN.
1934.

Jalosti.

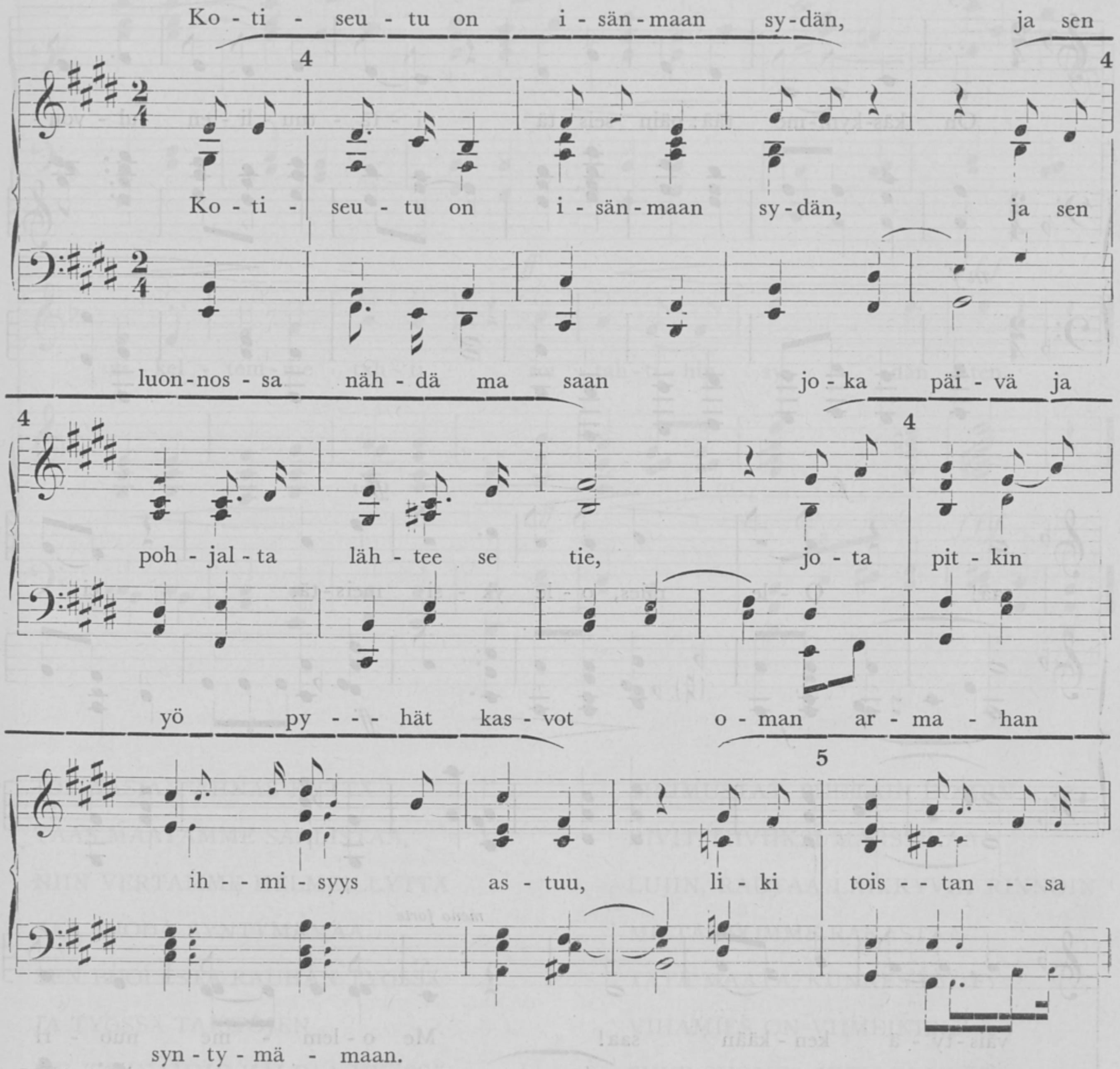

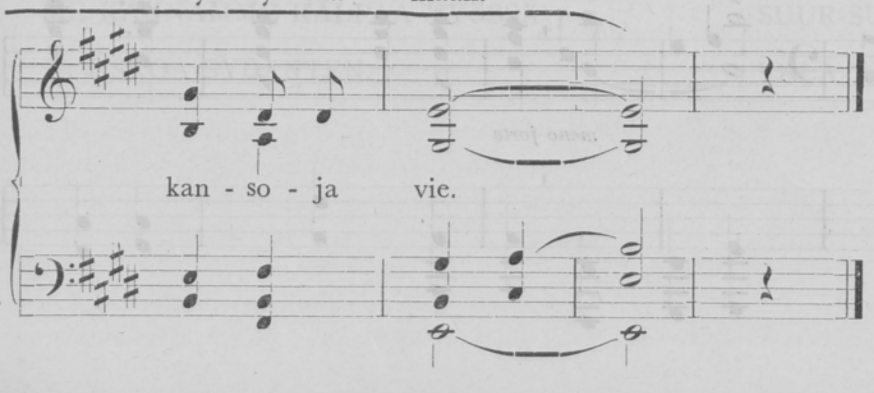

Voidaan esittää myös yksinlauluna. Sopraanoa varten on laulu silloin siirrettävä 1 1/2 sävelaskelta korkeammalle, siis G-duuriin.

SINIMUSTAIN MARSSI

(Sanat: VILHO VIITA.)

Jäntevästi

ONNI KARTE.

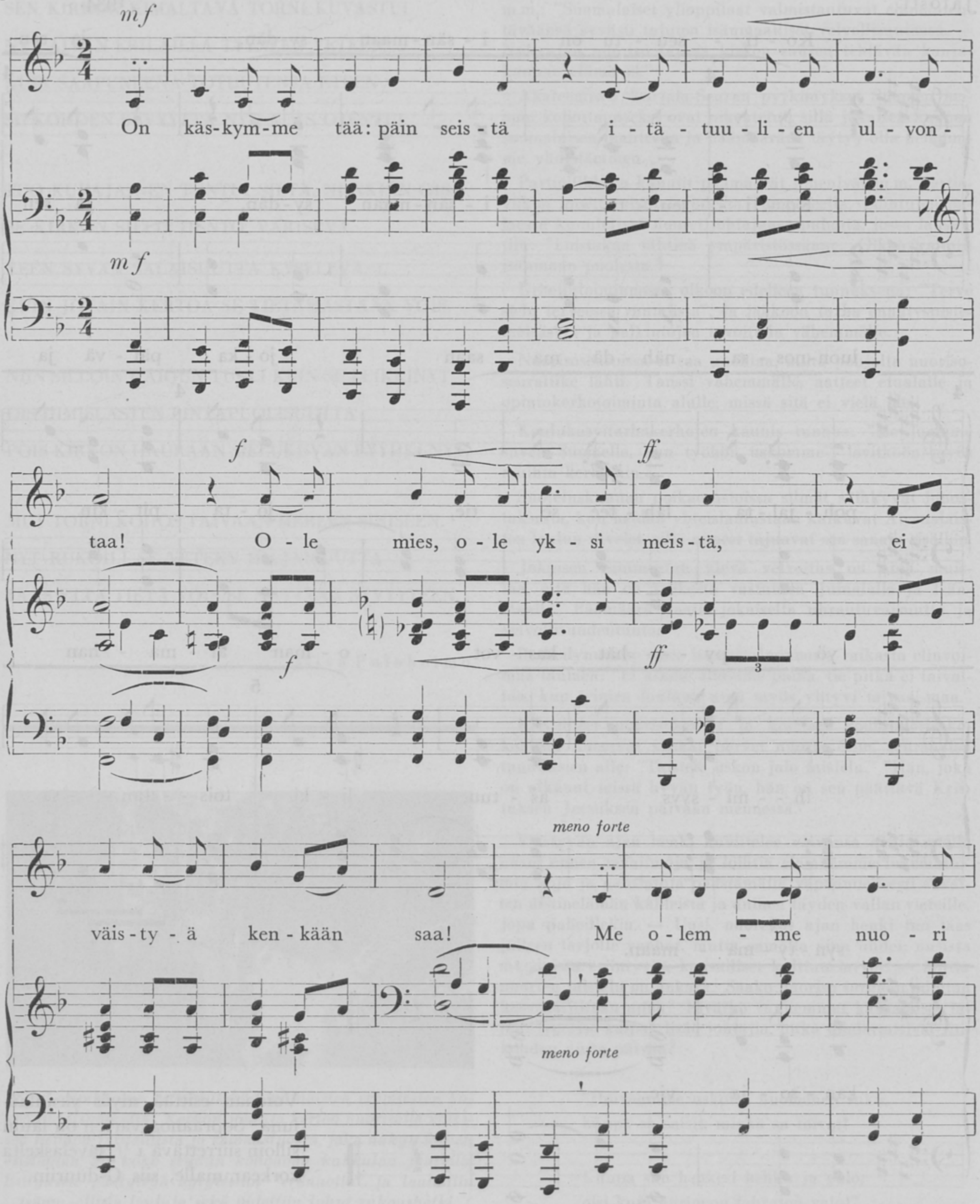

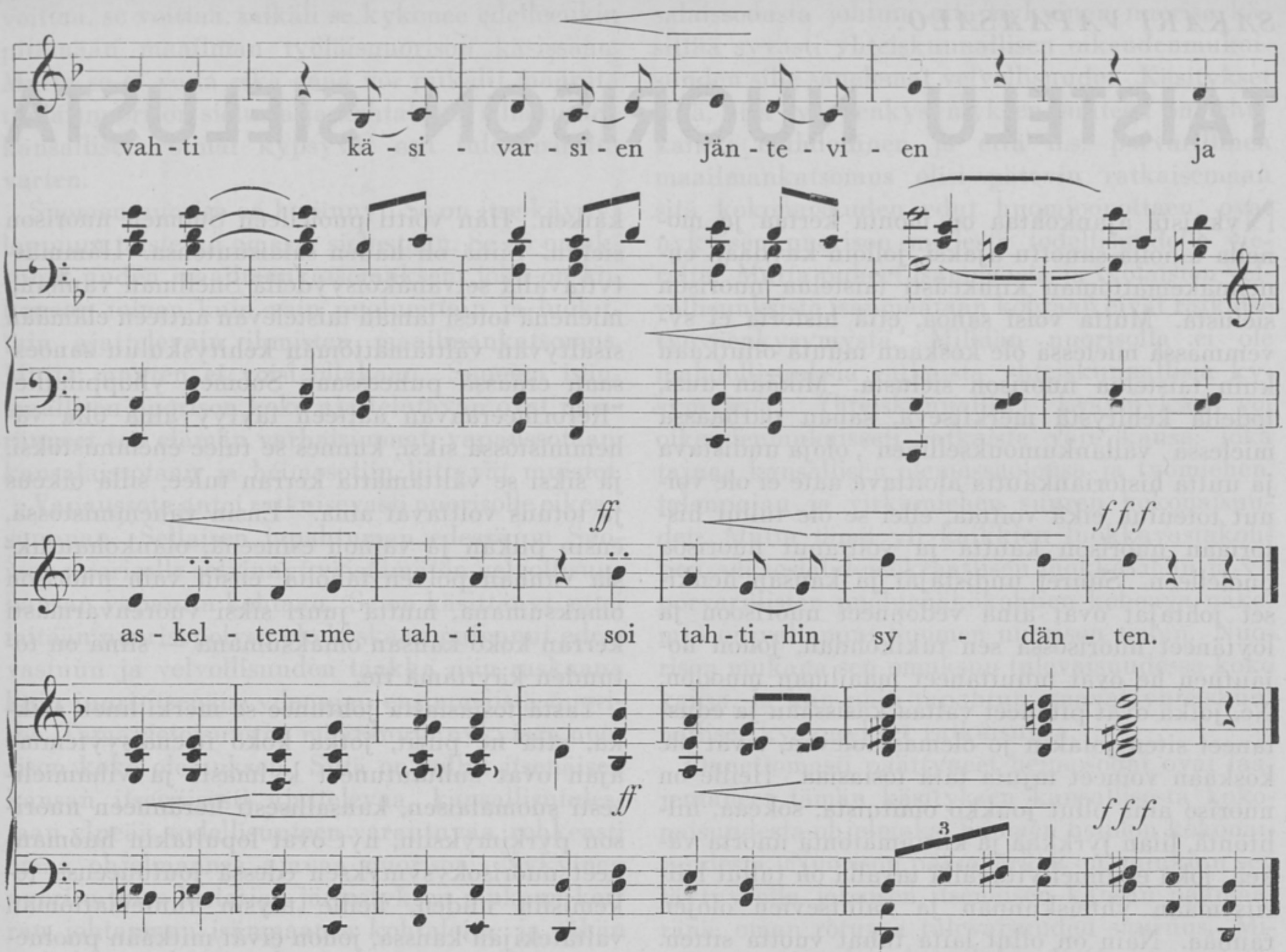

JOS AASIAN AHNAS KYTTÄ
TAAS MAATAMME SAALISTAA,
NIIN VERTAMME HELMEILLYTTÄ
SAA JUODA SYNTYMÄMAA.
SEN PUOLESTA RAUHAN TYÖSSÄ
JA TYÖSSÄ TAISTOJEN
ME KANNAMME KALPAA VYÖSSÄ
JA USKOA SYDÄNTEN.

SINIMUSTAT, PUHTAIN INNOIN
RIVIT TIIVIIKSI MARSSIKAA!
LUJIN, RAUTAA LÄIKKYVIN RINNOIN
ME TAHDOMME RAKASTAA
TÄTÄ MAATA, KUNNES LYÖTY
VIHAMIES ON VIIMEINEN.
SUUR-SUOMEA VIEL' EI MYÖTY!
VALA TÄÄ ON SYDÄNTEN.

SAKARI VAPAASALO:

TAISTELU NUORISON SIELUSTA

Nykyistä ajankohtaa on monta kertaa ja monella taholla sanottu ajaksi, jolloin käydään ennennäkemättömän kiihkeästi taistelua nuorison sielusta. Mutta voisi sanoa, että historia ei syvemmässä mielessä ole koskaan muuta ollutkaan kuin taistelua nuorison sielusta. Mikään uusi, todella kehitystä merkitsevä, sanan parhaassa mielessä "vallankumouksellinen", oloja uudistava ja uutta historiankautta aloittava aate ei ole voinut toteutua eikä voittaa, ellei se ole tullut historiaan nuorison kautta ja voittanut nuorisoa puolelleen. Suuret uudistajat ja kansan henkiset johtajat ovat aina vedonneet nuorisoon ja löytäneet nuorisossa sen tukikohdan, johon nojautuen he ovat muuttaneet maailman muodon. Ne, jotka ovat pitäneet valtaa käsissään ja edustaneet siten jotakin jo olemassaolevaa, eivät ole koskaan voineet tajuta tätä tosiasiaa. Heille on nuoriso aina ollut joukko omituista, sokeaa, hillitöntä, liian jyrkkää ja kiittämätöntä nuorta väkeä, joka epämiellyttävällä tavalla on tullut häiritsemään yhteiskunnan ja vallitsevien olojen rauhaa. Näin on ollut laita tuhat vuotta sitten. Ja yhtäläisen todistuksen nuorison pyrkimyksistä ovat valmiit kirjoittamaan nekin, jotka tänä päivänä edustavat vanhaa ja vastustavat uutta. Heidän kaltaisensa eivät ole koskaan kovin vilpittömällä innostuksella tervehtineet uuden ajattelutavan julistajia. He eivät vanhentunutta järjestelmää puolustaessaan kyllä itsekään, mikäli heillä on ollut todellisuudentajua, ole olleet vakuuttuneita olevien olojen ehdottomasta paremmuudesta. Useimmiten koko heidän toimintansa ohjeena on ollut tuo puoluepoliitikkoja sattuvasti kuvaava lause: "Minun ja Metternichin ajan se kyllä vielä kestää!" Mutta kaikille heille ainakin on ollut yhteistä hillitön halu murskata se uusi, mikä heidän ajassaan on kypsynyt.

Snellmanin elämäntyössä tämä jokaiselle uutta ja parempaa merkitsevälle aatteelle ominainen kehitystapahtuma käy toteen. Kun hän lähti totuudenjulistajan palavuudella herättämään Suomen kansaa, seisoi hän jokseenkin yksin. Herättää Suomen kansa kansalliseen tietoisuuteensa — se tuntui sata vuotta sitten toivottomalta hullun yritykseltä. Viralliselta taholta vain jäätävää kylmyyttä. Virkamiehistö ruotsalaista. Suomen kansa kuolemanunessa. Mutta Snellman voitti kaiken. Hän voitti puolelleen Suomen nuorison sielun. Siinä oli hänen salaisuutensa. Hämmästyttävällä selvänäköisyydellä Snellman vanhana miehenä totesi tämän taistelevan aatteen elämään sisältyvän välttämättömän kehityskulun sanoessaan eräässä puheessaan Suomen ylioppilaille: "Reformeeraavan aatteen täytyy aina olla vähemmistössä siksi, kunnes se tulee enemmistöksi, ja siksi se välttämättä kerran tulee, sillä oikeus ja totuus voittavat aina." Ensin vähemmistössä, ensin pilkan ja vainon esineenä, olankohautuksia vanhan polven taholta, ensin vain nuorison omaksumana, mutta juuri siksi vuorenvarmasti kerran koko kansan omaksumana — siinä on totuuden käyttämä tie.

Tästä tosiasiasta johtunee se merkillinen seikka, että ne piirit, jotka koko itsenäisyytemme ajan ovat suhtautuneet kylmästi ja vihamielisesti suomalaisen, kansallisesti heränneen nuorison pyrkimyksiin, nyt ovat lopultakin huomanneet nuorisokysymyksen edessä joutuneensa tekemisiin uuden, heille täysin tuntemattoman valtatekijän kanssa, johon eivät mitkään puoluepolitiikassa ehkä hyvätkin menettelytavat yllä. Puoluejohtajille Suomen nuorison sielu on tuntematon maa, jossa heidän karttansa ovat osoittautuneet auttamattoman vanhanaikaisiksi. Nuoriso on luisunut käsistä. Ja kun he ovat tämän todenneet, he ovat samalla havainneet, että nuorison jättäessä puolueet, on tulevaisuuskin kerran jättävä puolueet. Ja niin halutaan nyt silläkin taholla, vaikkakin liian myöhään ja vailla kaikkia onnistumisen mahdollisuuksia, lähteä "taisteluun nuorison sielusta".

Sosialidemokratia sensijaan lähtiessään valloittamaan maailman kansoja luokkataistelulle ja maailmanvallankumoukselle, on heti alussa oivaltanut, että tie voittoon ja valtaan käy vain nuorison kautta ja tie maailmanvallankumoukseen sosialidemokraattisen nuorison kautta. Näihin päiviin asti työläisnuoriso kaikissa maissa on ollut sosialidemokratian omaisuutta. Punainen nuoriso on ollut tähän saakka valmis kiristämään hampaitaan, silloin kun sitä on käsketty kiristämään hampaita, kiroamaan isänmaan, silloin kun niin on määrätty ja marssimaan kiväärit kädessä barrikaadeille, milloin internationalen toimistoissa niin on päätetty. Jos sosialidemokratia

voittaa, se voittaa, mikäli se kykenee edelleenkin pitämään maailman työläisnuorison käsissään. Mutta se ei voita eikä enää voi pitkälti määrätä työläisnuorison sielusta ja kohtalosta, sillä uudet, kansalliset voimat kypsyvät nyt tulevaisuutta varten.

Suomen nuoriso on herännyt. Se on itse käynyt loppuun taistelun omasta sielustaan. Se on omaksunut uuden maailmankatsomuksen, joka on kokonaan toinen kuin vain puolueittain ja luokittain ajattelevain ihmisten maailmankatsomus. Mutta muuten ei voisi ollakaan. Suomen isänmaallisen nuorison koko ajattelutavan ovat määränneet sen elämän varhaisimmat, vapaussotaan, kansalaissotaan ja heimosotiin liittyvät muistot.

Vapaussota antoi ratkaisevasti nuorisolle oikean suunnan. Sellaisen tapahtuman edessä on Suomen nuorisolle selvinnyt väistämätön velvollisuus kansan vapautta kohtaan. Se on käsittänyt, ettei mitään nuorisopolvea ole koskaan painanut edesvastuun ja velvollisuuden taakka niin raskaana kuin juuri itsenäisyydenajan ensimmäistä nuorisoa. Tämä tietoisuus on määrännyt nykyisen nuorison koko olemuksen. Siitä on tullut itsenäisen kansan itsenäisesti ajattelevaa, kansallisuudestaan ylpeää, todellisuuteen varautuvaa, rohkeasti omaa ohjelmaansa ajavaa nuorisoa. Nykyinen nuoriso tulee historian järjestyksen mukaan kerran johtamaan isänmaansa kohtaloita, ja tähän se haluaa valmistua hyvin.

Mutta voisiko nuoriso, joka näki vapaussotaan, kansansa suurimpaan hetkeen, liittyvän kansalaissodan, enää ajatella samalla tavoin ja yhtä hyväuskoisesti kuin esimerkiksi se sukupolvi, jonka nuoruuden aikaan eivät yhteiskunnallisten vastakohtien ja luokkataistelun ristiriidat vielä kuuluneet? Punakapina oli ilmiö, joka täytyisi unohtaa ainakin silloin, kun on puhe joukkojen ja syvien rivien syyllisyydestä, mutta jonka syitten ja jonka aiheuttamien syvien ristiriitojen unohtaminen on todellisuuden kieltämistä. Kansalaissodasta johtuu, että nykyinen nuoriso käsittää syvästi yhteiskunnallisen oikeudenmukaisuuden sille sanelemat velvollisuudet. Käsitykset siitä, että työväenkysymyksen suhteen on tehty kaikki mahdollinen ja että n.s. porvarillinen maailmankatsomus olisi pätevin ratkaisemaan sitä kokonaisuuden edut huomioonottaen, ovat nykyisen nuorison mielestä todellisuudelle vieraita. Mutta puheet isänmaasta ja työläisten velvollisuuksista isänmaataan kohtaan eivät ratkaise työväenkysymystä. Millään nuorisolla ei ole mahdollisuuksia ratkaista yhteiskunnallisia kysymyksiä. Yhteiskunnalliset kysymykset voi oikeudenmukaisesti ratkaista vain kansa, joka tajuaa kansallisen olemassaolonsa ja työmiehen, talonpojan ja virkamiehen suuren kokonaisuuden. Mutta tämä yli kaikkien luokkavastakohtien, yli sosialidemokraattisen luokkavihan ja yli porvarillisten puoluenäkökohtien kohoava näkemys on vallannut Suomen nuorison sielun. Nuorison mukana sen omaksuu tulevaisuudessa koko kansa, ja kun näin tapahtuu, saavat yhteiskunnalliset kysymykset ratkaisunsa.

Onnettomasti päättyneet heimosodat ovat laajentaneet tämän käsityksen kansallisesta kokonaisuudesta ohjelmaksi Suomen heimon kokonaisuudesta. Nuorison päämääränä on, niinkuin sen täytyy olla jokaisen itsenäisen kansan päämääränä, oman rotunsa tulevaisuuden suuruus. Minään suurin uhrauksin "skandinaavisessa ystävyydessä" pysyttelevänä ei Suomen kansalla voi olla kansallista, omaan erikoisuuteensa pohjautuvaa tulevaisuutta. Suuren tulevaisuuden voi luoda vain kansa, joka on kokonainen, ehyt, kansallisuudestaan ylpeä kansa.

Tämä on se sovittelematon käsitys, mihin Suomen nuoriso on tullut, kuunnellessaan oman sielunsa sisintä ääntä ja taistellessaan elämäntehtävänsä puolesta. Nuoriso on liittynyt uuteen kansalliseen rintamaan, ja nuorison mukana on tulevaisuus liittynyt tuon rintaman taisteluihin.

KAARLE

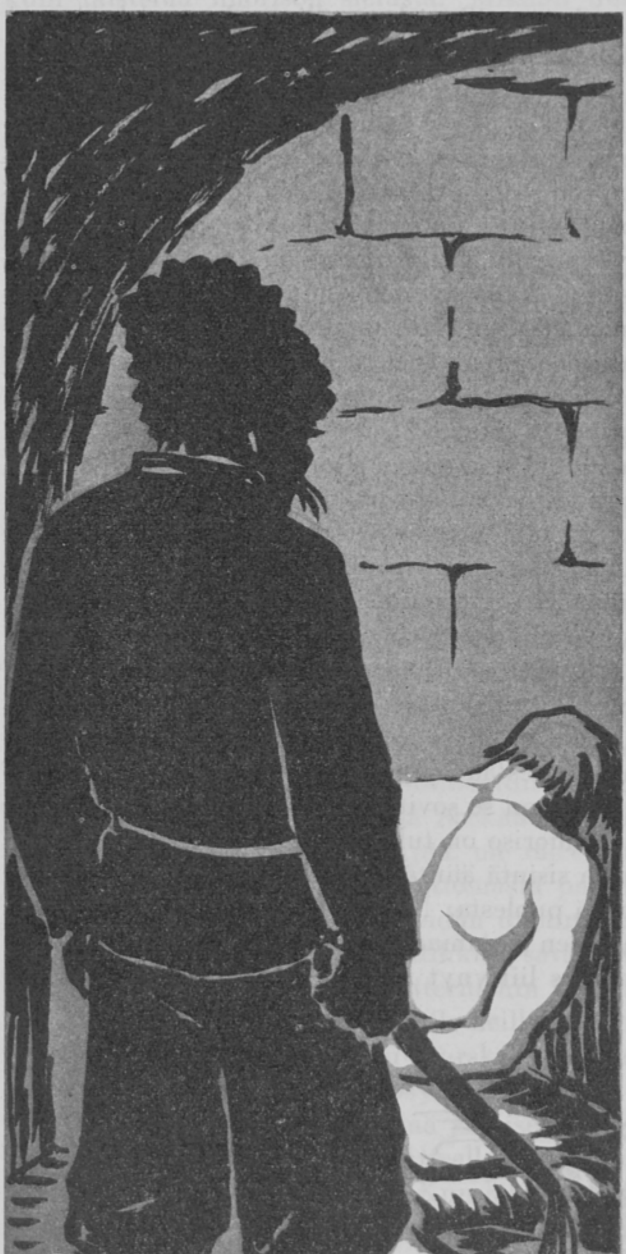

On kuollut kunnia ja omatunto,
on myöty Suomenlahden linnoitus,
häväisty suomalaisen miehen kunto,
koettu arkipäivään harmaus.
Nyt pattereilla vanhan Suomenlinnan
käy meidän mies ja ryssä rintarinnan,
ja myöhäistä on syytös, katumus.

On myöty miehistö ja upseeristo
kuin orjaparvi pariin killinkiin.
Soi katkerana ryssän pilkanpisto,
se luihin uppoaa ja ytimiin.
Niin Cronstedt, irvikuva sotamiehen,
löi luihun merkin joukon pakotiehen,
upotti Suomen miehet nietoksiin.

On suru sydämessä itsekunkin:
mies miehen jälkeen liittyy sortajaan.
Vain yksi sydän, nuoren Kaarle Munckin,
on yhä ehdotonna paikallaan.
Ei taivu luja mieli miehen nuoren,
se riehuu alla tyynen ulkokuoren,
se riehuu, vaikka lyödään, ruoskitaan.

Hän viruu bastionin holvistossa.
On hiljaista ja tuskan tukalaa.
Kuun kirkas kuva leikkii permannossa,
ja pimennosta rotta livahtaa.
Nagaikan arvet kirveltävät selkää,
mut päivää huomista ei poika pelkää,
se yhtä tukalana tulla saa!

Eversti Virgin, koirankuonolainen,
käy selliin tunkkaiseen ja hämärään.
— On eessäs, poika, matkan loppu mainen!
hän huutaa verenhimo silmissään.
— Jos taivu et, saa ruoska yhä soida!
Kas, kersantin on turhaa niskuroida,
kun herrain kesken toisin päätetään.

Munck tyyni on ja muuttamatta mieltään
hän vastaa: — Lyökää! Kestän kyllä sen.
Ja ruoskain soidessa hän puree kieltään
ja kantaa kaiken yhä vaieten.
Kun piikkisolmut uppoavat lihaan,
on sydän pakahtua synkkään vihaan
ja vastaus on yhä entinen:

MUNCK

— On kaikki turhaa! Kunniatta kuolen,
jos sisimpäni vieras ostaa saa.
Jos taivun, vielä haudan tuolla puolen
on taakkanani myöty isänmaa.
Siks ruoskikaa ja lyökää säälimättä.
En koskaan pusertaa voi ryssän kättä,
en omaa itseäni kadottaa!

Ja ruoska laulaa alla holvikaton,
kuukausi toisen jälkeen tuskaa on.
Mut yhä kestää luonto taipumaton,
ja vastaus on yhä ehdoton:
— Lyö säälimättä, ryssä! Kaikki turhaa.
Lyö säälimättä, revi, raasta, murhaa,
ma jaksan kantaa lyödyn kohtalon.

*

Yö musta. Yli Kruunuvuoren selän
mies runneltu ja lyöty vaeltaa.
Hän voihkii itseksensä: — Miksi elän,
kun surmansuuhun syöstiin synnyinmaa!
Voi, miks' en saanut kolhittuna kuolla,
periä rauhaa haudan tuolla puolla,
paeta häväistystä polttavaa!

Hän kulkee hiljaa, vaivalloisin jaloin
ja selin solmuruoskain silpomin.
Kaupungin ranta riemullisin valoin
on niinkuin peliluola Baabelin.
Ja Kustaanmiekan varjo sysimusta
on täynnä äänetöntä kirousta,
ja täynnä sydän lyödyn kersantin.

Hän kääntyy, nostaa lujan, luisen nyrkin,
ja yli sysimustan selän soi
kirous jäävväämätön äänin jyrkin:
— Et palkkaas, kavaltaja, välttää voi!
Niin totta kuin on miehen amen tosi,
on pelko, hätä, Cronstedt, kohtalosi.
Sun sielus yöt ja päivät vaikeroi!

Yö hälvenee, ja tuuli hiljaa soiden
jo herää lehahtaen yli jään.
Pois haipuu äänet ryssän orgioiden
korvista miehen lyödyn, pystypään.
Ja askeleitten rivi etääntyvä
kuin ennustus on, ehdoton ja syvä:
Ken h ä p ä i s e e, hän k u o l e e h ä p e ä ä n!

HEIKKI ASUNTA.

R. ALA-KULJU:

ERÄS SUOMALAINEN KOHTALO

Ajamme hiljalleen Virtain maantietä ihaillen kesäpäivän kauneudessa hymyileviä maisemia. Tulemme kohta Vaskivedelle, ilmoittaa paikkakunnalta kotoisin oleva matkatoverini.

Se nimi tuo mieleeni muistoja kuudentoista vuoden takaa. Tiedän, että sieltä yritti vihollinen murtaa tiensä Etelä-Pohjanmaan lakeuksille, valkoisen kansan sydämeen. Kuulakkaana maaliskuun päivänä kuului sieltä tykkien jyske rintapitäjäin laidoille saakka. Moni harmaapäinen vanhus kuuli sen kotinsa portaille ja ajatteli: jos tuo lähenee, niin on minunkin, viimeisen miehen talosta, lähdettävä.

Olemme perillä. Tässä taisteltiin, tässä katkaistiin vihollisen tie, esittelee matkatoverini. Mutta siinä ne seisovat vieläkin vastakkain nuo kaksi rintamaa: valkoinen ja punainen. Leppymättöminä. Vaskiveden taistelun muistomerkki ja punainen marxilaistalo kohoavat siinä samalla kohtaa, vain tie on välissä.

Ne ovat kuin kaksi aatetta, joiden välillä tänä päivänä käydään ratkaisevaa taistelua. Kumpi on voittava?

*

Onneton on kansamme kahtiajako, lausuu harvapuheinen matkatoverini. Tätä tietä kulki kerran eräs Vaskiveden pojista. Hän sai tuon kahtiajaon järkyttävästi kokea elämässään.

Pyydän toveriani kertomaan tästä lähemmin. Istumme lähelle muistomerkkiä ja niin saan kuulla seuraavan tarinan.

Tästä vähän matkan päässä on pieni mökki. Maailmansodan aikana lähti sieltä nuori, reipas mies työnhakuun pohjolan tukkityömaille. Siellä ollessaan sai hän kuulla, miten suomalaisia painui rajan yli Ruotsin puolelle tuntemattomia kohtaloita kohden. Hän otti asiasta selvää, ja kun veri veti seikkailuihin, lähti hänkin mukaan ja tuli Lockstedtin leirille. Isänmaallinen innostus valtasi hänet, ja toisten kanssa hän ikävöi hetkeä, jolloin saisi tulla kotimaahan vapauttamaan sitä ryssästä. Hän ei ollut mukana enää vain seikkailun halusta. Niin koitti se aika, jolloin hän toisten vihreätakkien kanssa sai astua Vaasassa isänmaan kamaralle.

Silloin yritti vihollinen läpimurtoa Vaskivedellä. Kun tämä jääkäri tunsi hyvin seudun, sai hän johtaa joukkonsa täällä taisteluun. Niin kummallisesti kävi, että taistelu käytiin lähellä hänen kotimökkiään. Hän näki tulen vilkkuvan kotinsa akkunoista, ja mieli teki käydä katsomassa vanhaa äitiä sekä veljeä. Mutta velvollisuus kutsui. Hetkeäkään ei saanut hukata. Taistellen hän saapui Tampereelle, suuren voiton jälkeen.

Mutta hän ei saanut voitosta iloita, niinkuin toiset. Hän löysi veljensä vankien joukosta ja sai tietää, että veli oli ollut juuri siinä joukossa, joka oli hyökännyt Vaskivedelle. Hänellä ei ollut enää veljeä.

Nyt hän sai luvan lähteä käymään kotona. Outo aavistus täytti hänen sydämensä. Miten ottaisi äiti, vanha äiti, hänet vastaan? Niin usein hän oli kotiin ikävöinyt, vaikka ei ollut tullut kirjoitettua mitään vaiheistaan.

Akkunasta lie äiti nähnyt jääkäripoikansa saapuvan, koska tuli portaille vastaan. Mutta mitä hän teki? Ei hän avannut syliään pojalleen, vaan — kirosi hänet. Kirosi katkerasti. Astui kynnyksen yli ja löi oven kiinni poikansa edessä.

Ei ollut pojalla enää kotia, ei äitiä, ei veljeä. Se oli hänen, isänmaan vapauttajan, palkkansa. Mutta hän taisteli vielä. Loppuun saakka. Hän lähti taistelemaan vielä sinne, missä koko kansa kaipasi veljen apua, missä kodit oli raastettu ja äidit itkivät surmattuja lapsiaan.

Aunuksessa hän kaatui, eikä hänen hautaansa tunneta.

— — —

Näin kertoi matkatoverini.

Mutta hän jatkoi vielä: Nyt kuljemme Isänmaan tiellä. Vielä tulee tässä maassa aika, jolloin veli ei enää taistele veljeään vastaan, jolloin äiti kasvattaa ja siunaa poikansa isänmaan palvelukseen, jolloin jokaisella rehellisellä suomalaisella on koti ja vielä: jolloin hylätty ja itkevä heimomme on löytänyt kodin yhteisessä suuressa Suomessa.

VILHO ANNALA:

VIHA—RAKKAUS

Tätä Suomen kansaa painavat vihan kirot.

Näin tulee ajatelleeksi kerran toisensa jälkeen tarkastaessaan niitä vihan purkauksia, joita esiintyy julkisessa sanassa, kokoustilaisuuksissa ja yksityiselämässä, vieläpä eduskunnassakin.

Viha on tällä kertaa kohdistettu siihen uuteen voimaan, joka kantaa Isänmaallisen Kansanliikkeen nimeä. Mutta tuo viha ei ole meille sittenkään tämän päivän ilmiö. Se on julkisessa elämässämme yhtä vanha kuin ovat valtiolliset puolueet. Kuinka katkeran vihan pimittämiä olivat joukot nykyisen puolue-elämämme alkuaikoina. Nimitys "routavuodet" tuo vanhemman polven mieleen muistoja suuresta vihasta. Ja mitä olivat vuoden 1918 onnettomuudet muuta kuin suuren vihan hirveätä satoa.

Ja tämän vihan perimmäisenä alkujuurena on kateus. Tarkastelipa valtiollista elämäämme kuluneiden vuosikymmenien ajalta miltä näkökulmalta tahansa, esille pilkistää aina piirre, joka on lähtöisin kateudesta. Ja uskaltaisinpa melkein väittää, että kateus on meidän suoranainen kansallispaheemme. Se on imenyt juurensa syvälle puolue-elämän ruokamultaan. Tietenkään puolueiden taholla tätä ei tahdota tunnustaa, sillä kukapa olisi valmis näyttämään kanssaihmisilleen rumimman puolensa. Se yritetään päinvastoin kaikin tavoin peittää ja se puetaan kauniiden iskusanojen valhevaippaan. Eräs kaikkein yleisimmin käytetyistä on iskusana: kansanvalta. Se on tämän päivän keppihevonen, jolla kykynsä mukaan pyrkii ratsastamaan joka ainoa puolue, myöskin sos.dem. puolue, joka kuitenkin aikaisempien avomielisten selitystensä mukaan on diktatuuripuolue, sillä sehän on asettanut nimenomaiseksi päämääräkseen köyhälistödiktatuurin. Kansanvalta on kuin "taikasana", jolla loihditaan näkymättömiksi kaikkein itsekkäimmätkin pyyteet ja etulaskelmat.

Ja tuo kateellinen puoluevaltaisuus on tuonut mukanaan erään seurausilmiön: persoonallisuuksien karttamisen, etten sanoisi vihaamisen. Tämä on yhteydessä tuon onnettoman taipumuksen kanssa: kukaan ei saa kohota muita korkeammalle. Jos joku kohoaa päätä pitemmälle muuta kansaa, on tuo pää painettava alas, painettava mahdollisimman syvälle ja myös pysyväisesti. Tuo n.s. kansanvalta suosii keskinkertaisuutta, usein myös alamittaisuutta, ja on saavutuksiltaan sen mukainen.

Onko niin, että tämä puolue-elämässä niin monia asioita matkaansaattanut vihan ja kateuden piirre on meissä suoranainen veren vika?

Tämä kysymys nousee itsestään. Kun kaksi muinaissuomalaista kohtasi toisensa erämaan yksinäisyydessä, ei siellä solmittu ystävyysliittoa, vaan siellä heikompi tuhottiin, ellei hän ehtinyt tarpeeksi nopeasti väistyä syrjään.

Ja eikö liene niin, että tämä sama vika on ollut koko Suomen suvun kirous? Mistä johtuu, että Suomen heimoissa ei valtiota muodostava ominaisuus lainkaan päässyt kehittymään? Mistä johtuu, että Suomen sukuisten kansojen keskuudessa ei noussut ruhtinasta, tunnustettua johtajaa, joka olisi kyennyt muodostamaan suuren Suomen suvun valtakunnan? Eiköhän siitä, että jo noina kaukaisina aikoina toteutettiin ehkäpä tiedottomasti nykyisen kansanvallan ihanneperiaatetta: paras mies on tavallinen suomalainen mies.

Ja niin kävi, että johtajan puutteessa suuri Suomen suku hävisi, niin että siitä on vain rippeet jäljellä. Kaikkien kansojen historia todistaa, että joukko, olipa se lukumäärältään kuinka suuri tahansa, olemassaolon kamppailussa tuhoutuu, jos siltä puuttuu määrätietoinen johto. Ja voimakasta johtoa ei voi syntyä siellä, missä elättämällä elätetään alhaista kademieltä.

Eikö tämä ole koskaan vavahduttanut sinua tarkatessasi ympärilläsi elämän menoa? Ja eikö tämä ole pakottanut sinua tutkimaan myös omaa itseäsi?

Meidän eteemme nousee tahtomattamme vakava kysymys: eivätkö kateus ja viha ole jo saattaneet tarpeeksi matkaan onnettomuutta? Ja edelleen: onko meidän sallittava jatkuvasti vihan kalvaa kansakunnan elinjuuria? Onko Suomen kansalla totisesti siihen varaa? Onko se ihannetila, jota kaikin keinoin pitäisi pyrkiä säilyttämään, että kansakokonaisuus on revitty sirpaleisiin, joista jokainen pyrkii kaikin keinoin toistaan raatelemaan? Näin ei voi jatkua, ja näin ei saa jatkua, jos Suomen kansaa ei tieten tahtoen kuljeteta tuhoansa kohti. Mitä kiihkeämmin eri kansalaisryhmät puolueiden toimesta kiihoitetaan toisiansa vastaan ja mitä enemmän tässä kiihoi-

tustoiminnassa vedotaan kansan huonoimpiin vaistoihin, sitä heikommaksi kansa käy taistelussaan olemassaolonsa ja tulevaisuutensa puolesta. Tämä on selvinnyt pelottavana tosiasiana niille, jotka ovat ryhmittyneet Isänmaallisen Kansanliikkeen tunnusten ympärille.

Nyt on edessä kysymys: mitä on tehtävä?

On vain yksi vastaus: meidän on taisteltava Suomen kansa vapaaksi puolue-elämän kiroista.

On vain yksi tie, joka ennustaa uuden ajan koittoa. Ja se tie on IKL.

Näin sanoessani en yliarvioi kansanliikettä. Tämä on vakaumukseni, sillä mitään muuta yhdistävää voimaa meillä ei ole. Jokaiselle kansalaiselle selviää niin pian kuin hän jaksaa heittää syrjään puoluesilmälasit ja katsoa asioita ilman puolue-ennakkoluuloja, että kansan kokoaminen eheäksi, yksimieliseksi, kokonaiseksi, voimakkaaksi on mahdottomuus joka ainoalle puolueelle. Tällainen pyrkimyskin on täysin vieras puolueen olemukselle, sillä puolue merkitsee aina kokonaisuuden jakamista osiin.

Jokainen puolue on kansakokonaisuuden kannalta pahasta. Tämä on totuus, joka ei kaunistelemisesta parane. Enimmin kansakokonaisuutta vastaan rikkovat kuitenkin luokkapuolueet: niiden piirissä kateus ja viha rehevimpinä versovat. Tästä seuraa sisäinen jännitys, joka kuluttaa ja herpaisee kansakunnan luovia voimia. Ja mitä suuremmaksi jännitys kasvaa, sitä suurempaa onnettomuutta se kansakunnalle ennustaa.

Luokkapuolueista tuhoisimpia ovat marxilaispuolueet: kommunistinen ja sos.dem.puolue. Miksi näin? Ennen kaikkea siksi, että marxilaisuus on käytännöllisenä oppina vihan oppia. Tämä on seuraus materialistisen historiankäsityksen perusopista: että on vain kaksi luokkaa, joiden välisen taistelun tulosta kunkin ajan kehitys on, ja että vain luokkataistelun tietä päästään lopulliseen päämäärään: työväen luokan voittoon. Tämä ei ole ainoastaan vahingollinen, silloin kuin tahdotaan kaikki kansalaisryhmät liittää yhteen työhön isänmaan puolesta, vaan se on myöskin väärä, valheellinen oppi. Ei ole, ei ole koskaan ollut eikä tule koskaan olemaan vain kaksi luokkaa, vaan yhteiskunnassa, nimenomaan nykyisessä yhteiskunnassa, on epälukuinen määrä luokkia tai paremmin, kansalaisryhmiä, joilla kullakin on omat harrastuksensa, omat etukysymyksensä ja omat tehtävänsä.

Sos.dem.puolue on enemmän kuin miespolven ajan tehnyt tuhoisaa työtänsä Suomen työväestön keskuudessa. Se on pyrkinyt tietoisesti katkeroittamaan työväestön mielen. Se on luonut vihan niin suuren, että se oli 17 vuotta sitten tuhota veriin tämän kansan. Ja jos tämä marxilainen vihan lietsonta edelleen jatkuu, niinkuin se tällä hetkellä porvarillisten puolueiden myötävaikutuksella saa jatkua, niin sen hedelmät kypsyttyään ovat yhtä katkerat kuin 1918, ehkäpä monin verroin katkerammatkin.

Mutta nuo hedelmät eivät tule kypsymään. Viha on sittenkin vain menneisyyden ja tämän päivän ilmiö, se ei kuulu tulevaisuuden Suomeen. Siitä on takeena IKL, tämä suuren vihan ympäröimä uusi voima. Se on tekevä nykyisestä suunnasta kerran lopun, ei pakolla ja väkivallalla, vaan herättämällä Suomen kansan enemmistön näkemään, että kansakunta ei voi koskaan kohota korkeimpaan kukoistukseensa, niin kauan kuin se sallii puolue-elämän raadella omaa olemustansa. Tuhannet ja taas tuhannet kansalaiset, säätyyn ja yhteiskunnalliseen asemaan katsomatta, ovat liittyneet taistelurintamaamme ja ryhtyneet tärkeään herättäjätehtäväänsä. He ovat valmiit kansanliikkeen päämäärien hyväksi kaikkensa uhraamaan vaatimatta itsellensä mitään. Tähän pakottaa heitä rakkaus tähän maahan ja kansaan. Tämä rakkaus ja sen kasvattama uhrimieli vaimentaa kerran sen vihan, joka tätä kansaa vielä tällä hetkellä kirouksena painaa. Ja vain tämä uhrimieli pystyy uuden, onnellisemman Suomen luomaan.

IKL:n taistelu ei olekaan taistelua vain taloudellisten, yhteiskunnallisten ja valtiollisten parannusten puolesta, se on samalla taistelua kansamme kaikkien hyvien voimien puolesta, se on kansakunnan siveellisten voimien nostamista ja vaalimista. Ja kun IKL tunnustaa, että ihminen parhaimmillaankin on heikko ja puutteellinen, se on joutunut etsimään tukea samasta lähteestä, josta esi-isämme ovat taisteluissaan voimansa ammentaneet: kristinuskosta. Me tiedämme: kansakunnan siveellinen kohottaminen ei ole suoritettavissa yksin ihmisvoimin. Se on syvimmältään sen Jumalan asia, jonka kädessä on kansojen kohtalo.

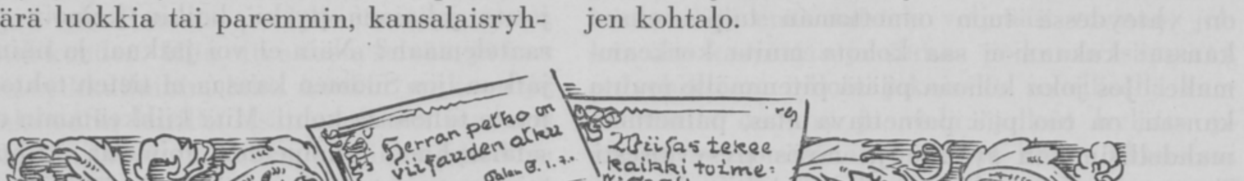

K. R. KARES:

Kirkko ja valtio

Nykyhistorian tapaukset ovat taas tehneet kysymyksen kirkon ja valtion keskinäisistä suhteista hetkeiseksi.

Voidaan ottaa lähtökohdaksi peräti hengellinen ja syvällistä totuutta sisältävä näkökohta: kirkko edustaa ja vaalii hengellistä ja ylimaailmallista hyvää, valtio edustaa ja vaalii ajallista ja maanpäällistä hyvää. Tältä näkökohdalta lähtien ylihengelliset suunnat ovat kaikkina aikoina asettuneet valtioon nähden joko kokonaan kielteiselle kannalle tai ainakin sille, ettei kirkolla saa olla mitään yhteyttä valtion kanssa. Kristillisistä elämän totuuksistakin voidaan synnyttää anarkismi, joka sellaisenaan on paljoa vaarallisempi kuin pelkästään ajallisista vapausihanteista lähtenyt anarkismi. Moitittaessa Lutherin tulista kiivautta kapinaan nousseita Saksan talonpoikia vastaan unohdetaan tavallisesti se, että Lutherille tämä kapina muodostui kysymykseksi hengellisesti pohjatun anarkismin oikeutuksesta, sillä sellaista julistivat talonpoikain johtajiksi ja hengellisiksi innoittajiksi ruvenneet hurmahenget. Se on aina ollut ylihengellisten liikkeiden kiusauskohta ja samalla hauta, johon ne ovat kaatuneet.

Tämä kristillisyyden erään sisimmän ajatuksen väärennys kelpasi myöhemmin niille, jotka syystä tai toisesta vihasivat kristillisyyttä. Siitä on otettu antikristillisten taisteluryhmien tunnussana aina Voltairen "musertakaa tuo inhoittava"-sanasta alkaen pienimpään marxilaiseen kyläagitaattoripahaseen asti: uskonto on yksityisasia, valtiolla ei saa olla mitään tekemistä ihmisten uskojen ja uskomusten kanssa. Herkästi liekehtivien kristittyjen mieli on myöntynyt tähän antikristillisten piirien julistukseen, koska se on tavallaan puhutellut heidän ylihengellisiä vaistojaan. Pilatus ja Herodes ovat löytäneet toisensa yhteisessä yrityksessä irrottaa valtion ja kirkon siteitä.

Kun puhutaan kirkon yliajallisiin asioihin kohdistuvasta luonteesta ja tehdään siitä edellä mainittuja johtopäätöksiä, unohdetaan kokonaan se, että koko kristillisyyden elämä koskee ylimaailmallista hyvää, mutta että se on pyrittävä toteuttamaan ajallisuudessa ja sen ilmiöissä. Jumalan valtakunta ei ole tästä maailmasta kenenkään yksityisenkään kohdalla, ja kuitenkin on hänen keskellä aikaa ja sen erilaisia kysymyksiä oltava suolana, joka estää aikaa kokonaan mätänemästä. Vaikka kristittyjen kansalaisoikeus on taivaassa, ovat he tämän maailman kansallisuudelle niin tärkeitä, että, jos heidän todistuksensa ääni vaikenee, rauniokivet todistavat kansakunnille. Jeesuksen vertauksessa, missä hän kuvaa ystäviään vuorelle rakennettuun kaupunkiin, jota ei voida peittää, katsellaan kieltämättä kristittyjä yhteisönä, seurakuntana, kirkkona, eikä vain hajanaisena joukkona yksityisiä. Kirkko, sikäli kuin se tahtoo olla Kristuksen seurakunta, on vuorelle rakennettu kaupunki. Sen valoja ei voida peittää miltään elämänpiiriltä tässä maailmassa, ei valtioltakaan.

Kun julistetaan valtion ja kirkon täyttä eroa, niin unohdetaan myös valtion luonne. Kristillisyys katselee valtiota ja sen esivaltaa Jumalan palvelijana, Jumalan käskynhaltijana. Ja vain siltä pohjalta lähtien voidaan perustella valtion

pysyvää auktoriteettia. Mitkään muut siihen tähtäävät rakennelmat eivät kestä, vaan valtion auktoriteetti, arvovalta, häviää. Sitä ei voida perustella tunnetulla yhteiskuntasopimusopilla, sillä tässä sopimuksessa on aina huomattava vähemmistö, joka voikin olla oikeassa. Yhtä löyhä pohja valtion arvovallalle syntyy hegeliläisen filosofiankin opeista, pyrittäköönpä sitten valtion ehdoton arvovalta perustamaan aatteellisesti ja ihanteellisesti otettuun kansakokonaisuuteen, niinkuin meidän Snellmanillamme, tai kansanjoukkoon, massaan, niinkuin Marxilla, joka hänkin lähti Hegelistä. Todellinen arvovalta voi perustua vain sellaisiin pohjiin, "jotka eivät voi järkkyä", käyttääksemme raamatun sanaa.

Kun raamattu puhuu esivallasta Jumalan palvelijana, niin on muistettava, että senaikuinen valtio oli vain niin sanoaksemme oikeusturvan ylläpitäjä "pahojen rankaisemiseksi". Silloin ei käsitetty valtiota sinä kaikentekijänä, miksi se on uudempana aikana tullut, sekä sosiaalisena että kasvatuksellisena huoltajana. Sitäkin vaikeampaa on ymmärtää, miten joku voi ajatella nykyaikaisen valtion voivan täyttää tehtävänsä, jos se irrottautuu yhteydestään uskonnollisen elimistön, kirkon, kanssa. Valtio pelkästään oikeusturvan ylläpitäjänä onnistuu sittenkin kirkosta erotetussa asemassaankin paremmin kuin nykyinen valtio mitä monipuolisimpine ja kansakunnan kaikkiin elämän puoliin ulottuvine tehtävineen. Oikeusturva voi nojautua vain miekkaan paljoa helpommin kuin kasvatus ja yhteiskunnallinen huoltotoiminta. Näissä viimeksi mainituissa on aina voitettava sydämet ja mielet. Sitä ei voi terävinkään miekka. Valtio tarvitsee kirkkoa. Tältä kannalta katsoen kirkko on oleva valtion totisena sieluna, jonka oikea hoitaminen on valtiolle ainakin yhtä tärkeä kuin kansalaisten ajallisen hyvän vaaliminen.

Tästä johtuu kieltämättä eräitä tärkeitä johtopäätöksiä siihen nähden, onko valtiolle samantekevää, ovatko sen kansalaiset ja erittäinkin sen palvelijat Jumalan tunnustajia vai kieltäjiä. Mutta emme nyt kajoa siihen. Pääasia on, että valtio, täyttääkseen elämäntehtävänsä, tarvitsee yhteyttä kirkon kanssa, ja että valtio tämän yhteyden katkettua on vain sieluton ruumis, joka voi näyttää joltakin ainoastaan palsamoituna.

Mutta kirkollekin, iankaikkisen ja ylimaailmallisen hyvän vaalijana, on yhteys valtion kanssa tärkeä. Se johtuu jo edellä mainitsemastamme periaatteesta, että kristillisyys on elettävä tämän maailman elämän piirissä. Kirkko, joka on kokonaan erotettu valtiosta, pyrkii olemaan ruumiiton sielu. Se elää jonkun aikaa ehkä virkeätäkin ja kovin hengelliseltä näyttävää elämää. Mutta hetken kuluttua alkavat rappeoitumisilmiöt näkyä ja paljoa voimakkaammin kuin konsanaan missään valtion yhteydessä olevassa kirkossa. Valtiosta erotettu ja valtion vainoama kirkko lahkolaistuu ja tulee sairaalloiseksi, niinkuin näemme nykyaikaisessa Venäjässä. Valtion sietämä, mutta siitä erotettu kirkko joutuu usein sellaiseen kilvoitteluun maallisista, että siitä voi tulla seurakunnan irvikuva. Kirkon ei ole hyvä tässäkään suhteessa olla sillä kannalla, että se olisi erillään jostakin — mistä tahansa — tärkeästä inhimillisen elämän piiristä. Valtio on niistä tärkein. Miten voisikaan kirkko erottautua siitä olematta uskoton kutsumukselleen ja saamatta vahinkoa arimmillekin elimilleen. Valtiosta erotettu kirkko ei suinkaan ole mikään ihannelaitos. Historia ja olevat olot osoittavat vallan toista, olipa sitten kirkko eristäytymisessään asettunut valtion yläpuolelle, niinkuin katolinen kirkko, tai jäänyt siedetyksi yhdistykseksi valtioon, niinkuin vapaakirkot.

Tästä, mitä edellä on esitetty, johtuu se, että kummallakin puolella, sekä kirkon että valtion, on suhteita hoidettava hienovaraisesti ja omantunnon mukaisesti. Emme usko oikeaksi sitä kristittyjen joskus omaksumaa kantaa, että kirkon pitäisi olla valtion suhteen vain tuomitsevan omantunnon asemassa, siis ainakin tässä suhteessa vain jonkunlaisena lakikirkkona, joka ylhäiseltä asemaltaan lausuu tuomion ja moitteen sanoja vaikeuksien keskellä kiemurtelevasta valtiosta. Vielä vähemmän on oikein, jos kirkko rupeaisi korkean siveysopin nimessä, jota vielä voidaan väärin tulkita, sanomaan valtiolle ehdottoman kiellon kaikesta sellaisesta, mitä joku kristitty voi pitää vääränä. Esim. pasifismia pidämme jo sellaisenaan epäkristillisenä aatteena, mutta olkoonpa vaikka oikeakin, niin kirkko ei menettelisi oikein, jos se vaatisi sen valtion, johon se on yhdistetty, luopumaan kaikista aseista silloin, kun sen lähimmät naapurit varustautuvat kiireestä kantapäähän kansakunnan päänmenoksi. Jos kirkko vaatisi sellaista, edellyttäisi se kansakunnassa sellaista uskonmittaa, jota se ei läheskään ole kyennyt kasvattamaan. Kirkon on oltava valtion keskellä tunteva sielu, evankeliumin julistaja, joka pyytää oikealla tavalla "kärsiä kaiken, uskoa kaiken ja peittää kaiken".

Mutta valtionkin on muistettava, että kirkko sittenkin on eri elimistö kuin valtio. Yritys sitoa kirkko vain valtion käskyläiseksi on heti alustaan tuomittu kuolemaan. Saksan nykyinen kirkkoriita pohjautuu eräältä puoleltaan siihen, että

Luther hätääntyi uskonpuhdistustaistelun eräässä vaiheessa tekemään Saksan ruhtinaista kirkon hätäpiispoja. Sen voi silloisen hetken taustaa vastaan ehkä ymmärtää, mutta väliaikaisesta tilasta tulikin vakinainen. Nykyisen "valtakunnan piispan" otteet ovat perintöä tästä historiallisesta tapahtumasta. Luullaan valtion taholta voitavan kristillistä kirkkoa järjestellä minkälaisilla pakkoasetuksilla tahansa. Tosin väitetään, että on kysymys vain kirkon ulkonaisesta järjestyksestä eikä evankeliumin opista. Täytyy viimeiseen asti toivoa, että olisi niin. Mutta silloinkaan valtio ja sen edustajat eivät saa unohtaa, että ulkonaiset järjestelyt voivat helposti koskea myös kristillisyyden ytimiin. Sellaisena kylläkin ensi silmäykseltä vain ulkonaista järjestelyä koskevana voisimme mainita yrityksen sovittaa rotuoppia kirkonkin virkojen asetteluun. Se koskee kuitenkin ja varsin kohtalokkaasti myös kristillisyyden ytimiä. Niitä voi nykyisessä Saksan kirkkotaistelussa olla useita samanlaisia, joita emme tiedä. Että näin on, se käy mielestämme selväksi siitä jyrkkyydestä, millä evankeliumin nimessä on ryhdytty taisteluun kirkollisia järjestelyjä vastaan. Valtion on huomattava, että se ei koskaan voita sellaisessa taistelussa. Meille sanoi äskettäin pari marxilaista kansanedustajaa: "Te papit ette diktatuurimaissakaan näy pelkäävän ketään. Muut pelkäävät, mutta papit eivät". Toivottavasti eivät papit pelkää astua taisteluun, jos valtio joskus haluaisi antaa evankeliumin ytimiin koskevia määräyksiä. Ja toivottavasti eivät silloin pelkää ketkään, jotka Kristuksen tunnustavat. Sillä pelkääminen silloin merkitsee kauhistusta vain sen dessä, joka voi tappaa ruumiin. Silloin on kuljettava tulien lävitse, jotka eivät kuitenkaan voi lopullisesti vahingoittaa. Valtion on aina muistettava tämä, ettei se koskaan joutuisi taisteluasemaan siinä, missä sitä vastassa ovat ylimaailmallinen hyvä ja sen edut, sillä siinä taistelussa se lopulta heitetään tulijärveen.

Kirkon ja valtion keskinäisissä suhteissa on luonnollisesti aina jännitystä. Mutta sitähän on kristillisyyden suhteessa mihin tahansa muuhunkin inhimilliseen elämänpiiriin. Kaikissa niissä on valvottava, ettei kenkään ottaisi meiltä sitä, mitä meillä on.

ARVI JÄRVENTAUS:

SUOMALAISUUSTAISTELUSTA

MUUTAMIA MIETTEITÄ

Eräillä ihmisillä on ikäänkuin elämänsä tehtävänä puhua ja kirjoittaa muutamista määrätyistä asioista aina ja yhtämittaa. Niihin onnellisiin — tai oikeammin sanoen onnettomiin — kuuluu myös allekirjoittanut. Ei ole nimittäin kovinkaan hauskaa aina toitottaa samaa torvea. Se hermostuttaa ja kyllästyttää ympäristöä. Aina tuota yhtä ja samaa! Mutta kun siihen on p a k k o, sisällinen, välttämätön pakko, niin minkäs teet? Verenviasta ei pääse.

Nyt olisi siis taas kysymys suomalaisuustaistelusta.

Se ei näet ole vielä loppunut, eikä voi loppuakaan, ennenkuin valtakunnan enemmistökansallisuus on saanut sille kuuluvan aseman, isäntävallan itsenäisessä maassa.

Mikä on suomalaisuustaistelun viimeinen vaihe? Olemme nyt vihdoinkin päässeet niin pitkälle, että kysymys valtionyliopiston täydellisestä suomalaistuttamisesta on otettu esille. Nyt tätä kysymystä pohtivat jo muutkin kuin ylioppilaat. (Oi, ylioppilaat! Kuinka paljon olette saaneet kuulla tämän "järjettömän" asian ajamisesta.) Nyt on asiaan tarttunut yliopiston professoreista alkaen koko Suomen s u o m a l a i n e n kansa.

Monta kertaa on näyttänyt siltä, että tämä kysymys jo haudattiin. Mutta aina se on uudelleen sukeltanut esiin, siksi että se on meille suomalaisille niin p o l t t a v a kysymys. Se voidaan haudata vielä kerran. Mutta meillä on se luja vakaumus, että se on uudelleen nouseva, kunnes se lopullisen ratkaisunsa saa. Ja se ratkaisu kuuluu: v a l t i o n y l i o p i s t o t ä y s i n s u o m e n k i e l i s e k s i j a s u o m e n m i e l i s e k s i.

Kysytään: millä perusteilla?

Niitä ei ole vaikea löytää.

Ensiksi: Suomi on maailmassa ainoa maa, jonka tehtävänä on korkeimman suomalaisen sivistyksen kasvattaminen ja vaaliminen. Se ei koskaan voi tapahtua kaksikielisessä yliopistossa.

Mistä syystä?

Kaksikielinen yliopisto kasvattaa aina itsessään toiskielistä sivistystä joko halveksivia ja vastustavia tahi siitä kokonaan eristäytyviä voimia. Meillä suomalaisilla ei ole varaa eristäytyä, jotta vähemmistökansallisuus saisi "hallita tilannetta". Olemme jo tarpeeksi kauan saaneet "eristäytyä". Meille on vihdoinkin avattava ovet.

Toiseksi: ruotsinkielisille ei tällainen eristäytyminen ole hyvä. Sen osoittaa kehitys. Meidän on siis tultava yhteen. Mutta tässäpä juuri onkin vaikeus: yhteiseenkö vai kumpaakin kansanosaa varten erikseen perustettuun yliopistoon? Yhteiseen, mutta suomalaiseen.

Minkä vuoksi?

Sen vuoksi että ruotsinkielisillekin suomalaisille on tämä Suomi maailmassa ainoa maa, jossa heidän — ainakin suurimman osan heistä — on elämäntehtävänsä suoritettava. Kuinka he voivat sen kunnollisesti suorittaa, jos pysyvät vieraina tämän kansan hengelle? Mahdotonta! Heidän on siis opittava suomalaiskansallista henkeä tuntemaan ja ymmärtämään, ja siihen heillä on hyvä tilaisuus suomalaisessa yliopistossa.

Joku huomauttaa: Mutta — eihän se käy päinsä. Ruotsalaisemme joutuisivat joka päivä tuskallisesti kokemaan sen kärsimyksen, minkä aiheuttaisi heille vieraan kulttuurin hyökkäävä henki. (Me suomalaiset tunnemme kyllä tämän kärsimyksen.) Tähän vastaamme: Niin kauan kuin tuo "vieras" kulttuurimuoto pysyy heille vieraana, he eivät luonnollisesti voi välttyä määrätynlaisesta tuskasta. Se riippuu heistä itsestään. Mitä taas tuohon "hyökkäykseen" tulee, se lakkaa, kun päämäärä on saavutettu. Armeija, joka on saavuttanut lopullisen voiton, ei enää hyökkää, vaan tekee rauhan. Ja näihin rauhanehtoihin voi — maamme ruotsinkielisiä silmällä pitäen — vallan hyvin sisältyä myönnytys omakieliseen sivistykseen siinä muodossa ja laajuudessa, minkä ruotsinkielinen oppikoulu tarjoaa. Mutta — suhteellisuuden mukaan.

Ruotsinkielisillä on nykyjään suhteellisesti kaksi kertaa enemmän oppikouluja kuin suomenkielisillä. Siinä on ilmeinen vääryys maan enemmistökansallisuutta kohtaan. Minkä vuoksi minun, joka olen suomalainen, täytyy maksaa

IKL:n eduskuntaryhmä. Vasemmalta oikealle: Simojoki, Honkala, Sundström, Tuomivaara, Vainio, Riipinen, Tapaninen, Somersalo, Kares, Schildt, Annala, Kivenoja, Nikkola ja Ala-Kulju.

veroja vieraan kulttuurin hyväksi enemmän kuin mitä suhteellisuusperiaate edellyttäisi? Suuremmat kulttuuritarpeet! Niin — mutta minkä vuoksi täytyy ruotsalaisillamme olla suuremmat kulttuuritarpeet kuin suomalaisilla? Senkö vuoksi, että heillä yleensä on enemmän rahaa? Se on väärä peruste.

Asia olisi helpommin autettavissa, jos kaikki suomenkieliset olisivat yksimielisesti liittyneet tämän ja muiden suomalaiskansallisten kulttuuripyrkimysten ympärille. Mutta niin ei, ikävä kyllä, ole asian laita. Meillä on — paitsi selviä luopioita — varsinkin vanhemmassa polvessa paljon niitä, jotka ovat pysähtyneet puoliväliin: kaksi kieltä, yksi mieli! Se kuulostaa kyllä kauniilta ja ihanteelliselta, mutta se ei kestä kosketusta todellisuuden kanssa: yhden mielen asemesta meillä on aina ollut kaksi mieltä, kaksi kulttuurimuotoa, jotka ovat yhä enemmän loitonneet toisistaan.

Näiden vapaamielisyydellään kerskuvien ääntä älköön siis kuultako tässä taistelussa. Nämä "varoittajat" kuuluvat poismenevään polveen, joka ei enää ymmärrä oman aikansa tarpeita. He ovat kompromissi-ihmisiä, jotka osaksi henkisestä mukavuudenrakkaudesta, osaksi elämän taistelun kovuudesta ovat myyneet vanhat jumalansa ja ottaneet itselleen uusia. Heillä on nimi, että elävät, mutta ovatkin kuolleet. Tämä raamatun sana sopii heihin kansallisessa merkityksessä.

Eräällä nyt jo kuolleella toverillani, joka oli käynyt ruotsinkielisen koulun, mutta joutunut elämäntyötänsä suorittamaan supisuomalaiselle paikkakunnalle, oli usein tapana sanoa, kun aikoinamme näistä kysymyksistä keskustelimme: "On samantekevää, mitä kieltä kukin käyttää, kunhan vain osaa maan enemmistökieltä". Hän tarkoitti ruotsalaisten kotikieltä. Tuo lause on viime aikoina usein johtunut mieleeni suomalaisuustaistelun vaiheita seuratessani ja erikoisesti nyt yliopiston suomalaistamiskysymyksen esillä ollessa. On saman tekevää, mitä kieltä kukin käyttää, kun vain osaa maan enemmistökieltä. Hyvä! Ruotsalaiset, saksalaiset ja venäläiset kodit pitäkööt kielensä. Mutta sen me vaadimme, että heidän lastensa, jotka aikovat Suomen ainoassa valtionyliopistossa opiskella, on osattava siksi hyvin suomea, että kykenevät suomenkielistä opetusta seuraamaan. Sillä onhan heidän jo nyt ollut sitä monessa oppiaineessa seurattava asioiden nykyisellä asteella ollessa.

Luulen muuten, että hyvin suuri osa ruotsinkielisistä ylioppilaistamme jää opiskelemaan valtionyliopistoon, vaikka se muutetaankin täysin suomalaiseksi. Ja se on epäilemättä ruotsalaisen ylioppilasnuorisomme järkevin osa. Ehkä olen liiaksi optimisti, mutta — olen saanut tämän vakaumuksen seurustellessani pohjalaisten ylioppilaiden kanssa, sekä suomen- että ruotsinkielisten. Ennen vanhaan ei olisi tullut kysymykseenkään, että ruotsalaiset ylioppilaat olisivat siirtyneet suomalaisten pöytään esim. jossakin illanvietossa. Nyt se on hyvin tavallista. Mutta — pohjalaiset ovat aina olleetkin hiukan toisenlaisia kuin muut. Nyländska Nationen sitä tuskin tekisi.

Ja lopuksi vielä eräs asia, jota ei saa unohtaa. Suurin osa ruotsinkielisistämme polveutuu supisuomalaisista talonpojista, jotka eivät osanneet sanaakaan ruotsia. Olisiko liian rohkeaa toivoa, että nämä suomalaisten talonpoikien jälkeläiset, jotka kierojen historiallisten olosuhteiden vaikutuksista ovat joutuneet saamaan ruotsinkielen äidinkielekseen, nyt ottaisivat takaisin sen, mikä heille heidän esi-isiensä oikeudella kuuluu: suomenkielen? Sellaisiakin merkkejä on tämän kielitaistelun aikana ilmaantunut, jotka rohkaisevat näin toivomaan.

Aika näyttää, missä määrin ruotsalaisen sivistyneen luokkamme korvat aukenevat tälle kehoitukselle. Jolleivät, niin me suomalaiset viemme tämän taistelun joka tapauksessa ratkaisevaan ja lopulliseen voittoon.

HELSINKI

Monta monituista kertaa ovat lukijat varmaan nähneet tämän aukeaman otsikkona olevan osoitteen painettuna sanomalehtiin tai erinäisiin kirjelmiin. Useimmilla lienee myöskin tieto siitä, että tuossa Helsingin rautatientorin laidassa olevassa talossa sijaitsee Isänmaallisen Kansanliikkeen koko toiminnan keskeisin elin, josta nyörit kulkevat ei vain kaikkiin piiritoimistoihin vaan jokaiseen paikallisosastoon aina Hangosta Petsamoon ja Pohjanlahden rannikolta itäisen väkivaltaisen rajamme etäiseen Hyrsylän mutkaan asti.

Koska vain harvoilla järjestömme jäsenillä on ollut ja tulee vastaisuudessakaan olemaan tilaisuutta tutustua lähemmin tuohon taloon on IKL:n Joulun toimitus tahtonut tämän kuvasarjan avulla näyttää sen lukijoille sekä ulkoa että sisästä ja samalla selostaa mitä kaikkea tuossa talossa tehdään. Lähdemme siis kuvien numeroiden opastamina pienelle kiertokäynnille:

Kuva 1. — Tuon näköinen se on päältäpäin se sinimusta-aatteen päälinnoitus. Jo rautatieasemalle asti paistaa 18 suurikokoista karhuvaakunaa yhtä monesta ikkunasta. Upean talon kaksi kokonaista kerrosta tarvitaan nyt jo järjestöelimelle, joka vielä vajaa kaksi vuotta sitten sijaitsi Kalevankadun varrella, eräältä sanomalehdeltä lainatussa, pienessä toimituksen takahuoneessa.

Kuva 2. — Vakaiset miehet vakaisia asioita pohtimassa. Tässä IKL:n Johdon kokoushuoneessa tehdään suuret peri-

Kuva 1. — Ulkokuva talosta, jonka kaksi ylintä kerrosta ovat järjestömme keskuselimen hallussa.

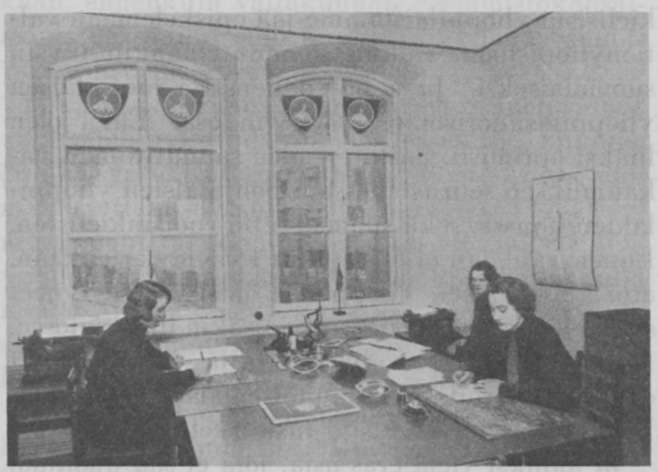

Kuva 4. — Toimistohuone.

Kuva 3. — Järjestötoiminnan johtajan huone: Jj. Sundström (vas.), evl. Susitaival (oik.). Ikkunan edessä "asiakkaana" ollut kapt. Meriluoto.

Kuva 5. — Toimistopäällikkö.

Kuva 6. — Propagandajaoston huone, josta hoidetaan m.m. julkaisutoiminta.

MIKONKATU 15 A.

Kuva 2. — IKL:n Johto kokouksessaan 9. 11. 34. Vasemmalta oikealle: Malkamäki, Rautala, Kosola, Tuomivaara, Sundström, Annala ja Ala-Kulju.

aatteelliset päätökset, jotka merkitsevät ohjelmamme suuntaviivoja ja joista kiteytyvät myöskin ohjeet järjestömme koko toiminnalle.

Kuva 3. — Tärkein toimeenpanovaltaa edustava ja siis niitä alussamainittuja "nyörejä" hoiteleva keskus. Poliittisen toimintamme kaikkien eri muotojen kehittelypaikka. Lukemattomien, järjestömme kasvulle ja kehitykselle ensiarvoisten alotteiden kehto.

Kuva 4. — Nämä kolme neitosta "vievät kirjoihin" jokaisen järjestöömme liittyvän kansalaisen ja antavat hänelle numeron — ei numerolaattaa rintaan, niinkuin vastustajamme ovat väittäneet, vaan jäsenkorttinumeron. — Tässä huoneessa on myöskin aina mahdollisuus vähällä vaivalla saada selvän kuka kukin on ja mistä yleensä voi järjestön eri jäsenet tavata. Kun lähes satatuhantisessa järjestössä on paljon muuttelevia jäseniä, voi jokainen arvata, että korttien hoito vaatii ahkeruutta, huolellisuutta ja taitoa.

Kuva 5. — Toimistopäällikkö, edellisessä kuvassa näkyvien neitosten lähin esimies ja ylipaimen, jonka ohjeiden alaisena he toimivat. Eräänlainen "sinetinvartija", joka huolehtii, että jäsenkortteihin tulee järjestönjohtajan nimi. Aukaisee ja lajittelee Keskustoimistolle tulevan postin.

Kuva 6. — Varsinainen propagandajaoston huone (ruma sana, keksikää parempi), jossa "Ryhmä"-lehti, lentolehtiset,

Kuva 7. — Puhelinkeskus ja puhujajakelu. Taulussa näkyvät eri tilaisuuksien merkkilaput värinastoineen.

Kuva 8. — Sinimustien keskusjohdon huone. — "Sinimusta"-lehden toimitus.

Kuva 9. — IKL:n kauppa, kannatusyhdistys ja taloustoimisto. — Viimeisessä huoneessa johtaja J. Louhivaara.

HELSINKI . KESKUSKATU 7

MUSTA KARHU

laulukirjat, taskukirja, esitelmät, alustukset, näytelmät y.m. saavat lopullisen painoasun, siis laajan julkaisutoiminnan toteuttamispaikka. M.m. tämän joululehden toimituspaikka. Paljon oikoluvun lisäksi myöskin sanomalehtien lukemista ja leikkelemistä. Valokuva- y.m. kokoelmien kartuttaminen myöskin tärkeä tehtävä.

Kuva 7. — Toinen propagandajaoston huone, jossa on talon oma puhelinkeskus ja josta myös jaetaan kansanliikkeen pääpuhujat eri paikkakuntien juhliin, molemmat vaikeasti hoidettavia asioita, puhelimessa puhujia kun on paljon, mutta kuuluisia juhlapuhujia vähän. Puheluja on tuo keskus välittänyt sellaisen määrän, että moni syrjäkylän puhelinkeskus jää varjoon. Puhujia on järjestetty vuoden mittaan noin 800 IKL:n juhlaan, joissa on ollut noin 300,000 kuulijaa. Ne ovat saavutuksia, jotka taittavat kärjen moitteilta. Siksi "huoneen haltija" voikin hymyillä tyytyväisenä, niinkuin kuvassa näkyy.

Kuva 8. — Sinimusta-järjestön keskusjohto vaikuttaa tästä huoneesta. Puhtaimman aatteellisuuden ja nuorekkaan innon "pesäpaikka". Useimmiten täynnä touhukasta joukkoa. "Sinimusta"-lehden toimitus.

Kuva 9. — Taloudellinen pohja, jolla toimintamme lepää. Kauppa, kannatusyhdistys ja taloustoimisto, joissa kaikissa varsinkin nyt joulun edellä on ollut mitä tulisin kiire. Eivät ole neitoset siinäkään kuvassa pelkkiä koristeita vaan oikeita "työmyyriä". Heidän kauttaan leviävät lukuisat, kauniit propagandatavaramme ympäri maan herätykseksi ja silmän iloksi.

Neitosten selän taakse on piiloutunut tämän kerroksen valtias, taloudellisen toiminnan ohjaaja ja suunnittelija. Arvelimme tuota piiloutumista vaatimattomuudeksi, mutta Joulun päätoimittaja uskoo, että siihen on toinenkin syy. Tämä mies on järjestömme suurin karhuttaja, eikä todennäköisesti tahdo säikyttää ketään näin jouluna. Olkaamme siis mekin puolestamme suurpiirteisiä ja suokaamme hänelle "Yli-Karhun" paljonpuhuva arvonimi. Talouspäällikkö-tittelihän olisi vaarallisen sotilaallinen.

Kahvila-Ravintola Musta Karhu on taas nähtävyys erikseen. Keskuskatu 7 on yhtä lähellä Helsingin asemaa kuin Mikonkatu 15 niin, että poiketaan nyt tällä samalla kierroksella sinnekin. Onhan niitä IKL:n kahviloita syntynyt jo paljonkin eri puolille Suomea, mutta tätä Helsingin Mustaa Karhua luomassa ovat olleet vähän kaikki maakunnat, joten se on sentään oikea Karhujen Karhu ja ansaitsee vielä pienen esittelyn.

Ylläoleva kuva on suuresta kahvilasalista, jossa kahvin ja muun ruumiinvirvoituksen lisäksi tarjotaan iltapäivisin ja iltaisin myöskin hengen ravintoa hyvän orkesterimusiikin muodossa. Siksi onkin kahvilasta muodostunut vakavan, isänmaallisen väen suosituimpia kokoontumispaikkoja. Liikkeen asiakaspiiri on kuin pienoiskuva koko kansanliikkeen kannattajajoukosta, sillä siellä ovat todellakin rintarinnan niin ruumiillisen kuin henkisenkin työn tekijät, virkamiehet ja suurin osa pääkaupungissa käyvistä maalaisista. Toisinaan yhtyy koko kahvilayleisö orkesteriin ja kajahuttaa isänmaallisen taistelulaulun. Laitoksessa vallitsee siis kokonaan toisenlainen henki kuin muissa pääkaupungin kahvila-ravintoloissa. Että sellaista henkeä on kaivattu, sitä todistaa pääkaupunkilaisten suuri kiintymys Mustaan Karhuun. Varsinkin iltaisin on vaikea saada paikkaa siellä, niin täynnä sen avarat suojat ovat.

Toinen tässä julkaistuista kuvista on n.s. hämäläisten huone, jossa on maakunnan ikl:läläisten lahjoittama kalusto. Myöskin isossa kahvilasalissa on suuri osa kalustosta saatu lahjoituksina, samoin pohjalaisten huoneessa, josta on kuva toisaalla lehdessämme (ilmoitusosastossa). Lahjoittajien nimet on kaiverrettu metallilaattaan ja kiinnitetty asianomaiseen esineeseen, joten moni maakuntien nainen ja mies istuu Mustassa Karhussa käydessään aivan kirjaimellisesti "omalla tuolillaan".

Mutta tärkeintä kuitenkin on, että jokainen isänmaallinen kansalainen tuntee siellä käydessään olevansa omassa ympäristössään.

Topi Ruotonen.

Mustan Karhun hämäläisten huone.

HEIKKI ASUNTA:

KOLMETOIVIORETKEÄ

He olivat tulleet joutuneiksi taloltaan silloin, kun hän, vanhin pojista, vielä kulki lapsenkengissään. Pieneen kaupunkiin olivat he häätyneet, vieraisiin oloihin ja vieraaseen ympäristöön, jossa poika joka hetki tunsi orpoutensa. Maalle oli jäänyt koko lapsuus. Kaupunki teki hänestä katkeran aikuisen, jonka elämässä kipeä kaipuu yksin muodosti herkät hetket. Kaukainen, rauhallinen kylä kangastui silloin esiin sykähdyttävänä muistikuvana, ja sydäntä melkein kouristi lapsen rakkaus menetettyä kotia kohtaan.

Niin menivät vuodet ja pojasta kehittyi nuori, sulkeutunut mies. Hän teki työtään jyrisevän koneensa ääressä, kuunteli välinpitämättömänä tovereittensa kumouksellisia vuodatuksia ja kaipasi pientä, kaukaista kylää yhtä lapsellisena kuin ennen. Ja kun vapaussodan kutsuääni sitten kajahti, oli hän ensimmäisten joukossa mukana. Rakkaus kotiin, kadotettuun kotiin oli hänen kannustajansa, ja pelottomana, varmoin käsin hän hoiti konekivääriänsä, edeten vastustamattomana omaa päämaaliansa kohti, kunnes se monien kärsimysviikkojen jälkeen vihdoin saavutettiin. Entisen kotinsa riihikartanolla hän huusi ensimmäisen voittohuutonsa ja vasta silloin hänelle täydellisesti selvisi, minkä vuoksi hän oli asettaan laulattanut. Sana *isänmaa* kirkastui hänen ajatuksissaan yli muitten nousevaksi tunnussanaksi sinä kojeana maaliskuun päivänä, ja vaikka tulinen luoti repäisi rinnan auki lauloi hänen konekiväärinsä hämärään saakka. Hän tunsi olevansa pyhän maan toivioretkeilijä, joka oli vienyt voitonmerkkinsä perille. Entisen kotinsa tuvassa hän paranteli haavaansa, kuunteli kaappikellon turvallista juttelua ja oli onnellinen, lapsellisen onnellinen.

— — —

Vuosia oli kulunut. Mies oli saanut läpikäydä monta kovettavaa leikkiä, kokea voitonhurmaa Eestin kumpareilla ja niellä häpeän ja tuskan maljan kaukana itärajan takana. Joukoistaan eroon joutuneena oli hän saanut kauan harhailla Aunuksen korvissa, kierrellä henkipattona ryssien meluisia majapaikkoja ja tuntea joka hetki piinakuoleman masentavaa esimakua. Mutta kun hän viimein uupuneena ja voimattomana laahautui yli sen rajan, joka erottaa ihmisen ja eläimen, lännen ja idän, oli hänen ensimmäisenä päämääränään jälleen koti, menetetty koti siellä kaukana sydänmaalla. Sinne hän vaelsi yllään rikkinäinen asetakki ja taskussaan muutama kolikko. Tutuille pelloille hän pääsi työhön, ahersi niillä niinkuin omillaan, välittämättä vähääkään siitä, että kipu rinnassa tuntui päivä päivältä yltyvän. Entisessä kotituvassaan hän jälleen vietti öitään, kuunteli kaappikelloa sydämen rakennellessa satoja runoja, joita ei koskaan kirjoitettu.

— — —

Kymmenen vuotta parantolan kalseassa ilmapiirissä. Sitkeä taistelu kuoleman kanssa on päättynyt ihmisen voitoksi. Siniraitainen sairaalamekko vaihdetaan taas ilomielin risaiseen, tuttuun asetakkiin ja kolmas toivioretki kaukaiseen kylään alkaa.

Jalka on heikko, mutta lapsellinen, autaus kaipuu terästää jäseniä erakon palatessa yksinäisyydestä yksinäisyyteen. Suvinen sunnuntai kallistuu iltaan, kun tutun kylän katot alkavat siintää, ja sanomaton, lapsellinen rakkaus kouristaa palaajan sydäntä.

Kylän laidassa, lapsuusaikojen leikkikentällä on koolla väkijoukko. Mies liittyy siihen ja kuulee, miten joukko haitarin räikeästi säestäessä laulaa: "Oi, vapaa Venäjä!" Tyrmistyneenä kuuntelee hän tuota helvetillistä ylistysvirttä, näkee sekovin silmin edessään kylän, jonka hän kerran on verellään lunastanut, muistaa kärsimyksiään tuon vapauden rajan takana ja tuntee teräksisen vihan vavahduttavan sydäntään.

Haitari vaikenee, ja puhujapaikalle nousee punapaitainen, rivosuinen kiihoittaja. Mies repaleisessa asetakissa seisoo hetkisen paikallaan tuskan ja häpeän lamauttamana, kunnes suu ei enää voi salata sydämen kyllyyttä. Raihnaisten keuhkojensa koko voimalla hän kuutaa painavan alashuutonsa, tunkeutuu läpi väkijoukon ja repii väkevässä vihassansa riekaleiksi puhujan verenkarvaisen paidan.

Sitten ajatus sumenee. Raskaita iskuja sataa yli ruumiin kirouksen säestäessä joka lyöntiä. Meteli korvissa hiljenee, ja pian kantaa hämmentynyt roskajoukko piestyä miestä kuusikon kätköön.

Viimeinen toivioretki on päättynyt. Kuusikko kätkee mykkänä salaisuuttaan, mutta pohjoisen puolella kaartuu taivas kylmänä ja teräksisenä, merkkinä jostakin, jonka tuleman pitää!

HILJA RIIPINEN:

KASVATUS ISÄNMAALLISUUTEEN NYKYHETKEN SAKSASSA

Kansallissosialistinen Saksa on käynyt lasten ja nuorison kasvatukseen käänteentekevän tarmokkaasti käsiksi. Uuden Saksan johtajat, miehet ja naiset, käsittävät, että uutta ja pysyväistä luodaan vain sikäli kuin lapset ja nuoriso kasvavat uuden maailmankatsomuksen toteuttajiksi. Sentähden ei kansallista mieltä, isänmaallisuutta ja heimohengen ilmenemistä kouluissa suinkaan pelätä eikä tuomita, kuten pelkäävät monet meillä, vaan niihin kasvatetaan alkuasteelta lähtien — vielä enemmän: niihin kasvattamista pidetään uuden koulun ja kasvatuksen keskeisimpänä tehtävänä. Saksan koulumiehet sanovat: "Me olemme tulleet ei vain liberalistisen vuosisadan, vaan myöskin sen vuosituhannen päähän, jonka aikana Euroopan kansat haparoivat elämän läpi päämäärää vailla."

Rotuoppi on näin ollen tullut uutena, määräävänä aineena kouluihin. Sille annetaan niin suuri merkitys, että väitetään: "Rotuajatuksen mukana seisoo tai kaatuu kansallisen valtion ajatus ja kansallinen uudistus." Sensijaan että liberalistisen käsityksen mukaan ihmislapsi on kuin tyhjä lehti, jonka voi kasvatuksella muodostaa miten haluaa, ja siis sopiva muodostamaan sitä internationaalisen hengen mukaista maailmanvaltaa, jota määrätty johtajisto sitten voi hallita, kansallissosialismi väittää, että ihmisluonteen pohjana on määräävimpänä rotuperintö. Jollei kasvatus osaa kehittää siihen kätkeytyviä henkistenkin ominaisuuksien ituja oikeaan, niille ominaiseen suuntaan, se luo vain rikkinäisiä, tyytymättömiä, elämään soveltumattomia luonteita. Liberalismin ihanne on joukko itsenäisesti toinen toisensa vieressä eläviä yksilöitä. Kansallissosialismin mukaan taas kansa on elimellinen kokonaisuus. Että sellainen voisi syntyä, on kasvatuksessa koko ajan suunnattava katse yksilön yli kansakokonaisuuteen. Nuoreen mieleen on varhain jo istutettava vastuuntunne siitä, että hänestä on tuleva toimiva jäsen heimo- ja kansayhteydessä.

Kun saksalainen kasvatusoppinut tämänmukaisesti väittää, että saksalaiselle niin kaukainen rotu kuin juutalainen voi vaikuttaa saksalaiseen kansayhteyteen vain häiritsevästi ja repivästi, on se edellisen johdonmukainen seuraus. "Yleensä ei Saksan kansalla ole sijaa, aikaa eikä voimia heitä (juutalaisia) varten."

Kansallissosialistinen koulu korostaa edellisestä johtuen erikoisesti ruumiinkuntoa. Kun liberalismi aliarvioi ruumiin kehityksen, uusi koulu menee niin pitkälle, että väittää: Ruumiin terveys ja kunto sekä rodullinen kauneus on oleva kaikkien koulujen päämääränä. Valikoinnissa korkeampiin oppilaitoksiin on myös ruumiin kunto otettava huomioon. Korkeamman sivistyksen on luotava johtajat kansalle. Johtajien on joka suhteessa kelvattava esikuviksi ei vain henkisessä lahjakkuudessa, vaan ruumiillisessa ja sielullisessa kuntoisuudessa. Yhtä vähän kuin ruumiillisesti vajavaiset sopivat vastuunalaisille paikoille, yhtä vähän sopivat ne, joilla, vaikka, olisivat lahjakkaita, on luonteen virheitä tahi sielullisia sairauksia. N.s. kansallisen valikoinnin täytyy tapahtua myös koulun avulla. Ruumiillisen huollon korostamiseksi vaaditaan kouluihin johtajan rinnalle urheiluopettajaa apujohtajaksi, jolla on oikeus puuttua aina koulun asioihin, kun henkinen työ tapahtuu ruumiin kehityksen kustannuksella.

Henkinen kasvatus on tapahtuva siten, että oppilaassa muodostuu kansallinen mielenlaatu. Kaikkien aineiden on sitä edistettävä. Oppiaineen pohjana on rotu- ja perinnöllisyysoppi, germaanissaksalaisen rodun menneisyys ja tulevaisuus. Koulun on saatava oppilaisiinsa kuten esim. ministeriöneuvos Rudolf Benze tämän määrittelee, kasvatetuksi:

1) itsetietoisuuden tunne siitä, että he ovat pohjois-germaanisen rodun pääperillisen, suuren Saksan kansan jäseniä,

2) pyhä vastuuntunne suurten esi-isien ja tulevien sukupolvien edessä,

3) horjumaton tahto vahvistaa tuota arvokasta perintöä itsessään ja ulkopuolellaan liittyäkseen puolestaan koko voimallaan Saksan kansan tulevaisuuden puolesta työtä tehden ja uhrautuen kansayhteyteen.

Näin tulee historian opetuksen esim. etsiä suuret yksilöt, jotka kansanjohtajina ovat vieneet rodun ja kansakunnan asiaa enin eteenpäin vastakohdaksi niille harhaopeille jotka, kuten Marxin oppisuunta, selittävät, että massat luovat

historian ja että kaikilla suurilla tapahtumilla muka on vain aineelliset syyt. Samoin kelpaa saksalaisen kirjallisuuden opetuksessa opiskeltavaksi vain kansallisesti saksalainen kirjailija, sellainen, jonka teos todella voi nostaa kansallista, isänmaallista ja siveellistä tunnetta. Tähän saakka suurena pidetty Heine ja n.s. nuori Saksa, joitten teoksissa pyhätkin arvot tehdään ivan ja naurun alaisiksi, on poistettu kouluista. Taideaineet saavat tärkeän sijan sielunelämää jalostavina. Ei taidetta taiteen vuoksi. Vaan kansallista saksalaista, isänmaallista taidetta. Laulunopetuksessa nousee vanha kansanlaulu etualalle. Taidokasta teoretisointia vähemmän — laulamista sydämen pohjasta enemmän. Ja kansanlaulussa on saksalaisen kansansielun syvimpiä aarteita kätkettynä.

Uusi koulu vaatii myös uudet opettajat. Saksassa huolehditaan siitä. Viime kesänä saivat kaikki oppilaitokset kuukautta pidemmän kesäloman, sillä opettajat kutsuttiin kesäleireille. Leirielämän tarkoitus on ensinnäkin virkistää opettajistoa — uusi koulu ei tee mitään kalkkiutuneilla opettajilla — ja toiseksi opettaa opettajia toimimaan kansallissosialistisen Saksan hengessä. Luennoitsijoina oli parhaita voimia. Aineina: rotuoppia, perinnöllisyysoppia, kansallissosialismia, terveysoppia ja esitelmiä uuden maailmankatsomuksen soveltamisesta eri aineitten opetukseen. Leirielämä vaati jokaisen aktiivista osanottoa leirin kunnossapitoon, puhdistukseen ja leiriyhteiskunnan onnistumiseen. Voimistelua, urheilua, ulkoilua runsaasti. — Mikäli arvosteluja on kuullut leirielämän onnistumisesta, opettajat ovat yleensä tyytyväisiä ja innostuneita tähän uuteen järjestykseen. Valtakunnan opetusministeriössä sanottiin minulle, että tämä on ensimmäinen koe, mutta tarkoitus on järjestää opettajaleirejä toistaiseksi joka kesä.

Koulun rinnalla on sitäpaitsi eräs uusi kasvatustekijä: Hitlernuorisoyhtymä. Siihen kuuluminen ei ole pakollista, mutta sekä pojat että tytöt kuuluvat omiin järjestöihinsä. Viime kesänä annettiin määräys, että lauantaisin on koulusta lupa nimenomaan siksi, että oppilaat saavat silloin antautua järjestöihinsä, tehdä retkiä, pitää kerhoja, järjestää juhlia, leirejä y.m. Sunnuntai jää näin ollen kodeille, silloin ei ole koulua eikä toveriyhdistyksiä. Nuorisotyöjohtajat saavat huolellisen kouluutuksen kursseilla ja kouluissa ja ovat yleensä valioväkeä. Heillä on raskas vastuu heidän johtoonsa uskotusta nuorisosta. Nämä vapaapäivät ovat lasten ja nuorison omatoimisuuden ilonpäiviä. Kun katselee saksalaisia lapsia ja nuoria heidän leireillään ja retkillään, täytyy tunnustaa, että ainakin lapsia ja nuoria uuden Saksan johtajat ovat ymmärtäneet. He ovat johtaneet lapset ja nuoret luontoon, aurinkoon ja valmistaneet heille iloa. Sekin on lisätekijänä tuon suuren päämäärän saavuttamiseksi: *ruumiillisesti, henkisesti ja sielullisesti terve, rodullisesti voimakas, maatansa rakastava, sen puolesta kaikkensa tekevä ja uhraava kansa.*

ARNE SOMERSALO:

TYÖVÄKI JA ISÄNMAA

Miltei kaikissa maissa on työväenkysymys nyttemmin joutunut vaiheeseen, jossa on ratkaistavana koko kansakunnan tulevaisuus. Hajoaako se marxilaisen luokkataisteluopin mukaisesti peruuttamattomasti kahteen toisilleen vihamieliseen leiriin, joista toinen lopullisesti hylkää sen isänmaakäsitteen, jota kautta historian aikojen on pidetty kansakunnallisen yhteenkuuluvaisuuden perustana, vai vieläkö on mahdollisuuksia tuon kohtalokkaan särkymisen estämiseen?

Kysymys saattaa tuntua kovalta ja liioitellulta. Ja kuitenkin se on oikeutettu. Viittaukset siihen sovinnolliseen yhteistyöhön, joka parlamentaarista tietä on saatu aikaan molempien leirien välillä ns. demokraattisissa maissa, on kylmien tosiasioiden peittämistä politiikan savuverholla. Ottaaksemme esimerkiksi vain Ruotsin tai Tanskan, joissa käytännöllisesti katsoen *koko* työväen edustus on siirtynyt sosialidemokraattien käsiin, ei muilla kansanluokilla näissä maissa enää ole toiminnan vapautta. Yhteistyö on pakon sanelemaa alistumista marxilaisuuden asteittaisesti yltyvään painostukseen. Parlamentarismista ja kansanvallasta ei enää voi olla puhetta valtioissa, joissa valtiovallan ja sen lainsäädännön tilalle jo käytännössä on astunut sos.-dem. ammattijärjestö ja sen mielivalta. Vapaata taloutta ei ole siellä, missä esim. palkkatasoa ei enää määrää sen enempää työnantaja kuin yritysten kannattavaisuuskaan, vaan laskelma *taistelun* kannattavaisuudesta tai kannattamattomuudesta puolimiljoonaista ammattijärjestöä ja *sen* miljoonapääomia vastaan. Ja lohduttelu selitykselle, ettei tämä "revisionistinen" sosialidemokratia enää olisikaan marxilaista ja vallankumouksellista, vaan todella pyrkisi isänmaan ja kansakunnan parhaaseen, on karkeata itsepetosta. Menestyäkseen on sen vielä toistaiseksi peiteltävä päämääränsä ja verhouduttava demokraattisten hyveiden vaippaan. Mutta ratkaiseeko se yhtäkään kiistakysymystä yleisedun mukaisesti? Sen luokkapyyteet ovat peittelemättömiä, ja niiden takaa häämöittää kansanvallan vastainen sosialistinen diktatuuri ohjelmassa jo hyväksyttyine yksityisomistuksen tuhoamisineen. Se ei ole sovinnon ja yhteisymmärryksen, vaan sorron ja väkivallan tie.

Välähdyksen ns. länsimaisenkin sosialidemokratian todellisista kasvoista antoivat Englannin työväenpuolueen äskeisen kongressin päätökset, — puolueen, jota tähän asti ei ole pidetty "marxilaisena". Sehän julisti kuuliaisuutta *ensisijassa* "työväen" s.o. sosialistien hallitsemalle "maailmanvallalle" ja vasta toisessa sijassa *"niin sanotulle* isänmaalle". Ja tästä päätöksestä sen puhujat itse lausuivat, että se on "vallankumouksellisempi" kuin mikään puolueen aikaisemmin hyväksymä. "Korkeampien" koko maailman yhteishyvän käsittävien etujen nimessä se kielsi myös isänmaan aseellisen puolustuksen. Merkillepantavaa on, että kysymys ei lainkaan ollut mistään utopistisesta "maailman yhdysvalloista", vaan *sosialistisen työväen vallasta.* Näin on tämäkin puolue siis hyväksynyt Karl Marxin ohjelman perusaatteena, luokkataistelun luokkadiktatuureineen.

Avoimesti on sosialidemokratia paljastanut luonteensa niissä maissa, joiden se on uskonut jo kypsyneen marxilaisen vallankaappauksen helpoksi saaliiksi. Esimerkkejä löytääksemme ei meidän enää tarvitse vedota Venäjän, Suomen ja Unkarin tapauksiin, joiden selitetään kuuluvan jo "menneeseen" bolshevistiseen vaiheeseen. Itävallan ja Espanjan tapaukset todistavat tuoreeltaan, että mitään muutosta ei kurssissa ole tapahtunut. Ja miltä tilanne niissä maissa näyttää, joissa rauha on toistaiseksi voitu säilyttää, sen osoittaa Ranskan nykyistä edellisen pääministerin Doumerguen radiopuhe, jossa hän kehoitti kaikkia isänmaataan rakastavia kansalaisia liittymään yhteen marxilaista kansalaissodan valmistelua vastaan.

Luokkien välisten suhteitten näin kautta koko sivistysmaailman kiristyessä on porvarillisen keskustan taholla tästä tahdottu syyttää ns. oikeistoradikaaleja eli "fascistisia" liikkeitä, jotka muka antaisivat aiheen marxilaiselle vastaliikkeelle. Vain kultainen keskitie, jota "vapaamielinen" keskusta edustaa, voisi vielä eheyttää kansan ja tehdä tyhjäksi "äärimmäisyyksien" diktatuuriaikeet. Näin sanoen unohdetaan, että diktatuuri jo tänä päivänä on Euroopan vallitseva hallitusmuoto ja että se säännöllisesti on ollut seurauksena pitempiaikaisesta, oloja järjestämään kykenemättömästä *keskustasuunnasta.* Latviassa, jossa vasemmiston aseellisen kapinan uhka muodosti pohjan keskustadiktatuurille, oli sosialistienkin tunnustuksen mukaan "fascismi" eli kansallinen oikeistoliike täysin "maahan lyöty". Ja Espanjassa astui oikeisto vasta sen jälkeen näyttämölle, kun sosialistisen vallankaappauksen valmistelut kävivät yhä ilmeisemmiksi. Saksassa niinkuin Italiassa sai kansallissosialismi t. fascismi koko voimansa vasemmiston radikalisoitumisesta, jota siis on katsottava näiden liikkeiden alkusyyksi. Ja meillä kehittyi Lapuanliike tunnetusti nimenomaan kommunismin vastaliikkeenä. Syyt ja seuraukset ovat siis olleet keskustan valtiolliselle teorialle aivan päinvastaisia. Kansallinen oikeisto on kaikkialla lähtenyt liikkeelle vasta sen jälkeen, kun valtaa pitelevä keskusta on todistanut kykenemättömyytensä turvaamaan valtiota sosialismin kasvavalta vaaralta.

Mutta miksi siis työväki radikalisoituu? Miksi on juuri kansainvälinen, isänmaalle kielteinen sosialismi saanut niin pelottavan otteen sen sieluun? Vain taudin tuntemus antaa mahdollisuuden myös vastalääkkeiden löytöön ja käyttöön. Ja taudin kulkuhan todistaa, etteivät parlamentaariset puolueet enemmän keskustassa kuin oikeistossakaan ole sitä tähän asti ymmärtäneet ja torjumaan pystyneet.

Erilaiset yhteiskunnalliset näkemykset löytävät myös erilaisia syitä marxilaisuuden tavattomaan menestykseen. "Räikeä ja valheellinen kiihoitus" ei kelpaa selitykseksi liikkeelle, joka on voinut vallata tukevan jalansijan kymmenien miljoonien keskuudessa, yhtä vähän kuin se nyt keskustan ja vasemmiston kaavan mukaan pystyy selittämään kansallisten "fascististen" liikkeitten leviämistä. Mutta myös "yhteiskunnalliset epäkohdat" eivät siihen riitä. Niitähän on nyt puolen vuosisadan ajan maailmasta poistettu, mutta esim. Ruotsissa, jossa keskiluokka voi kadehtia työväen asemaa, on marxilaisuus vain vahvistunut. Ja Saksassa, jossa sosialistinen yhteisomistusperiaate on toteutettu Carl Zeissin suurissa tehtaissa, on juuri niiden työväestö kansallissosialismin nousuun saakka muodostanut sosialismin vahvimman linnakkeen. Porvarillisen kes-

kustan lääke: edistys ja valistus, ei siis ole kelvannut parannuskeinoksi. Vakaumuksellinen sosialisti voisi nyt tähän ehkä huomauttaa, että juuri näistä seikoista päätellen hänen oppinsa sittenkin on se oikea! Mutta siihen sopii vastata, että *totuus* ei romahda niinkuin sosialismi on eräissä suurissa sivistysmaissa romahtanut. Fascismi kaatoi sen Italiassa ja kansallissosialismi Saksassa kuin lahon puun, sen suorastaan ihailtavista järjestöistä ja valtavasta joukkovoimasta huolimatta viimeksi mainitussa maassa. Eikä tätä ilmiötä voida väkivallan käytöllä selittää, sillä totinen kristillisyys, jota vastaan siellä nyt on samoja keinoja käytetty, on koetuksen voitokkaasti kestänyt.

Marxilaisuuden suuri alkumenestys viime vuosisadan aikana oli miltei kaikissa maissa helposti ymmärrettävissä. Niissä kurjissa olosuhteissa, jotka työväen keskuudessa silloin vallitsivat, ei tosiaankaan voinut ajatella sen tehoavampaa taisteluhuutoa kuin "kaikkien maiden köyhälistöt, liittykää yhteen". Alkavassa taistelussa ei työväellä todella ollut juuri mitään muuta menetettävissä kuin "kahleensa", mutta kaikki voitettavissa. Mitä saattoi "isänmaa" merkitä työläiselle, joka ei mitään omistanut, jonka kotina oli alaston ja ahdas asuinkasarmi köyhälistökorttelissa, jota parhaimmatkaan ponnistukset eivät voineet auttaa muuta kuin nälän tyydyttämiseen, jonka lapsilla ei ollut muuta tulevaisuutta kuin sama tappava tehdastyö, ja joka alkeellisimmankin sivistyksen puutteessa tuskin tiesi, mitä henkisillä harrastuksilla tarkoitetaan. Sellaisissa oloissa täytyi Karl Marxin opin oikeudenmukaisemmasta yhteiskunnasta ja vallankumouksesta sen luomiseksi langeta hedelmälliseen multaan.

Mutta puolessa vuosisadassa on maailma paljon muuttunut. Nyt ovat työläisetkin saavuttaneet aseman, jossa heillä on paljon menetettävää. Kansanvaltainen yhteiskunta on ottanut aimo harppauksen oikeudenmukaisuutta kohti. Työväen taloudellinen ja henkinen tila on vallan toinen. Huomattava osa työläisluokkaa voi luoda itselleen todellisen vaikkakin vaatimattoman kodin ja nauttia henkisen sivistyksen suurista saavutuksista. Se voi kustantaa lapsilleen koulunkäynnin, joka avaa heille pääsyn yhteiskunnan korkeimmille huipuille. Karl Marxin kurjistumisteoria on kärsinyt perinpohjaisen haaksirikon. Kapitalismin aikakausi on lahjoittanut kansoille varallisuuden, joka niin on mullistanut niiden elämän, että nyt on jo vaikeata edes ajatella niitä olosuhteita, joissa suurin osa kansalaisia vielä sata vuotta sitten päivänsä vietti. Nousevasta kulttuurista ovat kaikki tulleet tavalla tai toisella osallisiksi. Vieraan sortovallan ies merkitsisi työväestöllekin korvaamattomia menetyksiä. Eikö siis isänmaan ja kansakunnan itsenäisyyden tulisi nyt työväestöllekin jotakin merkitä?

Tähän meille ainakin sivistyneeltä sosialidemokraattiselta taholta vastataan, että niille kyllä annetaankin asiallinen merkitys, mutta että vielä enemmän merkitsee kansainvälinen sosialismi, jonka taistelu näin on voinut työväen asemaa parantaa ja on sitä yhä uusien saavutusten muodossa edelleenkin parantava, kunnes se "sosialistisessa" yhteiskunnassa vihdoin on saavuttava täydellisyytensä.

Näissä väitteissä piilee marxilaisuuden suuri lumousvoima, mutta samalla myös sen perusvalhe. Kulttuurin suurimmat voitot eivät ole sosialistisia vaan kapitalistisia. Kapitalistinen talousjärjestelmä ja yksityisyritteliäisyys ovat lahjoittaneet meille ne liikennevälineet, jotka kapitalismin avaamista ja hedelmöittämistä siirtomaista tuottavat meille raaka-aineita. Kapitalismin luomat valtavat tehdaslaitokset jalostavat meille nämä raaka-aineet jokapäiväisiksi kulutustarpeiksemme. Kapitalismille tulee kunnia niistä ihmeellisistä keksinnöistä, jotka ovat hävittäneet ajan ja etäisyyden ja sekä kaupunki- että maaseutukulttuurina saaneet aikaan täydellisen vallankumouksen meidän elämässämme. Ja vaikka sosialismilla onkin oma osuutensa nykyajan yhteiskunnallisessa valistustoiminnassa, opetuksen yleistämisessä ja yleisessä sosiaalisessa huollossa, se kun on näitä mitä sitkeimmin vaatinut, on niiden toteuttaminen sittenkin suurimmalta osaltaan *kristillisen kulttuurivaltion* ansiota, jonka johtavat henkiset voimat ovat vankasti seisoneet ns. porvarillisen eikä sosialistisen maailmankatsomuksen pohjalla. Kansainvälisyydellään ei sosialismi sitävastoin ole tähän hetkeen mennessä mitään oleellista luonut. Ja kansallisissakin puitteissa on sosialismin tilille laskettava niin paljon kehitystä jarruttavaa yhteiskunnallista ja taloudellista levottomuutta juuri sen luokkataistelun merkeissä, että tämä runsaasti ylittää koko sen ansiopuolen. Siellä, missä yhteiskuntaa on "marxilaisittain" hallittu, ja jossa sillä siis on ollut tilaisuus toteuttaa "oikeudenmukaisuus", — *Neuvostovenäjällä*, ei sosialismi tosiasiassa ole päässyt edes niihin saavutuksiin, jotka vapaamieliselle yksityistaloudelliselle kehitykselle olisivat olleet täysin mahdollisia. Mitä nimenomaan työväen ja talonpoikien luokkaan tulee, ovat ne tuosta sosialismista ilmeisesti vain kärsineet.

Sosialismi onkin täten ollut vain suuri illusioni, mielikuvitelma, jolta todellisuuspohja jo aikoja sitten on riistetty, mutta joka *väärään suuntaan ohjatun valistustyön* voimalla on edelleenkin voinut säilyttää asemansa työväenluokan keskuudessa. Kahden miespolven ajan ovat tämän opin apostolit kaikilla niillä keinovaroilla, jotka marxilaisen työväestön joukkovoima on koota voinut, levittäneet julistustaan ihanneyhteiskunnasta, jota inhimillinen rajoittuneisuus ei koskaan voi toteuttaa, kunnes se on juurtunut työväen sieluun todelliseksi uskonnoksi. Ja kun jokainen parannus työväen asemassa on pantu vain "sosialistisen luokkataistelun" tilille, on helposti ymmärrettävissä, ettei luottamus sen ihmeelliseen taikaan vähällä horju. Mutta sosialismin avuksi on tämän lisäksi tullut vielä porvarillinen valtiokin, joka mitä erilaisimpien työväenluokan valistamiseen tarkoitettujen määrärahojen muodossa on tätä marxilaista propagandaa välittömästi tukenut. Eipä niin, etteivät sellaiset määrärahat olisi olleet kipeästi tarpeen. Mutta niiden, niinkuin muiden kulttuurivarojen käyttö, ei ole jäänyt valtion huoltoon, vaan sos.-dem. puolueen johto on miltei kaikissa maissa osannut keinotella itsensä mitä erilaisimpia teitä niiden vartijaksi ja jakajaksi. Ja miten niitä silloin on käytetty nimenomaan marxilaisuuden eikä puolueettoman inhimillisen kulttuurin edistämiseen, siitähän on meillä viime vuosina saatu varsin puhuvia todistuksia. Kun lukemattomat miljoonat kansakunnan yhteisiä verovaroja näin auliisti ovat palvelleet sosialistista kiihoitustyötä, olisi suorastaan ihmeellistä, ellei se olisi myös menestynyt.

Sosialismin päävalttina, jonka pöydälle lyömiseen sen joukkovoiman ja käytettävissä olevien varojen valtaosa on suunnattu, on *järjestäytyminen* niin kansallisesti kuin kansainvälisesti. Ja järjestöjä on vuorostaan käytetty taisteluun entistä tehokkaamman järjestäytymisen puolesta. Esim. lukemattomat lakot ovat ensisijassa palvelleet tätä tarkoitusta ja vasta toisessa sijassa työväestön taloudellisen aseman parantamista. Työväelle on yhä uudelleen ja uudelleen päästä lähtemättömäksi opetettu — ja opetetaan edelleenkin — että vasta riittävä järjestövoima on sitten aikanaan vievä sosialismin eli "työväen asian" lopulliseen

Lapualla heinäkuun alussa 1934 pidetty IKL:n edustajakokous, jossa hyväksyttiin m.m. työväenohjelman suuntaviivat.

voittoon. Mutta tässä väitteessä piilee kavala puolitotuus. *Sosialismi* voi kyllä sitä tietä voittaa, *työväki* ei milloinkaan! Jos otamme jälleen esimerkiksi Ruotsin, jossa järjestäytyminen on käytännöllisesti katsoen sataprosenttinen, on työväen taloudellinen asema siellä myönnettävä erittäin edulliseksi, mutta sitä vastaa toisaalta sellainen puoluediktatuurin pakkopaita, joka on kaikkea muuta kuin jäljittelyyn kehoittava. Ken ei silmää räpäyttämättä tottele ammattiosastojen usein työväen kommunistiseen vähemmistöön kuuluvia toimitsijoita ja seuraa heidän oikkujaan, menettää työnsä ja toimeentulonsa. On lukuisia esimerkkejä, joissa korkein sosialidemokraattinen puoluejohtokaan ei ole voinut suojella puolueensa vakaumuksellisia, moiteettomasti käyttäytyviä jäseniä kuohuttavalta mielivallalta. Tämä niin henkinen kuin taloudellinenkin terrori on vuosittain johtanut moneen epätoivoiseen tekoon ja jopa itsemurhaankin. Työväen ns. voitot on sitäpaitsi monessa tapauksessa ostettu keinoilla, jotka ajanpitkään tulevat vahingoittamaan työväkeä itseään. Kun eräillä tuotannon aloilla työmiehen palkka on nostettu korkeammaksi kuin esim. suomalaisen ministerin, on jo ilmeistä, ettei sitä enää kustanna vain teollisuus, jonka varat eivät siihen parhaimmassakaan tapauksessa riitä, vaan koko yhteiskunta, s.o. myös *alempipalkkaiset työläiset* mukaanluettuina! Mutta missä on silloin yhteiskunnallinen "oikeudenmukaisuus"? Ja kun maan sos.-dem. hallitus talouspulan johdosta tähän mennessä on käyttänyt n. 7 miljardia markkaa työttömyyden poistamiseen, eivät tulokset edes suunnilleenkaan ole vastanneet käytettyä rahamäärää, jonka korko- ja kuoletusmenot lähimpänä vuosikymmenenä tuntuvasti tulevat rasittamaan myös veroa maksavaa työväestöä. Toivossa, että sosialistisen rikkaanmiehen pöydältä putoaisi jokunen murunen myös talonpojalle, on Ruotsin "maalaisliitto" tätä valtiovarojen hävityspolitiikkaa innokkaasti tukenut. Mutta kun S. Sosialidemokraatin haastattelija kesällä Ruotsin kauppaministeriltä tiedusteli, miksi maa- ja karjataloustuotteiden vienti täältä Ruotsiin on nyt tyrehtynyt, vastasi tämä, että niiden hinnat ovat siellä siihen liian alhaisia! Ja Tanskassa on "punaisen" Kööpenhaminan talousarvion vajaus tänä vuonna 250 miljoonaa markkaa, kun Norjassa Oslonkin tultua nyt "punaiseksi" marxilaisten lupausten täyttämiseksi siellä ensimmäiseksi on kunnallisverotuksessa vähennettävä verovapaita poistoja juuri köyhimmän väestön vahingoksi.

Työväen ammatillis-poliittinen järjestäytyminen ei yleensä ole paljoakaan parantanut sen *heikoimpien* asemaa, vaan sadon siitä ovat korjanneet vain muutamat etuoikeutetut ryhmät sekä ennen kaikkea ammatilliset ja poliittiset *johtajat*. Saksan sos.-dem. puolueesta lausui muuan sen johtajista vähän ennen kansallissosialismin voittoa, että marxilaisten järjestövoima ja heidän poliittinen mahtinsa Weimarin tasavallassa olisi täysin riittänyt valtavan sosialistisen ohjelman läpiviemiseen. Mutta sellaista ei edes yritettykään. Tuo järjestäytyminen palvelikin aivan toisia tarkoitusperiä. Kansanomaisesti on niitä tulkittu iskulauseella: "300,000 virkaa poislahjoitettavana". Noin 6 miljoonaa jäsentä käsittävässä järjestössä eivät ne työväen massaa paljoakaan hyödyttäneet. Sos.-dem. ammatillinen liike onkin kaikkialla, niin hyviä päämääriä kuin se alussa ehkä palvelikin, nyttemmin kangistunut vain lukuisan sihteeri- ja toimitsija-armeijan hyvää taloudellista ylläpitoa tarkoittavaksi. Eikä puolueen poliittinenkaan toiminta ole paljoa korkeammalla. Ketkä varmasti ovat sen avulla menestyneet, ovat puolueen johtohenkilöt, joiden joukossa on suhteellisesti enemmän miljonäärejä kuin missään porvarillisessa puolueessa! Koskaan ei ole Suomen hallituksessa yhtaikaa istunut niin monta miljoonamiestä kuin hra Tannerin sos.-dem. ministeristössä. Saksan sosialidemokratian romahdus ei niinkään paljon perustunut kansallissosialismin voimaan ja väkivallan käyttöön kuin sen omaan mahouteen ja lahouteen. Se oli muuttumassa vain omaa itseänsä palvelevaksi ikiliikkujaksi, josta ei kenellekään ollut mitään hyötyä ulkopuolella järjestön johtokoneiston. Joukot, jotka eivät sitä enää omakseen tunteneet, hylkäsivät sen koettelemuksen hetkenä ilman ainoatakaan kyyneltä.

Varmaa on, että jos totuus nykyajan sosialismista pääsisi laajemmalti joukkojen keskuuteen leviämään, olisivat myös marxilaisuuden päivät kaikkialla pian luetut. Jos valheellinen kiihoitus loppuisi, taikka jos yksityisyritteliäisyyteen perustuva nykyinen yhteiskunta käyttäisi oikeaan ja vakaaseen valistustyöhön saman verran varoja kuin sosialismi oman oppinsa julistukseen, olisi tilanne kohta toinen. Mutta eikö siis työväen piirissä enää olekaan kysymyksiä, jotka tekevät joukkoliikkeen oikeutetuksi ja tarpeelliseksi? Paraneeko työväen asema vain sillä, että onttouttaan kumiseva marxilaisuus näyttämöltä poistuu? Voidaanko työväen kansallistunto ja isänmaanrakkaus sekä sen myötätunto nykyistä yhteiskuntajärjestystä kohtaan voittaa vain marxilaisuuden hävityksellä? Näin näyttävät monet ainakin oikeistossa ajattelevan, mutta se on valtava erehdys.

Jos tutustumme esim. suomalaisen työmiehen ja hänen perheensä arkiseen elämään, havaitsemme siinä vielä helposti niin suuria puutteellisuuksia, että monenlainen katkeruus yhteiskuntaa ja sen kautta myös kansaa ja isän-

maata kohtaan on ymmärrettävissä. Yleinen palkkataso on meillä Euroopan alhaisimpia ja suurempi osa työmiehen tuloista kuin ehkä missään muussa sivistysmaassa kuluu vain välttämättömään jokapäiväiseen leipään. Metsätöissä on maksettu palkkoja, jotka eivät ole siihenkään riittäneet. Kuinka voisi huolenpito kodin viihtyisyydestä silloin olla mahdollinen? Mutta ilman kotia ei ole isänmaatakaan! Ja voidaanko ajatella onnellista perhe-elämää sekä lasten huolellista kasvatusta paitsi ilman viihtyisää kotia ilman alkeellisenkaan toimeentulon turvaa? Mutta perhe on kansakokonaisuuden pienin osa ja sen arvossapito heränneen kansallistunnon ensimmäinen edellytys ja aste. Ja työväkemme taloudellisen aseman turvaamisen rinnalla on totisella yhteiskunnallisella valistustyöllä kansamme vähäväkisten keskuudessa vielä valtavia tehtäviä. Yksilön ammattitaidon kehittäminen, josta sosialismi ei ole yrittänytkään huolehtia, voi viedä meitä suuren harppauksen eteenpäin kaikkien hyvinvointia kohti. Tehtävistä ei siis lainkaan ole puutetta, vaan ovat ne päinvastoin niin suuria, että *vain koko kansan yhteiset uhraukset ja ponnistukset* pystyvät luomaan tähän maahan oikeudenmukaisen yhteiskunnan. Kansainvälisyys ei meitä siinä vähääkään auta, ja luokkataistelu, joka jakaa kansan kahteen vastakkaiseen leiriin, hävittää tuon välttämättömän yhteistyön *kaikki edellytykset.*

Tähän nyt sanottaneen keskustasta, että tuohan on juuri sitä oppia, mitä ns. edistysmieliset ja "vapaamieliset" kautta aikojen ovat saarnanneet. Suuri erehdys! Keskustapuolueittenkaan politiikka ei ole ollut taistelua työmiehen nousun puolesta, vaan marxilaisen luokkanäkemyksen hyvittelyä myönnytyksillä sosialisti*johtajille,* jotka jo kerran, 16 vuotta sitten, sanomattoman raskaasti rikkoivat tämän maan työväkeä ja kansaa vastaan. Siunatun rauhan ja luokkien välisen kuilun täyttämisen nimessä on varsinkin edistyspuolue ollut valmis luopumaan sellaisista vaatimuksista kuin työväen isänmaanrakkaudesta ja kansallistunnosta sekä sen kristillisestä mielestä. Sillä taholla ei ole loukkaannuttu eikä vieläkään loukkaannuta kaiken sen halventamisesta ja repimisestä, mitä me isien kalliiksi perinnöksi kutsumme ja mille meidän on elämämme rakennettava. Siellä ei ole säikähdytty maanpetollista kommunismiakaan, kun sitä vain levitetään "laillisissa" muodoissa! Siellä ei kavahdeta edes Jumalan pilkkaa ja rietasta siveetöntä menoa, kunhan se vain tapahtuu "sivistyneellä" länsimaisella tavalla! Mutta sellaisella ei enempää kuin luokkataistelullakaan kansamme onnellista tulevaisuutta rakenneta. Eikä työväkemme siitä suinkaan hyödy.

Luokkataistelun repimä kuilu voidaan luoda umpeen vain koko kansamme yhteisymmärryksen merkeissä. Vain kaikkien yhteisillä voimilla voidaan luoda työväellemme sellaiset olosuhteet, että se tuntee itsensä tasavertaiseksi osaksi kansastamme muiden kansanluokkien rinnalla. Ilman yhteistuntoa, *kansallistuntoa* ja kaikkien yhteistä palavaa rakkautta isänmaahan ei se ole mahdollista. Tämä on se pohja, jolle *Isänmaallinen kansanliike* nyt tahtoo rakentaa. Luokkataistelun vihankylvön ja porvarillisen itsekkyyden kohtalokkaat seuraukset silmiensä edessä ja käsittäen yhteisen tulevaisuutemme suuret velvoitukset, jotka antavat elämäntehtävän kansakuntamme jokaiselle jäsenelle, on se lähtenyt luomaan uutta kansaa ja uutta, onnellisempaa Suomea. Se vaatii pysyviä parannuksia, joiden avulla työväestömme taloudellinen, sivistyksellinen ja siveellinen taso saadaan kohotetuksi ja tukee siinä mielessä kaikkea tervettä sosiaalista uudistustyötä. Se vaatii tuotannon ja työsuhteiden järjestämistä tarkoituksenmukaisuutta ja *kokonaisuuden* etua niin silmälläpitäen, että työnantajan ja työntekijän välinen ristiriita yhteisedun nimessä saadaan poistetuksi. Yhteiskunnan on huolehdittava siitä, että työtä riittää kaikille, ja että ahkera ja taitava työmies voi työllään myös hankkia riittävän ja turvatun toimeentulon perheelleen. Rehellinen työ olkoon kansalaisoikeuksien ensimmäinen ja tärkein ehto. Mutta nämä vaatimukset edellyttävät myös kansalaisvelvollisuuksien tunnustamista kaikilta. Se ei merkitse vain kansakunnan menestyksen tunnustamista kaiken työnteon korkeimmaksi päämääräksi, vaan myös valmiutta isänmaan puolustukseen vaaran sitä uhatessa. Haihattelevan marxilaisen kansainvälisyyden on siis väistyttävä elävän kansallistunnon ja isänmaanrakkauden tieltä työväenkin sydämessä. Tässä, samoin kuin elävän kristillisen hengen ja siveellisen ryhdin säilyttämisessä kansamme keskuudessa, on taistelumme sisin ydin.

Noustessaan sosialismia vastaan yksityisomistusoikeuden ja yksityisen yritteliäisyyden puolesta ei Isänmaallinen kansanliike suinkaan hyväksy kapitalistisen järjestelmän lukuisia kasvannaisia ja ns. vapaamielisyyden siunaamaa, yhteishyvästä piittaamatonta yksityisedun tavoittelua. Missä tällaista havaitaan, on valtion astuttava väliin ja turvattava vähäväkisten oikeudet. Kapitalismin monet rappeutumisilmiöt vaativat valtiovallan valppautta ja järjestelevää kättä koko kansan menestyksen turvaamiseksi. Mutta vain oman kodin ja konnun omistus ja yksilön omaalotteisen taloudellisen ja sivistyksellisen nousun kaikinpuolinen edistäminen voi todella juurruttaa työläisenkin isiemme maahan, opettaa häntä sitä rakastamaan ja istuttamaan lapsiinsakin sen vapaan kansalaisen ryhdin ja itsetunnon, joka on voimakkaan ja onnellisen kansakunnan syntymisen ja säilymisen ensimmäinen ehto.

Ulkokuva IKL:n Lapuan edustajakokouksesta heinäkuun alussa 1934.

TÄNÄ JOULUNA

Kirj. VILHO VIITA.

JOULU!
MINÄ KUULEN SINUN RAUHANSANOMASI VUOSITUHANSIEN YÖSTÄ.
SINUN KELLOJESI VASKINEN HELÄHDYS
AJAN MYRSKYTUULTEN HALKI SOI!

TÄNÄ JOULUNA
MINÄ AJATTELEN SITÄ IRVIKUVAA,
JOHON SINUN RAUHANSANOMASI ON POLJETTU.
HEIDÄN HUULILLANSA ON RAUHA
JA KANSOJEN VELJEYS,
MUTTA HEIDÄN HUULTENSA TAKAA
PAISTAA RIVI RAATELUHAMPAITA.
SILLÄ PIMEYDEN RUHTINAS
ON OTTANUT HEIDÄN SIELUNSA ASUNNOKSEEN
JA ASEEKSEEN HEIDÄN ISKUSANANSA:

MAAILMAN-YHTEYS!
HEIDÄN HATTUJENSA TÖYHTÖ ON VIISIKULMAINEN.
HEIDÄN TUNNUSKUVANSA ON KUOLEMAN SIRPPI.
JA ASTINLAUDAKSEEN
HE OVAT OTTANEET IHMISKUNNAN KUIHTUNEEN RUUMIIN,
JONKA YLITSE
HE AIKOVAT MARSSITTAA
UUDEN DSHINGISKAANIARMEIJANSA.

PUNAINEN CAESARISMI!
SE ON OJENTANUT PISTIMENSÄ MAAPALLON REUNOILLE.
SE ON KOURAISSUT KÄMMENIINSÄ
KATRAAN PELKURISUKUKUNTAA.
JA KREMLIN KÄYTÄVISTÄ
ON KUULUNUT PIRULLISEN NAURUN REMAHDUS.

MUTTA KATSO!

TOTUUS EI ANNA TAPPAA ITSEÄÄN SUKU-
PUUTTOON.

KUIN PITKÄISEN LEIMAHDUS

ISKI SALAMA MIESTEN SILMISTÄ,

JOTKA EIVÄT OLLEET LUOTUJA

ALENTAMAAN SIELUJAAN RIHKAMATORIN
PÖYDILLE.

JA HE JULISTIVAT:

MEITÄ EI RISTIINNAULITSE

SLAAVILAINEN BARBARISMI,

ME TAHDOMME ELÄÄ,

ME MURRAMME RISTIKKOMME,

ME OTAMME PAIKKAMME AURINGOSSA!

TÄNÄ JOULUNA

MINÄ NÄEN, MITEN MIEHET OVAT MARSSINEET

KANTAEN TULEVAISUUDEN SOIHTUA

ILVERAUHAN JA HUUTAVIEN VÄÄRYYKSIEN YLI

VERENKARVAISESSA YÖSSÄ.

MINÄ NÄEN, MITEN VALHE PALJASTUU

JA PETTURIT AJETAAN PIMENTOIHINSA.

MINÄ KUULEN, MITEN TERVEHTYVIEN KANSOJEN
HUULET

PUHALTAVAT TOTUUDEN PASUUNAA!

EUROOPAN UUDET JÄTTILÄISET

OVAT ASTUNEET YLITSE ORJUUDENMUURIN

JA IDÄSSÄ MARSSII AUKENEVAAN PÄIVÄÄN

NIPPONIN POIKA!

JOULU!

MINÄ NÄEN SINUN RAUHANSANOMASI.

IKUISTEN LAKIEN MUKAAN

SE MURTAUTUU ESIIN VASTUSTAMATTOMALLA
VOIMALLA

VUOSITUHANSIEN YÖSTÄ

KOHTI TÄYTTYMISTÄÄN KERRAN.

SINUN KELLOJESI VASKINEN HELÄHDYS

AJAN MYRSKYTUULTEN HALKI SOI!

E. A. TUOMIVAARA:

MAASEUTU TERVEEKSI JA ELINVOIMAISEKSI

Olemme eläneet aikakautta, jolle on ollut ominaista valtava teknillinen kehitys. Se on aikaansaanut ennen kuulumattoman edistyksen aineellisilla aloilla. Seurauksena on ollut suurenmoinen ja monipuolinen tehdasteollisuus, joka tuotteillaan on helpottanut ihmisten elämää. Ajatelkaamme vain parempia asuntojamme, työvälineitämme, liikenneneuvojamme ja koneitamme y.m. Kaikella tällä on tärkeä ja korvaamaton arvonsa. Se merkitsee elämän edistämistä, sivistyksen luomista ja kehittämistä. Tähän liittyy kuitenkin haitallisia varjopuolia.

Tämä teknillisen kehityksen voittokulku on liiaksi koneellistanut ihmisen,

tehnyt hänestä koneiden palvojan. Seurauksena on ollut sielun kuoleutuminen ja sisäisen tyhjyyden tunne, jota koetetaan torjua tekniikan luomilla välineillä. Ihmisestä on tullut tekniikan orja sensijaan, että hänen pitäisi sitä vallita. Yleisestä tietoisuudesta ovat alkaneet hävitä vallitsevat ja elämää kohottavat uskonnolliset ja siveelliset ihanteet ja periaatteet. Niiden tilalle on tullut liiallinen usko inhimillisen järjen voimaan ja kykyyn. Tämä on johtanut yksipuoliseen älyn kehittämiseen.

Seurauksena tästä onkin ollut itsekkyyden hallitsema rahan palvonta,

mutta rahan ylivalta ihmisten elämässä vaikuttaa yleistä sivistyksen pinnallistumista ja madaltumista. Päähuomio kohdistuu tällöin vain ulkonaisiin sivistysarvoihin, joita voi hankkia rahalla. Sisäiset, yksilölliset sivistysarvot jäävät silloin sivuasiaksi, vaikka ne ovatkin sivistyksen ytimenä. Näkyvänä merkkinä tästä on, että sivistyselämä keskittyy yhä enemmän suurkaupunkeihin, missä syntyy älyllisesti kehittynyt ihmistyyppi. Kaikki arvioidaan siellä vain rahassa ja se elämän tehtävä, mikä antaa eniten rahaa, katsotaan arvokkaimmaksi. Uhrautuminen aatteen hyväksi on tullut naurettavaksi ja vanhanaikaiseksi. Mikään ei ole enää pyhää ja kunnioitettavaa, sillä raha ja huvitukset ovat kaikki kaikessa.

Kaupunkeihin ja tehdaspaikkoihin ovat pyrkineet vanhat ja nuoret elämänsä onnea etsimään,

ansaitsemaan rahaa ja nauttimaan elämästään. Maaseudun ja maatalouden katsottiin kuuluvan vain älyltään yksinkertaisille ja saamattomille. Näin syntyi voimakas virtaus maaseudulta kaupunkeihin ja liikekeskuksiin. "Irti maasta" oli ajan taikasana. Mikä on ollut tämän kaiken lopputuloksena? Maailmansodan jälkeiset vuodet antavat siihen selvän ja samalla surullisen vastauksen. Aikaisemmat kuvittelut eivät ole vastanneet toiveita. On tullut täydellinen pettymys, hätä ja kurjuus ovat olleet yleisen työttömyyden raskaina seuralaisina meilläkin, vaikka teollistuminen ei ole ollut niin voimakasta kuin useissa muissa maissa. Tähän voidaan huomauttaa, että maataloudellakin on ollut vaikea ahdinkotila. Se on totta, mutta siitäkin huolimatta on se ollut kestävämpi elämänperusta. Siellä ei ole ollut puutetta työstä eikä leivästä. Mikä on saattanut meidät tähän?

Me itse olemme siihen syyllisiä, sillä

me olemme kadottaneet todellisen elämänperustan.

Tiede ja tekniikka eivät sellaisiksi kelpaa, koska ne eivät anna meille sitä hallitsevaa elämäntunnetta, joka ilmenee kunnioittavana suhtautumisena ihmistyöhön ja elämään. Tämän todellisen kansallisen sivistyksen perustuksena olevan tunteen alkulähde on maanviljelyksessä.

Maanviljeleminen juurruttaa ihmisen kiinni maahan.

Viljelty pelto kehittää hänessä kunnioitusta niitä sukupolvia kohtaan, jotka ennen häntä ovat sitä viljelleet, siihen työnsä ja vaivansa uhranneet. Hänessä herää halu ja into jatkaa omalta osaltaan samaa työtä. Kannustimena ei silloin ole vain taloudellinen pakko, vaan todellinen rakkaus elämäntehtäväänsä. Onhan maatalous ainoa ammatti, jota harjoitetaan sen itsensä takia sen tarvitsematta olla ansaitsemisen välikappaleena. Näin eläytyy maataan viljelevä ihminen niidenkin sisäiseen elämään, mitkä jo ennen häntä ovat samaa tehtävää suorittaneet. Niiden elämänvaiheet liittyvät oleellisina hänenkin perhe- ja sukumuistoihinsa, ja maa, jota hän viljelee rakkaana perintönä, muuttuu hänelle pyhäksi eikä hän voi sitä vaihtaa ja myydä kuin mitä tavaraa tahansa. Maataviljelevä ihminen kiintyy näin oman peltonsa välityksellä perheeseensä ja kotiseutuunsa. Oikea suku- ja kotiseuturakkaus laajenee ja kasvaa isänmaanrakkaudeksi, voimakkaaksi ja salaperäiseksi tunteeksi, joka tultuaan tietoiseksi liittää yksilöt ja suvut kansalliseen henkeen. Tästä ovat todistuksena kan-

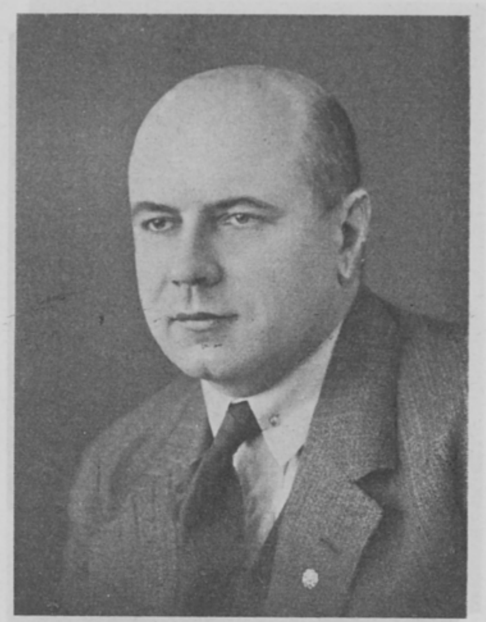

IKL:n Viipurin piirin johtaja, tohtori Toivo Seppä.

Hyvä on hyvä, mutta „paree on aina parempi!“

Se käy sopivasti savukkeisiinkin. Kukapa kieltäisi, etteikö olisi paljonkin hyviä savukkeita. Mutta "paree" on aina parempi – ja siksi minä polttelen tätä mietoa, kurkkua säästävää FINLANDIAA.

PEHMEÄ PYÖREÄ MAKU

Finlandia

sallisen sivistyksen vaalimisessa suuriarvoisen tehtävän suorittaneet vanhat talonpoikaissuvut.

Mikä teki muinaisen Rooman kansan niin voimakkaaksi, että se kykeni valloittamaan silloisen tunnetun maailman? He rakastivat maata ja heissä oli harrastusta maanviljelykseen. Kun he myöhemmin voittoisien sotien kautta saamiensa rikkauksien turmelemina kadottivat tämän ominaisuutensa ja alkoivat ahneudessaan tuhota itsenäistä talonpoikaisväestöään, hävittivät he valtakuntansa vahvimman perusteen ja joutuivat lopulta perikatoon siksi, että isänmaanrakkaus oli sammunut ja kansalaishenki rappeutunut. Kukaan ei lopulta halunnut palvella isänmaata.

Näin käy silloin, kun väärään suuntaan johdettu sivistys riistää talonpoikaisväestöltä kunnioituksen viljelemäänsä maata kohtaan ja tekee työstä vain aineellisen ylläpidon, huvittelun tai ylellisyyden hankkimiskeinon.

Eikö meidänkin aikamme liian pinnalliseksi muuttunut sivistyksemme ole tehnyt itsellensä kaupungista ja rahasta epäjumalaa, jota se on jo opettanut maaseudunkin palvomaan. Maaltapako on ollut sen seurauksena ja ne, jotka ovat olleet pakotettuja edelleenkin viljelemään maataan, ovat alkaneet nähdä siinä yhä vähäarvoisemman ammatin. Miehekästä intoa, luovaan, uusia aineellisia ja henkisiä arvoja synnyttävään työhön ei näissä olosuhteissa enää voi olla. Rakkaus ja kiintymys maahan heikkenee, kunnioitus edesmenneitten sukupolvien työhön ja elämänvaiheisiin sammuu ja niiden synnyttämän isänmaanrakkauden voima heikkenee päivä päivältä siksi, kunnes kukaan ei enää tahdo palvella isänmaataan puhumattakaan siitä, että haluttaisiin jotakin uhrata sen hyväksi. Näin ei voi jatkua. Se vie koko kansamme lopulta perikatoon.

Missä on pelastus löydettävissä? (Jatk.)

KUVAKESKUS OY.

HELSINKI - KLUUVIKATU 8 - PUH. 39033

On Teille edukkain kaikessa valokuvauksessa. - Valmistamme myöskin valokuvasuurennuksia.

OSKAR PARKKINEN

HELSINKI, SILTASAARENKATU 16

Puhelimet: 72912, 72913, 72914, 72915, 72916, 72917

Helsingin vanhin ja suosituin suomalainen hedelmä-, herkku-, siirtomaatavarain ja kotimaisten tehdastuotteiden tukkuliike.

O.Y. KULTALA

FREDRIKINKATU 23. PUH. 32283

ERIKOISVALMISTEENA
JÄRJESTÖJEN MERKKEJÄ Y.M.

HELLMANIN KONEPAJA

HELSINKI, ALBERTINKATU 30

Puhelimet 38997 ja 36936.

Konerakennuksia, Korjauksia, Joukkovalmisteita, Nikkelöimislaitos.

PRIMULA

KAHVILAT: Laivurinkatu 10 ja Heikinkatu 14
MYYMÄLÄT: L. Heikinkatu 14, Runeberginkatu 35, City Kauppakuja, Unioninkatu 45, Kapteeninkatu 9, Unioninkatu 21

Leipomo ja myymälä Laivurinkatu 10.

IKL:n Pohjois-Hämeen piirin johtaja, lehtori Osmo I. Aulamo.

On palattava jälleen maahan ja palautettava maanviljeleminen sille kansan elämässä kuuluvaan arvoonsa.

Tähänastisen luokkavastakohtiin pohjautuvan ajatustavan täytyy muuttua. Maatalouskysymyksestämme pitää tulla koko kansan yhteinen suuri elinkysymys. Terveen ja elinvoimaisen maaseudun on tultava kansallisen sivistyksemme pohjaksi ja kehityskykyisen maatalouden aineellisen hyvinvointimme perustaksi. Tässä mielestäni on yksi suuriarvoinen tulevaisuudentehtävämme. Voidaksemme sen onnellisesti ratkaista on maatalousväestömme aloitettava työ omasta itsestään. Oma elämäntehtävä on ensiksi kohotettava arvoonsa omassa keskuudessa, omassa perhepiirissään. Vanhempien on luovuttava oman ammattinsa aliarvioimisesta. Maaseudun kotien on istutettava nuoriinsa se vakaumus, että

maatalouden harjoittaminen on isänmaan palvelemista sanan korkeimmassa merkityksessä

ja että siihen tarvitaan juuri senvuoksi myöskin kykenevimmät ja lahjakkaimmat nuoret voimat. Maataloushan on ammateista monipuolisin ja asettaa harjoittajalleen suuria ammattitietoon ja -taitoon perustuvia vaatimuksia. Teknillinen pätevyys liittyneenä

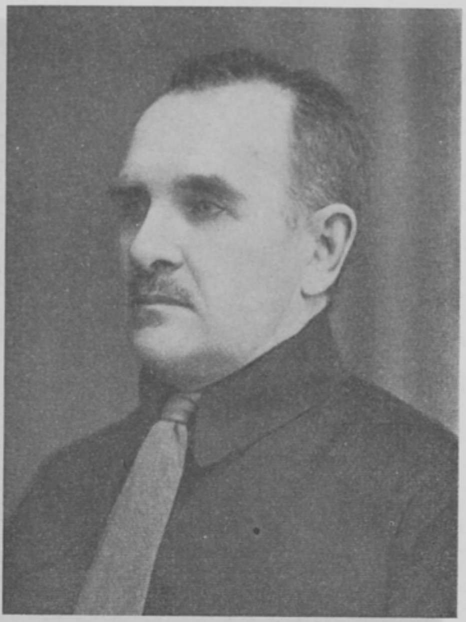

IKL:n Kymenlaakson piirin johtaja, kauppias Kaarlo Ketomaa.

maatalouden luonteen ja olemuksen tuntemiseen antaa vasta kestävän pohjan tulevaisuuden maanviljelijälle. Tottumus ja perinnäiset viljelystavat eivät yksinään riitä tyydyttävien taloudellisten tuloksien saavuttamiseen enempää kuin innoittavan elämäntehtävän löytämiseen maataloudesta. Siihen tarvitaan perusteellisempaa valmistautumista jo kehitysiässä. Elämää kannattavien ja ohjaavien ihanteiden on silloin kirkastuttava nuorelle maamiehelle sytyttääkseen hänessä palavan halun palvella maataloudessa omalla paikallaan parhaan kykynsä mukaan isänmaataan ja tullakseen kunnolliseksi edesmenneitten sukupolvien työn jatkajaksi.

Nuorille kuuluu tulevaisuus

ja maaseudun nuorisolle maataloutemme tulevaisuus. Siitä riippuu muodostuuko maataloutemme vastaisuudessa kansakuntamme todelliseksi ja ehtymättömäksi voimanlähteeksi. Sen käsissä on nuoren kansallisen sivistyksemme ohjaaminen takaisin luonnolliseen alkuperäänsä maanviljetykseen lähentämällä kaupungit maaseutuun, sivistyneistön takaisin isänmaan maaperään. Tämä onnistuu ainoastaan päämäärästään tietoiselle ja suuren tehtävänsä välttämättömyyden käsittävälle talonpoikaisväestölle ja sen nuorisolle. Näiden on suoritettava toisten kansanryhmien kanssa yhteisymmärryksessä ja kansankokonaisuuden rakentamisen hengessä maatalouden terveelle ja

SUOMEN VALOKUVAAJAIN O.Y.

HELSINKI. ESPLANAADIK. 37.

Myy edullisesti kaikkia

VALOKUVAUSTARVIKKEITA

Valmistaa amatöörien työt nopeasti.

HUOM.

SELOchrome englantilaiset filmit.

Käyttäkää suomalaista liikettämme!

Jo 30-vuotisen sodan urhot keksivät

AaTteen haihduttamalla ikäväänsä haarikan ääressä.
AaTe on sama tänäänkin, juoman maku vain jalostunut.
AaTe olut — valio olut.

Oy. AUG. TILLANDERIN TEHTAAT

HELSINKI, PUHELIMET 71 226 ja 71 283

IKL:n Kauppa Oy.

Mikonkatu 15 A. Puhelin 26 404 ja sarja 20 306.

Sähköos.: IKLOY, Helsinki.

Rek. tavaramerkki.

IKL:n TAVAROITA:

järjestösormuksia	nuotteja ja esitelmiä
emaljirintaneuloja	tulitikkuja, sinimustia
kalvosinnappeja	kahvikuppeja ja -kalustoja
puseroita	kirjepaperia ja -kuoria
solmioita ja vöitä	kirjesinettejä
juhlavaakunoita	lyijykyniä ja kynänvarsia
pöytälippuja	olkaimia
taskukirja	puukkoja
laulukirja	savukkeita

Suomen lippuja (kaikkia kokoja)

KULTAKESKUS O.Y.

HÄMEENLINNA.

Maan suurin ja tuotantokykyisin erikoistehdas alallaan.

Tuotteita saatavissa kultasepiltä kautta maan.

Vahingot korvaa meiltä otettu vakuutus

VAKUUTUS OY KARJALA
Viipuri

KIRVU-hoitoa sairaille ja terveillekin!

Kirvun luonnonomainen parannusmenetelmä käsittää monenlaisia vesi-, ilma- ja aurinkokylpyjä sekä erilaisia kääreitä taudin laadusta ja henkilöstä riippuen. Mutta se ei paranna ainoastaan sairaita — sillä voidaan myös ehkäistä alkavat, piileskelevät taudit, toisin sanoen: estää ihmisiä tulemasta sairaiksi! Siksi Kirvuun kerääntyykin vuosittain suuret joukot potilaita, toiset paranemaan taudistaan, toiset vain nauttimaan virkistävistä kylvyistä ja maukkaasta kasvisruuasta.

Olittepa siis sairas tai terve — tulkaa Kirvuun!

KIRVUN LUONNONPARANTOLA

»Varsinainen Kirvu» os. Sairala. *»Helsingin Kirvu»* os. Aleksanterink. 48 B.

VOIMA

AALTOPAHVI
SÄKIT
PUSSIT
VUORAUSHUOPA

EDUSTAVAT PAKKAUKSEN KORKEINTA LAATUA.

PAPERITUOTE OY.
VALKEAKOSKI

VOIMA-pakkauksien erikoistehdas.

IKL:n Laatokan-Karjalan piirin johtaja, rautatievirkamies Valde Räihä.

kestävälle pohjalle saattaminen. IKL tahtoo juuri tätä, mutta sitä vastustaa tiukasti koko puoluevalta ja siihen kietoutunut rahavalta. Talonpoikaisväestöstäkin suuri osa kulkee vielä näiden mahtien kahleissa luullen puoltavansa kansanvaltaa tukiessaan tällaista harvainvaltaa. Talonpoikaisväestön on saatava silmänsä auki ja opittava tajuamaan IKL:n omaksuma vakaumus maatalouden tehtävästä Suomen kansan henkisen ja aineellisen elämän kestävänä voiman lähteenä. Kansakunnan yhteisen hyvän toteuttaminen vaatii sitä. Se on myöskin uskonnollisten elämänarvojen kunnioittamisen ehdoton edellytys.

POLTA IKL:n SAVUKKEITA!

Niitä myy

IKL:n KAUPPA OY.
HELSINKI, MIKONKATU 15 A.
PUHELIN 26 404 TAI SARJA 20 306.
Sähköos.: IKLOY.

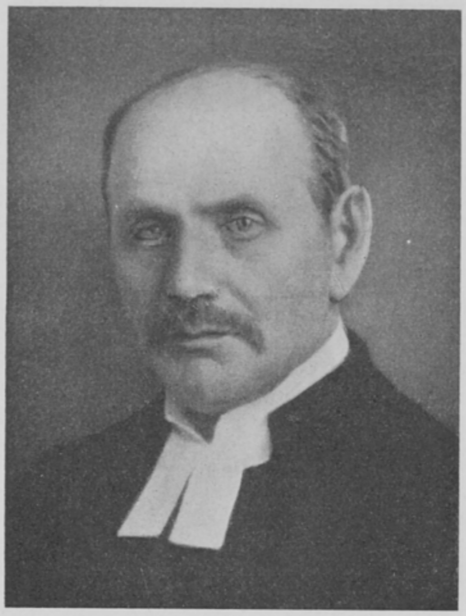

IKL:n Mikkelin piirin johtaja, lääninrovasti Kaarlo Salovaara.

JOULUN ROMAANEJA

Lauri Haarla: NUORI PIRKKALAISPÄÄLLIKKÖ. Suomalaista historiaa! Vauhdikas, voimakas, eloisa romaani historiamme kenties uljaimmasta vaiheesta, 1200-luvulta. Edellinen osa. 48 mk, sid. 60 mk.

Yrjö Soini: JAARLIN SISAR. Mukaansatempaava, syväotteinen romaani suuren venäläisvihan ajoilta — täynnä elävää historian henkeä, mutta myös verevää huumoria. — 48 mk, sid. 60 mk.

Väinö Voipio: PUOLITIE. Merkillinen uutuus, jokaisen ajattelevan, tuntevan yksilön mielenkiintoon vetoava yhteiskunnallinen romaani nykyajasta. Rikas, ajatuksia synnyttävä teos. — 38 mk.

K. A. Pohjakallio: KAHLEHDITTUA NUORUUTTA. Romaani — harvinaisen onnistunut ja vakuuttava läpileikkaus tämän hetken sivistyneen nuorison henkisestä asenteesta ja tasosta. — 30 mk.

Nuorisolle:

Jalmari Sauli: SINIRISTI JA PUNATÄHTI. Seikkailuromaani — jännittävä jos mikään! Isänmaallinen aihe, reipasta toimintaa, huimia seikkailuja. Sid. 15 mk.

OTAVA

V. M. HAAPANEN:

RAHA-ARPA 3161

Miehensä taskukirjan välistä hän sen löysi aivan sattumalta. Ei hän sitä suoraan taskusta ottanut, sellaista ei toki pidä luulla. Vaikka hänellä olikin naissuvun kaikki viehättävät heikkoudet, oli hän sentään aina ollut niin suuripiirteinen, että oli myöntänyt miehelleen oikeuden pitää kokonaan itselleen kaiken, mitä tämä ei omasta alotteestaan ja täysin vapaaehtoisesti halunnut jakaa. Siksi olivat eräät kirjoituspöydän laatikot ja pukujen ne taskut, joissa ei tavallisesti pidetä nenäliinaa, täysin rauhoitettua aluetta, joihin ei naisen käsi ainakaan aviovaimon toimesta eksynyt.

Jos sitten nappeja ommellessa sattuu pudottamaan puvun taskusta siellä olleen muistikirjan, ei sitä kai voitane katsoa erikoisen pahaksi huolimattomuudeksi. Kun kirjan sisästä siinä samassa lehahtaa irtonainen muistilappu, jossa on aviomiehen tuttua käsialaa, lukisi sen varmaan kuka tahansa vieraskin, saati sitten nuori aviovaimo, jolle miehensä mahdolliset salaisuudet v o i v a t olla suorastaan kohtalokkaat.

Pienetkin säästöt lisääntyvät nopeasti

jos ne säännöllisesti talletatte

Pääoma- tai Säästökassatilillemme

kasvamaan korkoa korolle.

Omat varat Smk. 205.000.000:-

HELSINGIN OSAKEPANKKI

Aleksanterinkatu 17

HELSINGIN MEIJERI Oy.

3 Linja 24
Puhelin 71 955

IKL:n Keskipohjanmaan piirin johtaja, maanviljelijä Ilmari Asujamaa.

Rouva Valpas otti lattialle pudonneen lapun ylös ilman vähintäkään uteliaisuutta, mutta luettuaan, mitä siihen oli kirjoitettu, hän tunsi merkillisen sävähdyksen. Kohtalon käsi tuntui äkkiä repäisevän hänet hiljaiselosta, johon hän oli upottautunut siinä miehensä vaatteita korjaillessaan.

Lapussa olivat sanat: "Raha-arpa 39161. Arvonta joulukuun 10 p:nä".

Joulukuun kymmenes oli eilen. Hän muisti aamulla nähneensä päivän lehdessä voittoluettelon, joka ei häntä silloin vähääkään kiinnostanut, sillä eihän heillä hänen tietääkseen ollut arpaa.

Nyt oli asia vallan toinen. Hän oli sattumalta päässyt miehensä pikku salaisuuden perille, ja hänen mielikuvituksensa loihti ennätysmäärän toinen toistaan ihmeellisempiä mahdollisuuksia niin, että tuon numeron voitto tuntui miltei varmalta hänen vapisevin käsin penkoessaan eteisen lehtihyllyltä aamulla sinne asettamaansa sanomalehteä.

Ja kuitenkin oli yllätys täydellinen, kun hän totesi tuon numeron voittaneen kokonaista satatuhatta markkaa. Hetkeen hän ei pystynyt hallitsemaan liikkeitään. Hän istui eteisen lattialla sanomalehti puristettuna rintaa vasten kasvot hämmentyneen ihmisen ajatuksettomassa naurun vänteessä ja mielenliikutuksen pusertamat kyyneleet silmissä.

IKL:n Pohj.-Karjalan piirin johtaja, rehtori Paavo Ansas.

— — — —

Kun konttoristi Valpas sinä iltana kotiutui työstään, ei hän voinut aavistaa, minkä mielenliikutuksen oli vaimolleen aiheuttanut, sillä tämä oli iltapäivän kuluessa ennättänyt toipua. Tarkoin asiaa harkittuaan oli rouva Valpas tullut siihen tulokseen, että mies todennäköisesti tahtoi säästää tämän yllätyksen jouluksi ja että hänellä ei niinmuodoin ollut oikeutta tietää siitä mitään. Hän vain havaitsi miehensä käytöksestä, että tällä oli miellyttävä salaisuus vartioitavanaan ja se tietenkin varmisti rouvan uskoa iltapäivän tapaukseen. Muuten se olisikin helposti voinut tuntua ihmeelliseltä unelta.

Joulunalusviikot ovat aina miellyttävien puuhailujen aikaa, olkoot askareet vaikka rasittaviakin, niinkuin ne myös poikkeuksetta ovat perheessä, missä ei ole varaa palkata apulaista rouvalle. Rouva Valppaalla oli tietenkin kiusauksensa. Teki monta kertaa mieli ottaa apulainen, sillä eihän heidän oikeastaan enää tarvinnut kitsastella, varsinkaan senjälkeen kun rouva miehensä tietämättä oli varmistautunut siitä, että lehdessä ilmoitettu voittonumero piti paikkansa ja että rahat saisi nostaa kuukauden kuluttua. Kun mies pariinkin kertaan huomautti, että apu siivouksessa olisi tarpeen, huomautti rouva kuitenkin ponnekkaasti:

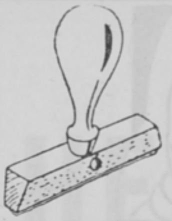

LEIMASIMENNE

valmistaa

VAASAN LEIMASINTEHDAS OY.
Vaasa, Kirkkopuistikko 26.
Puhelin 796.

MINUN
mielihattuni on
KULTA-
MITALIHATTU

•

YHDISTETYT
HATTUTEHTAAT
SILFVERBERG
& WECKSELL

H. SAASTAMOINEN
& POJAT Oy.

KUOPIO

O/Y. YRJÖ SUNDQVIST A/B.

VAASA
Hovioikeudenpuist. 13.
Puh. 242, 12 56.

SUOSITELLAAN!

• KULTASEPPÄ
• KELLOLIIKE
• ZEISS-OPTIKKO

TYRVÄÄN SÄÄSTÖPANKKI

PERUSTETTU V. 1876.

Hoitovarat.. Smk. 45,000,000:—
Talletukset.. Smk. 41,000,000:—

Konttorit: Vammalassa, Stormissa ja Sammaljoella.

Avoinna kaikkina arkipäivinä.

PYYNIKIN
NAHKATEHDAS, TAMPERE

Valmistaa: Valjasteoksia
Ompeluremmejä
Pohjanahkaa

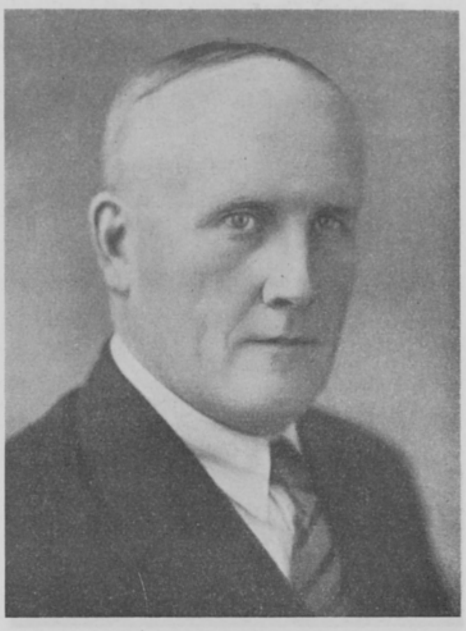

IKL:n Etelä-Pohjanmaan piirin johtaja, maanviljelijä Niilo Pirilä.

— Mitä sitä turhia. Kahden hengen perhe, kyllä sen aina jaksaa, ja mistäpä me ne varat otamme.

Hän tahtoi urhoollisesti kestää. Päivästä päivään hän vartioi visusti ettei vain sanoillaan tai ilmeillään kavaltaisi itseään ja pilaisi mieheltään sitä iloa, minkä ihmiselle antaa mieluisan yllätyksen valmistaminen rakkaimmilleen.

— — — — — —

Tämä oli heidän avioliittoaikansa toinen joulu ja samalla ensimmäinen, jonka he viettivät kahdenkesken. Edellisenä jouluna he olivat vierailleet rouvan vanhempien luona jo aattoillasta lähtien, mutta nyt he melkein ilman neuvotteluja olivat puuhanneet kumpikin siihen suuntaan, että ainakin aattoilta vietetään omassa kodissa.

Tunnelma oli korkeimmillaan. Kummankin aviopuolison silmistä säteili lapsellinen ilo heidän sytytellessään joulukuusen kynttilöitä ja kantaessaan esiin lahjakääröjä, joita kertyikin huomattavan paljon ja joita kaivettiin esiin mitä hullunkurisimmista kätköpaikoista. Vaikka ei ollutkaan lapsia eikä lasten ystävää joulupukkia, osasivat nämä nuoret, elämänhaluiset ihmiset iloita niin aidon välittömästi, että sitä itsekin sisimmässään ihmettelivät.

Riehakkaasti he aukoivat lahjakääröjään ja totesivat tyydytyksellä, että saivat kumpikin juuri mielei-

IKL:n Vaasan piirin johtaja, pankinjohtaja Eino Levonius.

siään lahjoja, tosin vähän liian kalliita ja liian runsaasti heidän yhteiskunnalliseen asemaansa katsoen, mutta sellainen huomiohan ei pilaa ainakaan ahkerien ja tarmokkaiden iloa. Sitäpaitsi heillä kummallakin oli tunne siitä, että tässä nyt ollaan vähän piilosilla.

Kun mies lukuisten varsin tarpeellisten lahjojen lisäksi sai pari kallishintaista loistoteosta, kävi hänen ihmettelynsä aivan todelliseksi. Lopulta hän ryhtyi utelemaan, mistä vaimo oli saanut näihin kaikkiin lahjoihin tarvittavat varat, sillä hänen käsityksensä mukaan ei niukoista talousrahoista voinut säästää näin paljoa.

— Se on minun salaisuuteni, sanoo silloin vaimo ilkamoivan merkitsevästi. Ilmaisen sen kyllä, kunhan sinä ensin kerrot, mistä olet hankkinut minun lahjoihini tarvittavat varat.

— Ansainnut työlläni.

— Ihan kaikenko?

— Joka ainoan pennosen.

— Eikö sinulla mukamas olekaan mitään salaisuutta?

— Onhan minulla pieni salaisuus, mutta olen säästänyt sen viimeiseksi yllätykseksi. Sain palkankorotuksen tämän kuukauden alusta.

Hän katsoo ylpeänä vaimoonsa, huomaa tämän

Maanviljelijä!

Jos tahdot kasvattamasi viljan kunnollisena ja tarkoin varastoosi käytä **'Teho'** puimakonetta ja **'Etevä'** viljankuivaajaa.

Kaiken perunamaalla tarvittavan työn toimitat perunasahralla **'Aarteenkaivaja'.**

Heinäsi kylvät helpoimmin **'Siementen-sirottajalla'.**

Kaikki koneemme Valtion Maat. koneiden Koetuslaitoksen arvostelemia ja Viipurin Maatalousnäyttelyn ensimmäisillä palkinnoilla palkitsemia.

Hinnastoja pyydettäessä ilmaiseksi.

Valmistaja ja myyjä

OSAKEYHTIÖ PELTOKALU

JOKELA

Ylioppilaskahvila

Vanha Ylioppilastalo
on suosituimpia ja tunnetuimpia
KAHVI- JA RUOKAILUPAIKKOJA
Helsingin keskustassa
Avoinna klo 7—23,30. Ei palvelusrahoja.

A. KOLLANUS Puhelin 71 524

KALJA- JA KIVENNÄISVESITEHDAS

• *Käyttäkää hyviksi tunnettuja tuotteitamme.*

Suosittu kangastavarain ostopaikka

Suurimmat valikoimat ja edulliset hinnat.
Poiketkaa katsomaan valikoimiamme.
Ymär Abdrahim
Iso Robertinkatu 28 - Puh. 37 780, 37 627.

OY. CONFECTION COMPANY AB.

Vaatetusliike = L. Heikinkatu 12 = Helsinki
Puh. Liike 36 473 = Joht. 33 338.

JOULUKSI!

LUISTIMET, SUKSET, KENGÄT, HIIHTOPUVUT y.m. retkeilyvälineet ostaa jokainen IKL:nen tietysti

HELSINGIN URHEILUKESKUS OY.

HELSINKI, KAISANIEMENKATU 7. PUH. 39 802

Käyttäkää vain IKL:n sinimustia tulitikkuja.

Niitä myy tukuttain ja vähittäin

IKL:n KAUPPA OY.

HELSINKI MIKONKATU 15 A.
Puhelin 26 404 tai sarja 20 306.

Vielä kultahääpäivänännekin loistokuntoisia!

Varman laadun merkki

Ovat ne silloin jo lujia! Mutta niinpä ASKO-huonekalut ovat valmistetut ensiluokkaisista raaka-aineista, mitä huolellisimpana tarkkuustyönä, joten ne hyvin kestävät vuosikymmenien käytön. Etevien arkkitehtien suunnittelemina ne ovat myös niin kauniita, etteivät tyylivaihtelut voi niiden arvoa vähentää. Silti ASKO-huonekalut ovat huokeita, sillä maamme suurin huonekalutehdas valmistaa niitä.

ASKO-AVONIUS

HUONEKALUTEHTAAT - LAHTI

9:stä eri Kerho-lajista Teidän on helppo valikoida oma mielisavukkeenne. Koetelkaa eri-hintaisia Kerhoja — ne ovat toinen toistaan nautinnollisempia.

VIIPURIN TUPAKKA O.Y.

KUOHUVA OLUT JOULUPÖYDÄSSÄ

täydentää tunnelmaa, virkistää mieltä ja lisää ruokahalua. — Hyvää olutta täytyy jouluna olla joka talossa ja joka pöydässä.

Laadultaan ensiluokkaista on SINEBRYCHOFFIN

VOIMAOLUT PILSNERI III

IKL:n Keski-Suomen piirin johtaja, tohtori O. A. Vuorio.

hämmästelevän ja avuttoman ilmeen ymmärtämättä sen syytä.

— Eikö se sinua ilahduta?

Rouva ei edes huomaa koko kysymystä. Tuijottaa vain mieheensä kuin tuomittu tuomariinsa. Lopulta hän kuiskaa:

— Eikö sinulla olekaan arpaa?

— Arpaa?

— Niin, raha-arpaa, joka voitti satatuhatta. Sinullahan oli muistikirjassasi se numero.

Nyt mies muistaa jotakin. Hän purskahtaa aluksi heleään nauruun, mutta vakavoituu samassa ja tiedustelee:

— Voittiko se numero todellakin satatuhatta?

Toivon välähdys näkyi rouvan silmissä hänen kiiruhtaessaan vastaamaan:

— Voitti se. Olen tiedustellut pääkonttoristakin. että numero on oikea. Sinä tietysti olit unohtanut koko arvan, mutta et kai ole sitä hukannut. Sano, ethän?

Hän oli hyvin kiihtynyt ja miehen oli perin työlästä vastata totuudenmukaisesti. Lopulta hän sentään harvakseen lausuu:

— Ei minulla, rakas Elna, ole ollutkaan sitä arpaa . . . . ei ollut varaa ostaa. Muuten vain pilanpäiten olen joskus merkinnyt tuollaisen numeron . . .

IKL:n Pohjois-Savon piirin johtaja, insinööri J. B. Rauramo.

vain kokeeksi, että osaanko merkitä sellaisen, jolla voittaisi, jos olisi ollut varaa ostaa. — Nythän minä siis olisin voittanut . . . . .

Hän katsoi avuttomana vaimoonsa ja nähdessään tämän järkyttyneen ilmeen hän hätääntyi ja ryhtyi sättimään itseään:

— Mikä hölmö olen ollutkaan. Mikä auttamaton narri. Ruveta nyt sellaisiin lapsellisuuksiin ja valmistaa sinulle näin karvas pettymys juuri jouluaattoillaksi.

— Eihän se sinun syytäsi ole, nyyhkytti vaimo. Olisinhan voinut kysyä sinulta silloin, kun löysin tuon lapun, ja pettymys olisi jo helpompi kestää.

— Niin, kuinka et tullutkaan kysyneeksi?

— Ensin ajattelin, että sinä et luottanut minuun . . . . . pelkäsit minun lörpöttelevän naapureille ja sitten tulisivat hirveät verot . . . . . Sitten ajattelin, että tahdoit säästää sen minulle jouluyllätykseksi ja olisit pahoillasi, jos se ennen aikojaan tulisi ilmi.

— — —

He eivät olleet rahan orjia, siksi ei koettu pettymys tehnyt heitä katkeriksi toisilleen, mutta liian paljon he sittenkin olivat aineellisuuteen kiintyneet. Siksi joulun hyvät haltijat pakenivat säikähtyneinä heidän kuusensa ääreltä ja kynttilöiden valo häipyi kirvelevään kyynelsumuun.

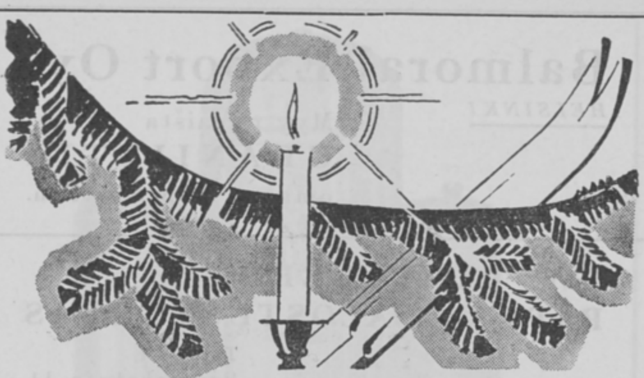

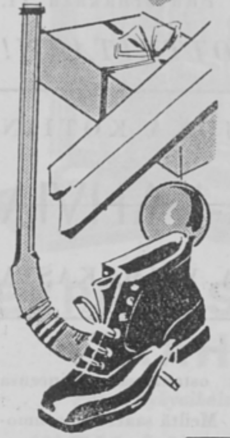

Oikeita *"hei-hei"*-joululahjoja!

Tuskin voisitte keksiä pojille ja tytöille parempia joululahjoja kuin urheiluvälineet — sukset, hiihtokengät, hiihtopukimet, kelkat, luistimet, jääpallovälineet jne. — Ja monille aikuisillekin ne ovat parasta pukintavaraa.

Tulkaa ne valitsemaan SKOHASTA. Sieltä löydätte myös paljon muuta konttiin pantavaa. Ja SKOHA on joka tapauksessa edullinen ostopaikka.

SUOJELUSKUNTAIN KAUPPA O.Y.
SKOHA
HELSINKI · KAIVOKATU 6

AINA YHTÄ HYVÄÄ

PARLAMENTTI.
kahvi, joka keskihintaisten kahvilaatujen luokassa on maultaan täyteläinen ja käytössä ihmeen riittoisa. Koetelkaa!

POHJOISMAIDEN KAHVIKOMPPANIA O.Y.
HELSINKI, FLEMMINGINK. 32 PUH. 72058 JA 73085

Balmoral Export Oy.
HELSINKI

Myy punaista
GRANIITTIA
omasta louhimostaan.

O.Y. TAMPEREEN
PAPERINJALOSTUSTEHDAS
Tampere
Puutarhakatu 11.
SUOSITTELEE TUOTTEITAAN!

JOULUKSI JOKA KOTIIN
COLOMBIA-KAHVIA
— HIENOA JA VOIMAKASTA

Totuttuun tapaansa käyvät IKL:t ostamassa jalkineensa **K. H. Sainion** kenkäkaupasta. Meiltä saatte aina muodikkaat ja sirot jalkineet edullisimmin
K. H. SAINION KENKÄKAUPPA
Helsinki, Hallitusk. 12 - Puh. 26 068

RAKE — joululahjojen ostajien päämäärä
Laajat lajivalikoimat — kiintoisat jouluuutuudet — koko perheelle lahjat yhden käynnin aikana. Raken Kahvio miellyttävänä 'puolimatkan' lepopaikkana.
RAKE OY
Helsinki Erottaja
Puh. 25 911 vaihde
Joukko sivuliikkeitä

TEHDAS- ja KATUVALAISIMIA
S.K.S. Hellux'in valmistetta.
SUOMALAINEN KONE O.Y.
Helsinki, Bulevardi 3.

Tri Hartmannin
SITRUUNALUMI
ei ole yksinomaan ihovoide vaan myös *todellinen kauneusvoide.* Sen johdosta, että sen sisältämä sitruunamehu on siten valmistettu, että se helposti imeytyy ihoon, virkistää se ihosoluja ja edistää verenkiertoa. Iho uudistuu ja kurtut, punottuma, ihottumat, näppylät, kesakot y.m. katoavat. Pitempiaikaisen käytön jälkeen saa iho lopulta huomattavan viehätyksen. *Tri Hartmannin Sitruunalumi on kosmetiikan viimeisin saavutus,* ja on se valmistettu erinäisin, meidän ilmastoomme välttämättömin muutoksin, itämaisen ohjeen mukaan. Käytettäessä Tri Hartmannin Sitruunalunta on tavallista saippuaa vältettävä ja pestävä iho *Tri Hartmannin Sitruunasaippualla.*

IKL:n Oulun piirin johtaja, rehtori Eino Kariletto.

———

Herkullinen joulupöytä unohtui koskematta. He istuivat kauan rinnakkain, vaiteliaina, vain silloin tällöin hiljaisin, särkynein äänin toistaan lohdutellen. Oli jo myöhä, kun he asettuivat levolle. Kummallakin oli nyt tunne, että kohtalo oli tehnyt heille rumat kepposet ja luuloteltu marttyyrius tuntuin jonkinlaiselta lohdutukselta.

Siinä unta odotellessa heräsi kumminkin eräänlainen selittämätön häpeän tunne, ikäänkuin he olisivat menetelleet jollakin tavoin alhaisesti. Vaimo ei sitä järkeillyt, mutta naisen erehtymättömällä vaistolla hän osuu oikeaan:

— Ahneus...

Hän puolustautuu ajatuksissaan ikäänkuin joku todella olisi sanonut tuon ruman, syyttävän sanan:

— Enhän minä itselleni mitään tahtonut.... raadoinhan niinkuin ennenkin. Ajattelin seuraavaa joulua, jolloin meitä olisi jo voinut olla kolme..... No, se olkoon minun salaisuuteni, koska siihen ei kerran ole varaa... tai kenties, tulihan palkankorotus. Senhän me ihan unohdimme. Ehkä meillä hyvinkin on varaa jo ensi vuonna...

Ajatus katkeilee. Mielikuvat yhtyvät alkaviin uninäkyihin, joihin peittyvät koetut harmit ja arkiset laskelmat. Jää vain nuoren vaimon kiihkeä kaipuu

IKL:n Kainuun piirin johtaja, tohtori Martti Hela.

kohti elämän täyttymystä — unikuva lapsesta pyhänä syntymäyönä.

— — —

Miehen mieli ei tasaannu yhtä helposti. Hän ei vaistoa itsesyytöstä mutkattomasti, oikotietä, eikä löydä myöskään puolusteluja.

— Tuo leikkiminen arpanumeroilla, jonninjoutavaa kohtalon kiusaamista, alhaista pelihimon tyydyttämistä, ei yhtään mitään muuta. Ikäänkuin kohtalo antaisi kanssaan leikitellä. Joko uhraat voittoa tavoitellessasi tai tyydyt työllä ansaitsemaasi . . . . . Raskaaksi ne käyvät monien joululahjojen vähittäismaksut, mutta tulihan palkankorotus. Sillä ne on maksettava. Ei anna kohtalo voittoa ilman uhrausta, ei edes leikinpäin. Ellei uskalla hassata, se maksattaa panoksen vähittäin . . . . . Mitä mainitsikaan Elna veroista . . . . oli siinäkin keskustelunaihe jouluillaksi

Miehenkin ajatukset alkavat harhailla unen rajoilla, kunnes töksähtävät lauseen katkelmaan: ”kaikki maailma oli verolle pantava”. Siitä ajatus uudelleen viriää ja itsesyytökset saavat määrätymmän muodon:

— Mitä minä ihmispoloinen todella ajattelenkaan pyhänä jouluyönä. Maallisia aarteita ajattelen ja

EXPRESSO-FILTRAPID KAHVIKONE

Paras, nykyaikaisin automaattinen kahvikeittiö

WEILANDIN KONELIIKE

HELSINKI, MECHELININK. 15. PUH. 41325, 41072, 41052

Talouskaupan paahtimosta tulee paras kahvikulta. Maistimiksi pussi osta, säästyy paahtovaivat sulta!

TALOUSOSAKEKAUPPA
Helsinki
Perustettu 1901

N.N.K.Y. **HOSPIZ** K.F.U.K.
HELSINKI
POHJ. RAUTATIENK. 23. PUH. 44 921
HOTELLI ⋆ RAVINTOLA ⋆ KAHVILA
Suositellaan ★ Ei palvelusrahoja.

Huolellinen mies

ostaa sateenvarjonsa hyvän sään aikana ja

SÄÄSTÄÄ

hyvätuloisina aikoina.

Raha-asioissa huolellinen säästyy huolista RAHA-ASIOISSA.

HELSINGIN SUOMALAINEN SÄÄSTÖPANKKI

Kluuvikatu 8 — Turuntie 36.

Kotimainen romaaniuutuus:

Ylioppilas — Kotiorjatar

Kirj. Anja Pirttilä.
99 sivua. Hinta 25:—.

Raikas ja nuorekas kirja, jossa tapahtumat seuraavat toisiaan vilkkaassa tahdissa pitäen lukijan mielenkiintoa vireillä alusta loppuun saakka.

Parasta ***jännityskirjallisuuden***

alalla on englantilaisen kriminologin H. Ashton-Wolfen tuotanto. Kustannuksellamme on suomennoksena jälleen ilmestynyt hänen uusi, jännittävä kertomuskokoelmansa

Lainsuojattomien parissa

307 sivua. Hinta 30:—.

Saatavana kirjakaupoista ja suoraan kustantajalta.

SATAKUNNAN KIRJATEOLLISUUS OY.

PORI.

IKL:n Raahen piirin johtaja, pormestari Algot Kariniva.

KOKOAUTOMAATTISIA

ELEKTROLUX

JÄÄHDYTYSKAAPPEJA

— ilman moottoria ja liikkuvia osia —

MYY

O/Y ELEKTROLUX A/B

HELSINKI, KESKUSK. 7. — Puh. Vaihde 20438

PYHÄJÄRVEN SAHA O.Y.

TAMPERE

MYY sahattua ja höylättyä rakennuspuutavaraa.

suren ansaitsemattoman aineellisen voiton menettämistä niin, että kokonaan kadotan oikean jouluilon.

Hän nousi vielä vuoteesta, sytytti kuusen kynttilät ja ryhtyi penkomaan kirjahyllyn alinta, sekavaa kirjaryhmää. Hän löysi lopulta etsimänsä Pyhän Kirjan, aukaisi ja ryhtyi lukemaan:

"Katso, minä ilmoitan teille suuren ilon. Teille on syntynyt Vapahtaja . . ."

Luettuaan lapsuudenvuosilta tutun joulun evankeliumin hän sammutti kynttilät ja palasi takaisin vuoteeseen. Mumisten hiljaisen anteeksipyynnön hän kumartui ja suuteli nukkuvan vaimonsa hiuksia.

Pihkan tuoksu joulukuusesta ja sammutettujen kynttiläin käry leijaili heidän ympärillään kuin

HAUSKAA JOULUA!

asiakkailleen toivoo

T:MI LYDMAN'IN KOTILEIPOMO JA KAHVILA, Salossa

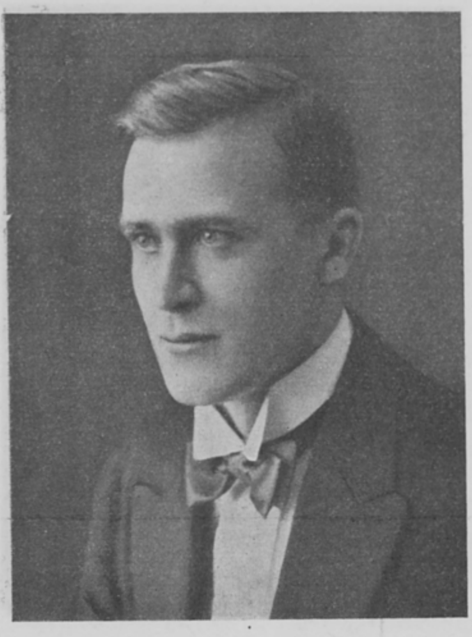

IKL:n Pohjolan piirin johtaja, pääkirjanpitäjä Arvi Peltola.

pyhä savu. Seimen lapsi oli voittanut ja kukistanut vihollisensa ihmissydämessä. Oikea jouluilo oli saapunut ja hyvät joulun haltijat valvoivat pyhän yön rauhaa kilvoituksen kestäneitten ihmislasten huomeessa.

SUOMEN PAPERIKOMPPANIA

HELSINKI, KAISANIEMENKATU 6 A 11
PUHELIN 26 149

Konttorikäyttötarvikkeiden ehdottomasti edullisin ostopaikka.

ROVANIEMEN KAUPPA OSAKEYHTIÖ

ROVANIEMI

myy tukuttain ja vähittäin hyvin palvattuja PORONPAISTEJA

ASEITA JA AMPUMATARPEITA
sekä kaikkia
METSÄSTYSTARVIKKEITA
edullisesti:
ROVANIEMEN RAUTAKAUPPA OY.

KAUPUNGINHOTELLI TORNIO

HUOKEAT HINNAT.

Ainoa I-luokan hotelli ja ravintola paikkakunnalla. Huoneet varustettu kuumalla ja kylmällä vedellä.

LÄMPIMÄT, MUODIKKAAT
TALVIJALKINEET JA -KANKAAT
ostatte edullisesti meiltä
A. LIPPONEN OSAKEYHTIÖ
KEMI - PUHELIN 81, 226.

ENGLANTILAISIA
KUULA- ja RULLA-LAAKEREITA

BALL & ROLLER R&M BEARINGS

toimitamme hyvinlajitetusta varastostamme joka tarkoitusta varten.

Päämyyjä Suomessa:
SIMONSEN & NIELSEN AS.
Helsinki, Erottajank. 13. Puh. 38797, 37623, 38028, 28097, 37855

ELINO-JÄÄTELÖ

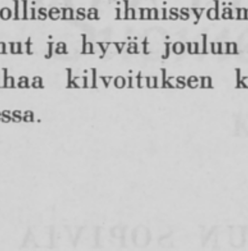

IKL:t Käyttäkää ***Elino-jäätelöä*** ja ***Elino-vanukasta*** sekä lääkäreitten terveellisiksi havaitsemia hedelmäluonnonmehuja, kuten laatuja ***APPELSINADO, ANANADO, SITRONADO*** ja ***GRAPE-FRUIT.***

Saatavina kaikista hyvinvarustetuista siirtomaatavaraliikkeistä. Tarjoillaan m.m. Mustassa Karhussa.

ELINTARVEJALOSTUS OY.
HELSINKI *PUHELIN 37 588*

HOTELLI GARNI

TURKU, LINNANKATU 17 - PUHELIN 915

Keskikaupungilla.
Uusi johto!

Hyvin kalustettuja matkustajahuoneita 15:— mk:sta alk.

Suosikaa Turussa käydessänne

IKL:n KAHVILAA

Yliopistonkatu 29 B.

SANTANEN

TURKU, AURAKATU 5 - PUH. 424

on varustautunut jouluksi monipuolisella valikoimalla: *leninkejä, Atlas-pukuja, Silo-tuotteita, Neulomon liivivalmisteita, sukkia, kaulaliinoja, kankaita* y.m. joululahjoiksi sopivia lyhyttavaroita.

RAVINTOLA KULMA

TURKU, HUMALISTONK. 10 - PUH. 3282

UUSITTU HUONEUSTO

PÖYTÄJUOMANA LOIMAAN OLUT

KIHLOJEN JA KELLOJEN

edullinen ostopaikka

KULTA JA HOPEA PAJA

TURKU, HUMALISTONKATU 8 A.

Poikkeuksellinen HUONEKALULIIKE

— *Laatuvalmisteet ja huokeat hinnat.* Kivirannan huonekalujen huokeuden salaisuus piilee siinä, että Kiviranta on aikanaan arvannut alentaa hinnat mahdollisimman pieniksi. Siitä on seurannut suuri asiakaspiiri ja — yhä huokeammat hinnat. Voitte todeta sen paikan päällä. **O.Y. KIVIRANTA A.B.**

HUONEKALULIIKE

TURKU, Eerikinkatu 15. Puh. 2000. Vastapäätä kauppahallia.

IKL:n Varsinais-Suomen piirin johtaja, insinööri Yrjö Saarinen.

IKL:N KAUPPA OY

MYY KORISTELUUN SOPIVIA VAAKUNAKILPIÄ USEATA ERI KOKOA

O.Y. SAVONIUS & COMPANY A.B.

HELSINKI, LÖNNROTINK. 20. PUH. 22 254

ERIKOISVALMISTEET: Roottori-imurit, Pumppu-Roottorit, Sinus- ja Cosinus-koneriihet, Centrum-kaminat, Fennia-lumensulattajat, Savo-kipinänsammuttajat.

OY SUOMI NEON

Lönnrotink. 13 Puh. 38330-38760

VALMISTEEMME OVAT, ENNEN KAIKKEA TYYLITELTYJÄ
NE OVAT PARHAITTEN AMMATTIMIESTEN VALMISTAMIA
KULUTTAVAT MAHDOLLISIMMAN VÄHÄN VIRTAA

VELJEKSET VILJANEN

HATTU- JA
HERRAINVAATETUSLIIKE

Sopivia joululahjoja!

Kalevankatu 2
Yrjönkatu 16, kulmaliike

IKL:n Lahden piirin johtaja,
Varatuomari Allan Lindgren.

Turvatkaa oma tulevaisuutenne ja kohottakaa kansamme varallisuutta liittymällä säästäjien joukkoon.
Edullinen säästöjen tallettaja on

LAHDEN SÄÄSTÖPANKKI
LAHTI *RAUTATIENKATU 11*

PALATSI - RAVINTOLA
LAHTI, PUHELIN 684

Paikkakunnan suosituin *ensiluokan* kahvila ja ravintola.
ILLALLIS-TANSSIAISET joka ilta. Anniskeluoikeudet.
Lämpimiä annoksia koko päivän.

LAHDEN RAUTATEOLLISUUS OY
LAHTI. Puhelin Nimihuuto *Rautateollisuus*
Konepaja, Valimo, Takomo, Vaakatehdas ja Autokorjaamo
VALMISTAA: *Sahakoneita, Puusepänkoneita, Halkosirkkeleitä, Faneerikoneita, Myllykoneita, Välivaihtoja, Työkalusorveja, Vaihtolaatikoita* (erisuur. nop. varten), *Niagarapumppuja, Vaakoja, Punnuksia, Huvilasänkyjä.*
Tutustukaa sähkökäytt. puunjalostuskoneisiimme sekä *erikoisvaakoihimme.*

HMN
LAATU-HUONEKALUJA
huokealla.
Arkkitehtitoimisto ja tehdas Lahdessa.
HUONEKALULIIKE
MIKKO NUPPONEN
Vaasa—Helsinki—Viipuri—Lahti

RAVINTOLA MAXIM
TURKU, Eerikinkatu 12. II kerros. Puhelin 1095
Avoinna kello 7 aamulla kello 1 yöllä.
Hyvä ruokailupaikka. Kahvia ja virvokkeita. Olut- ja viinianniskeluoikeudet. Ensiluokan trio soittaa joka päivä klo 20:sta alkaen. Sunnuntaisin päiväkonsertti kello 13:sta alkaen.
Huoneusto vuokrataan kokous- y.m. huvitilaisuuksiin.

Suomen lippuja
KAIKKIA KOKOJA

IKL:N KAUPPA OY
Mikonkatu 15 A. Puhelin 26 404 ja sarja 20 306.

TURUN HOTELLI KARELIA
HUMALISTONKATU 5 - PUHELIN 2869
Huom! I K L:n yläpuolella. Huoneita 15 mk. alk.
Suosittautuu arv. I K L:lle.

Miesten omien toivomusten mukaan valmistettu puku

STADION- *puku*
Kutakin numeroa 3 rinnakkaiskokoa
LASSILA & TIKANOJA OY. Puku- ja Paitatehdas, Vaasa.
Ilmo
Helsingin myymälät: Aleksanterinkatu 13 ja Siltasaarenkatu 4.

Kuvasampo

Helsinki 1934. Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran Kirjapainon Osakeyhtiö.

SUOMEN SUURIN

KUVALAATTALAITOS

voi aina taata nopeimman ja ammattitaitoisimman työsuorituksen klisheiden tarvitsijoille.

Pyytäkää tarjouksiamme.

KUVATEOLLISUUS OY.

Helsinki, Lönnrotink. 4. Puh. 21 725 ja 20 081.

Uusia koneita ja työvälineitämme taidolla käyttäen voimme ottaa täsmällisesti sekä nopeasti suoritettavaksemme kaikenlaatuisia

KIRJA- JA KIVIPAINOTÖITÄ

Hintamme ovat työn laatuun verraten mahdollisimman halvat.

Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran Kirjapainon Osakeyhtiö

HELSINKI

Lönnrotink. 4. Puh. 20 081 (vaihde) ja 35 019

SUOMEN KANSAN TULEVAISUUDEN

onnellisuus tai onnettomuus riippuu arvaamattomassa määrässä siitä, minkä henkisestä sanomalehdistöstä maan laajat kansankerrokset päivittäin ammentavat kansalliselle elämänkatsomukselleen uutta virikettä ja sisältöä.

UUSI SUOMI

on jo yli kahdeksan vuosikymmenen ajat ollut valtalehtenä niissä kansalaispiireissä, jotka tahtovat isänmaanrakkauden voimalla rakentaa tämän valtakunnan lujaksi ja onnelliseksi. Siksipä Uusi Suomi on myöskin Teidän oma lehtenne.

TILATKAA UUSI SUOMI

vuodeksi 1935 asiamieheltämme, lähimmästä Helsingin-konttoristamme taikka oman paikkakuntanne postitoimistosta.